K. 172-175 wyjęte,
przechowywane w safe

Pk. 1– 90

Abraham Wladystaw

Lwów 12/7 911 1

Wielcewaczonym Pani Kolego!

Dziękuję za list ze wczoraj otrzymany i za który również otrzymałem odpowiedzi, aby wyjaśnić nieporozumienie jakie między nami istnieje.

Jako przewodniczący sekcji doktoratów honorowych chciałem dla sekcji przygotować odpowiedni materyał i dla tego zwróciłem się do Wydziałów o odpowiednie propozycje, a gdy nie otrzymywałem odpowiedzi przedstawiłem im w porozumieniu z Komitetem przewodniczących sekcji pewne nakazy. Z tego powodu, jak Wsz. Pani Koledze wiadomo, odbyło się owo posiedzenie Komisji Wydz. filozof. pod przewodnictwem prof. Muchanowa, uchwały jednak tej Komisji, a w szczególności także stanowisko

zajęte przez Wsz. Pana Kolegę, które jak przypuszczałem będzie podzielać także znaczna część członków Wydz. filozof. były dla mnie powodem, że zaraz na najbliższem posiedzeniu przewodniczących sekcji, którym przewodniczę w sekcji doktoratów honorowych i wszystkich aktów spraw tych dotyczących, jakie posiadałem, oddałem przewodniczącemu prof. Dembińskiemu. W tej chwili też za przewodniczącego tej sekcji się więcej nie uważałem i w tym charakterze więcej nie występowałem, i dla tego to prof. Dembiński zwołał następnie nowe posiedzenie przewodniczących sekcyjna które zaprosił członków sekcji doktoratów. Na to zebranie z członków sekcji o ile się nie mylę przybył tylko Wsz. Kolega i Dr Łukaszewicz a i ja jako członek sekcji zjawiłem się także na czas krótki, lecz jak Wsz. Kolega mógł zauważyć również jako przewodniczący sekcji nie wystę-

powałem i wcale głosu nie zabierałem a przy sposobności jednego wdzierania się prof. Balzera zauważyłem, że owo przewodnictwo złożyłem. Że po raz drugi nikt tej sekcji nie zwołał, nie moja wina, bo odtąd trzymałem się zupełnie od owej sprawy doktoratów honorowych na uboczu. Zaproszony na posiedzenie przewodniczących sekcji dnia 10 lipca zwłaszcza zaznaczyłem, że już więcej przewodniczącym sekcji doktoratów nie jestem i być niechcę, i wskutek tego inni członkowie zebrania dalszej ankiety w tym kierunku się zajęli a co następnie się działo nie wiedzę wcale z mej inicjatywy, chociaż osobiście z tem się zgadzać mogę. Tyle co do strony formalnej, a tak samo jak Wsz. Pan Kolega nie chce figurować jako członek sekcji doktoratów honorowych, tak i ja również niechcę figurować jako jej przewodniczący i też więcej na zebraniu

przewodniczących sekcji przychodzić mi myślę.
Wsz. P. Kolega poruszył jednak w swym liście
oprócz strony formalnej, także zagadnienie innej
sprawy, w której stanowisko moje co do meritum
wydaje się być skrajnie sprzeczne z opinią większości
Kolegów uniwersytetskich oraz wielkiego ogółu społeczeń-
stwa polskiego, a w której inni członkowie sekcji również
nie zostali dopuszczeni do zajmowania przego stanowiska.
Niewiem o co tu chodzi, ale przypuszczam że może o sprawę
doktoratów dla Nauczycielki Dobr. lub Drogb. Bilaszewskiego.
Członkowie sekcji mieli sposobność zajmować się
stanowisko w tej sprawie na posiedzeniu zwołanem
przez prof. Dembińskiego, reszta nie odemnie zależała.
Jeżeli zaś chodzi o moje stanowisko osobiste w tej
sprawie to sądzę, że nie jestem w uniwersytecie odosobnio-
nym, ale chociażby nawet tak było, sądzę, że obu
tym osobistościom doktorat honorowy od nas dignabitur
Nie odstraszy mnie od tego sądu fakt, że większość
jest innego zdania, gdyż wedle mego przekonania
nie zawsze to co jest zdaniem większości jest dobrem
i słusznem. Wypadaje też, że ośla z kim kolwiek u nas
o tem rozmawiałem, sprawę obu tych doktoratów gorąco
popierałem.

Łączę wyrazy wysokiego poważania
Wł. Abraham

Bossak - Hauke

Spezia 3. X 1865
Spezia 14. X. 1865
Spezia 26. X. 1865
Spezia 31. X. 1865
Spezia 10 XI. 1865
Spezia 30 IV 1866
Broelberg 23 III 1867
Broelberg 10. IV 1867
Caronge 16. XII 1867
Caronge 9. VII. 1868
Caronge 3 XII 1868
Caronge 30 XI. 1869

12 szt.

Adam Ernest

Dr. Ernest Adam

3

GALICYJSKA KASA ZALICZKOWA

WE LWOWIE, UL. TRZECIEGO MAJA L. 5 (DOM WŁASNY)

TELEFONU Nr. 268

POCZT. KASY OSZCZĘDN. Nr. 853.191

We Lwowie, dnia 15/11 1907

Szanowny Panie Profesorze!

Z p. Rawbiem ustaliłem konferencję w sprawie Domu Ludowego na wtorek 19 bież. o godz. 5 popoł. w Kole Szlacheckiego. Wcześniej p. R. przybyć nie może, gdyż przez ostatni dzień nie będzie go w Lwowie.

Cześć i poszanowanie!

E. Adam

Zieliński Marcin

[b. m.] 15. X. 1925.
[Kraków] 25. XI. 1926.
[b. m.] 14. II. 1928.

szt. 3. [w tym 1 bilet]

Akademische Verlagsgesellschaft.
Leipzig.

4

Akademische Verlagsgesellschaft m. b. H.

J.H

Fernsprecher No. 937 u. 5054.
Telegr.-Adr.: Buchfock Leipzig.

Leipzig, den 25. Januar 1913
Markgrafenstr. 41.

Herrn
professor M. v. Smoluchowski,
Lemberg.

Sehr geehrter Herr Professor!

Gestatten Sie, dass wir nachstehend eine erg. Anfrage an Sie richten.-

Wie wir erfahren, werden Sie im April d.J. in Göttingen einen Vortrag halten über "Die Gültigkeitsgrenzen des zweiten Hauptsatzes der Wärmetheorie".- Würden Sie nicht geneigt sein, uns diesen Vortrag gemeinsam mit den anderen Vortragenden Herren in Verlag zu geben? Selbstverständlich sind wir gern bereit, ein angemessenes Honorar dafür zu gewähren.-

Ein Verzeichnis der in unserem Verlage bisher erschienenen Werke gestatten wir uns beizulegen.-

Wir sehen Ihrer gesch. Rückäusserung, ob Sie unserer Anregung näherzutreten geneigt sind, gern entgegen und zeichnen

mit vorzüglicher Hochachtung

Akademische Verlagsgesellschaft
m.b.H.

Ames J. S.

5

THE JOHNS HOPKINS UNIVERSITY

PHYSICAL LABORATORY

J. S. AMES, DIRECTOR
R. W. WOOD
W. J. A. BLISS

BALTIMORE, MD., Feb. 13, 1903.

Dear Sir:

One of the former students in this Laboratory has given us a most generous sum of money with which to found a special collection of books, pamphlets, etc. in the field of Radiation and Spectroscopy. This is to be called the "Henry A. Rowland Memorial Library". In order to make the collection complete the cooperation of laboratories and investigators throughout the world is necessary. Will you not kindly contribute to it as complete a set as possible of reprints of your published articles and as many photographs of spectra and apparatus as you have available?

Very truly yours,

J S Ames

To

Professor S. de Smolan.

Feb. 18, 1905.

Dear Sir:

One of the former students in this laboratory has given me a most generous sum of money with which to found a spectral collection of books, pamphlets, etc. in the field of Radiation and Spectroscopy. This is to be called the "Henry A. Rowland Memorial Library". In order to make the collection complete the cooperation of laboratories and investigators throughout the world is necessary. Will you not kindly contribute to it as complete a set as possible of reprints of your published articles and as many photographs of spectra and apparatus as you have available?

Very truly yours,

To

Professor S. de Smolan.

Templer Kcow

Kraków 11. 11. 1927

Koperta

szt. 1 (+ 1 Koperta)

81

Antoniewicz Jan Botoz

1906/7

6

JAN BOŁOZ ANTONIEWICZ

ZIELONA 7.

Łaskawy Pani Rechenci!

Proszę wybaczyć, że nadmiernie zajęty
obecnie czasu usprawiedliwić nie mogę.

Łodezuie odstawy

J.

67

Łaskawej Pani Dzieciani!

Otrzymuję właśnie telegram z Lwowa z wiadomością o nagłej śmierci mojej Siostry. Wyjeżdżam dziś wieczór, na wypadek gdybym nie mógł wrócić na dni wybitnych (Wtorek, Środa, Czwartek), upraszam uprzejmie o udzielenie mi jednotygodniowego urlopu.

Łaskawej Pani

szczerze oddany

S. Antoniewicz

Lwów
20.6.1907

27 X 1912

9

Wielmożny Panie Kolego!

Przykro mi bardzo do bardzo dozadnego, że niemam zdjęcia [illegible] ministeryalnych, które wyszły z kancelaryi w roku lat temu, jeszcze Panu Kolegi nie zostały wręczone. Nie podczas mej dla obecnie z tej sprawy usunięcia, poszczególnie bardzo zapewnić Pana, że tem opóźnieniem jestem zapełnie niewinnem i że zgodnie z wielką oszczędnością kancelaryi, które co prawda zawsze jest robotą, tem bardziej się trzymać się chcemy.

Gdyby Pan bezwzględnie było wygodniej [illegible] na dziś (najpóźniej jeszcze) tak ostatecznie można odbyć na sesyi habilitacyjnej d. Blatte 10/11.

Pozdrawiam serdecznie z winy nie zapetrzione i [illegible] [illegible]

L. 27/10/1912

[illegible]

Szanowny Pan
Marjan Smoluchowski
Prof. Uniw.
Lwów
Peterynska 2.4

Lwów Kleczkowska 10

Kochany Panie Kolanie!

Żeby witałeś mnie b. słnie, dziękuję, zatem za zaszczycenie prosę o wybaczenie ~~[illegible]~~ że jutro ani na pogrzebie porządnie ani o 9 ½ ani na pomocy przyjść nie mogę. Co do sesji, to gdyby mnie brakowało do kompletu, proszę po mnie posłać a sesyę rozpocząć. Zmem wszystkie sprawy i głosuję z referentami.

Serdecznie oddany

J. K. Antoniewicz

12

Wilhelmy Pen

Dzieła r. fil. Smoluchowski

Uniwersytet

Parter seminarjum

filozoficzne.

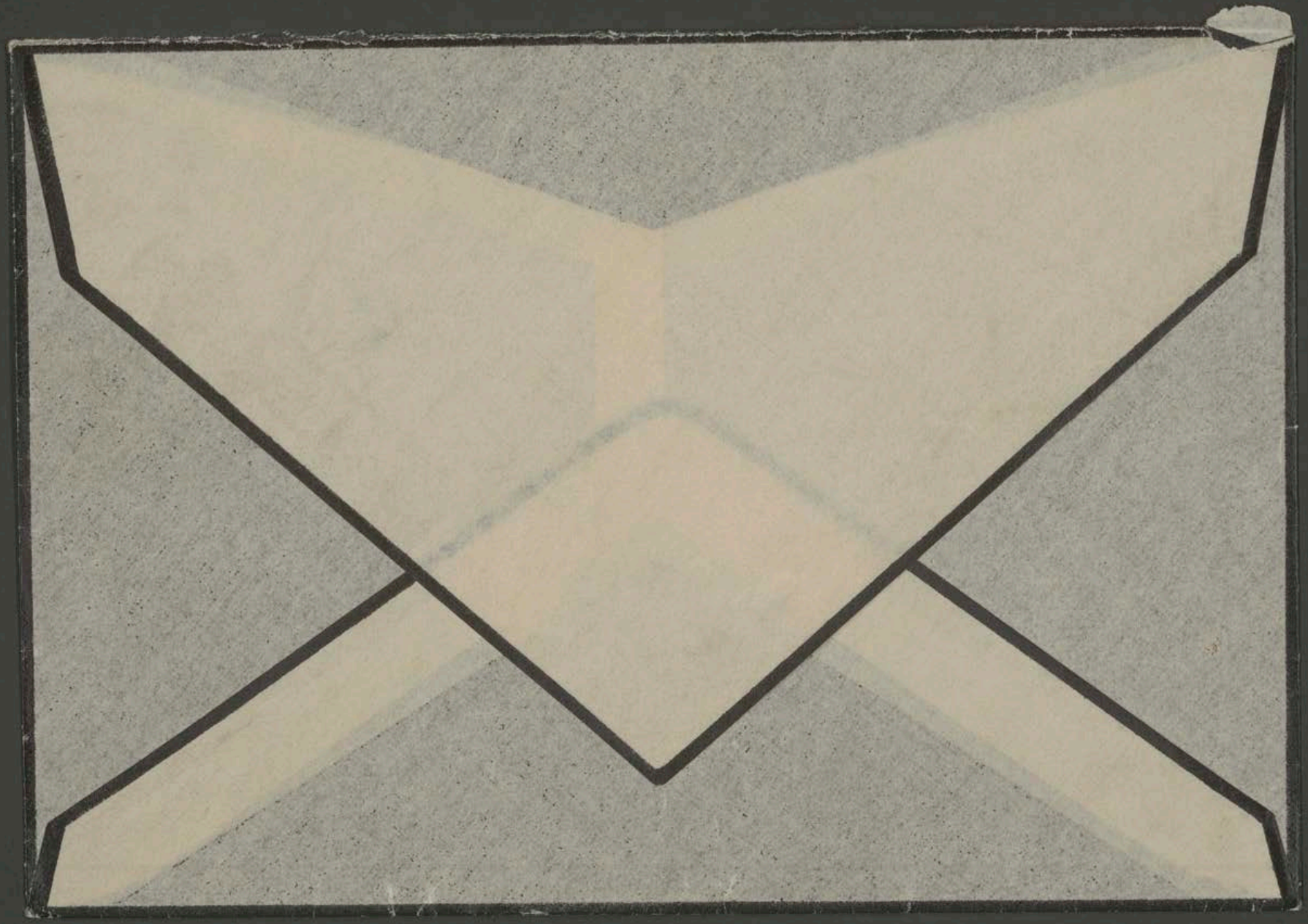

~~Gaszyński, Stefan~~

Gaszyński, Konstanty

8

Askenazy Szymon

Kraków, 1/VI 07

Szanowny Panie Dziekanie, po-
spieszam złożyć serdeczne podziękowa-
nie za życzliwe wyrazy, a zarazem wy-
razić, że dana mi będzie możność wspól-
nej pracy pod krzemienieckim Kuratorem
dla dobra Wydziału

z wysokiem poważaniem

Szymon Askenazy

15

Jaśnie Wielmożny Pan

Prof. Dr. Swolkiewicz

Dziekan Wydziału Filozoficznego

Lwów

8. Dzierżona 8

„Złoty Róg". Ilustrowany Tygodnik Literacki, Artystyczny i Społeczny. Warszawa.

Warszawa 3. XI. 1911. [podpis drukowany]: Zieliński Walenty

szt. 1

Bachmetjew P.

Zgórkówna Zofia

Kraków 30. VI. 1903.
Kraków VII. 1903.

zał. 2.

Sofia, 1/13. X. 98.

16

Geehrter Herr Doktor!

Ich danke Ihnen für die freundliche Zusendung Ihrer interessanten Abhandlung.

Mit colleg. Gruss

P. Bachmetjew.

UNION POSTALE UNIVERSELLE. BULGARIE.

ОТВОРЕНО ПИСМО

Herrn

Dr. v. Smolnchowski

Wien IV

Alleegasse 31.

На тая страна се пише само адресса.

Badart Albert

Zięba Fr.

Glisne 20. 9. 1928

Glisne 27. 11. 1928

Glisne 20. 12. 1928

Glisne 9. 7. 1929

Glisne 5. 12. 1929 [Dołączony list dr Otmara Bogulskiego do Fr. Zięby]

Glisne 22. 1. 1930

szt. 6.

Zürich

17

Lieber Freund!

Ich teile dir mit, daß ich mit Frau und Blaskopf bereits an der hiesigen consularen Kanzellei inscribiert bin und die sehr gebunden wäre, man die dir Mitteilungen und das Jahrbuch hierher diregieren würde. Eventuelle Rechtsangelegenheiten könnte ich bis zu meiner nächsten Rückkehr nach Wien zu Manuskript gefälligst beglichen. Ich wohne Zürich Leonhardgasse 19. und grüße dich und deinen Bruder und alle Sectionsgenossen herzlichst in Namen von Blaskopf

dein alter Albert Bodart.

— Carte postale —

Union postale universelle. — Weltpostverein. — Unione postale universale.

SUISSE. SCHWEIZ. SVIZZERA.

Nur für die Adresse.

Côté réservé à l'adresse.

Lato riservato all'indirizzo.

10 CTS

WIEN 4/5 50 BESTELLT 16.10.93 8 V.

ZÜRICH 16.X.93.—8 BRF. EXP.

Wolgeboren Herrn

stud. phil. Marian von Smoluchowski

Wien

N. Allergasse No 31.

VIII 93 — 768,000

Bálasits August

Zielińscy Marcinowstwo

Kraków 1. 2. 1930 [przeniesiony ręką Zielińskiej Anny]

szt. 1

Niniejszem mojej córki podanie o dopuszczenie do kasyjerji ale zarówno też prośbę pń. Augusty z Calvarów Pozorówny, łaskawym względom gorąco poleca

zniżony Kolega

J.

Wy Pan Dziekan

Prof. Dr. Smoluchowski

AUGUST PÁLASITS

ul. Łyczakowska 133.

Balzer Oswald

1904/5 ?

19

Szanowny Panie Kolego!

Z powodu zbliżającego się końca roku ośmielam się zwrócić do Sz. Pana Kolegi z uprzejmą prośbą o łaskawe załatwienie kilku czynności, które dla zamknięcia rachunków trzeba załatwić nie wcześniej i nie później jak 31 grudnia (ostatni dzień roku). Tym razem wymagać to będzie nawet cokolwiek więcej czasu, gdyż wszystko musi być skoncentrowane w jednym dniu. Trzeba będzie mianowicie:

1) przedłożyć wszystkie nasze książeczki Kasy Ostrz. w tejże kasie, żeby dopisali procenty, aby je wciągnąć mogli do dochodów jeszcze roku bieżącego, – a zarazem wyjąć z kasy sumę, potrzebną na zakupno listów zast. do funduszu zakładowego, którą znowu musimy zapisać w księgach jeszcze pod dniem 31/12. Ile trzeba będzie wyjąć, obliczę naprzód, żeby P. Kolegi osobno przedtem

nie fatygować.

2) trzeba będzie za podjętą sumę zakupić listy zastawne – i te zamówić dzień przedtem, i znowu cenę kupna wciągnąć do ksiąg, a trzeba je kupić również 31/12, gdyż później trzebaby płacić już za kupon.

3) trzeba będzie zakupione listy złożyć w depozycie Kasy Oszcz.

4) wreszcie, przeprowadziwszy wszystkie poprzednie operacye, trzeba będzie obliczyć jeszcze dokładnie, ile z funduszu obrotowego mamy przekazać za rok bieżący na rzecz funduszu zakładowego, i następnie zamknąć cały rachunek z r. 1904.

Wszystko to może zabrać ze 2 godziny czasu, dla tego, gdyby to P. Koledze nie zrobiło różnicy, byłbym bardzo wdzięczny, gdyby mógł przybyć do archiwum (d. 31 grudnia) dość wcześnie – ja będę tam od 9 – 12 tej.

Dołączając życzenia szczęśliwych i wesołych świąt, proszę przyjąć wyrazy wysokiego poważania

powolny sługa

O. Balzer.

9413 III

b.d.

20

Szanowny Panie Kolego!

Stosownie do zwyczaju, ośmielam się przypomnieć Sz. P. Kolędę sprawę zakupna papierów wartościowych dla naszego Towarzystwa w dniu jutrzejszym (30/6) jako też dopisania odsetek do książeczek Kas Ostrz. za 1 półrocze, i dla tego ośmielam się dołączyć prośbę o łaskawe przybycie jutro do archiwum, gdyby to było możliwe, w czasie wcześniejszym, żeby wszystko załatwić. Co z mojej strony da się przygotować, wszystko będzie przygotowane. Skorotnie przepraszając za natręctwo, proszę przyjąć wyrazy wysokiego szacunku i poważania

powolny sługa

O. Balzer.

b.d.

22

Szanowny Panie Kolego!

Zamówiłem u Liliena listów zastawnych Tow. kred. ziem. za 3000 kor. nomin. – kosztować będą według załączonej cedułki 2982 k. 40 h., na dziś (30/6) rano już są przygotowane, proszę tylko po podjęciu odpowiedniej sumy z Kasy Ozsz. posłać, a wydadzą. Mamy w fund. zelarnym prócz tego jeszcze gotówkę ok 400-500 kor., ją najlepiej schować na później bo mniejsze listy zastawne (powyżej 1000 kor., s. j. po 200 kor.) nie opłaci się kupować, gdyż są droższe.

Zakupione listy za 3000 kor. nominalnie proszę uprzejmie złożyć w Kasie Ozsz. jako dalszą część naszego funduszu, który pod imieniem naszego Tow^stwa^ jest tam przechowywany. Powinni P. Koledze wystawić zaraz tymczasowe potwierdzenie odbioru.

Wysokość dopisanych za 1^sze^ półrocze procentów na książeczkach K. O. proszę uprzejmie podać p. Ki-

chalewnrowi celem wciągnięcia do księgi kasowej; dla tego byłoby dobre nadebrać po trochę z każdej książeczki, żeby wreszcie dopisali procent (najwyżej z jednej książeczki, bez eskontu, można odebrać 1000 kor.).

Stokrotnie przepraszam za tyle trudu i kłopotu, proszę przyjąć wyrazy wysokiego szacunku i poważania

posłuszny sługa

O. Baker.

b.d. 23

[1900-1913]

Szanowny Panie Kolego!

Celem odebrania kasy Tow. dla pop. nauki od p. prof. Chlamtacza pozwalam sobie zaprosić Sz. Pana Kolegę na jutro (piątek) o godz. 11tej do Archiwum w Gmachu Bernardynów (wejście bramą na lewo od głównej bramy kościelnej, na dole, po lewej ręce, zaraz za wielkim krzyżem umieszczonym w krużganku) Gdyby P. Kolega miał przeszkodę, prosiłbym o możliwie szybką wiadomość

(dziś), (abyśmy mógł uprze-
dzić p. Chlamtacza), wraz
z podaniem, kiedy p. Koledze
byłoby najdogodniej przy-
być, przyczem jednak zwra-
cam uwagę, że p. Chlamtacz
pozostaje we Lwowie tylko
do końca tego tygodnia,
t. j. jeszcze w sobotę.

Łączę wyrazy prawdzi-
wego szacunku i poważania

powolny sługa

O. Balzer
Mickiewicza 26.

[1909-1913]

24

Szanowny Panie Kolego.

Stosownie do Gustawego upoważnienia donoszę uprzejmie, że na jutro (sobotę) o godz. wpół do 11tej zaproszeni do archiwum p. Chlamtacza dla oddania kasy.

Z prawdziwem poważaniem

Oswald Balzer

Mickiewicza 26

Wielce Szanowny
Panie Kolego!

Serdecznie, bardzo serdecznie ucieszyłem się wiadomością o odznaczeniu pracy Pańskiej przez Akad. Wiedz. Ucieszyłem się i ze względu na Pana Kolegę, i ze względu na nasz Uniwersytet. Niechże Bóg szczęści w dalszej pracy i nie skąpi powodzenia!

Łączę koleżeńskie pozdrowienie i wyrazy prawdziwego poważania

szczerze oddany

Balzer

Lwów, 17/7 914.

O. Bolzer

Wielce Szanowny Panie
Kolego!

Spieszę podziękować najserdeczniej za przysłaną mi Waszawie rozprawę. Zrobił mi P. Kolega wielką Łaskę i radości, że nie odmówił mej prośbie; cieszę się bardzo i przywiązuję do tego znaczenie szczególne, że nazwisko i praca Pańska zdobią będzie nasze wydawnictwo.

Co do korekt zarządzimy, jak P. Kolega wskazał. Pewno dopiero po powrocie z teczy otrzyma je Pan w Krakowie (Letra S.!). – Ośmielam się jeszcze zapytać, czy nie upoważniłby mnie P. Kolega, żeby znaki poszczególnych ustępów: § 1, § 2 i t.d. zmienić na I, II i t.d. Jeśli zgoda, proszę nie odpisywać, mil-

cznie będę uważał za przyzwolenie. Ale jeśli P. Kolega życzy sobie, żeby zostało to co jest, zastosujemy się do tego w pełni, prosząc tylko o 2 słowa na korespondencie.

Jeszcze raz gorąco dziękując Tacę wyrazy wysokiego szacunku i poważania

powolny sługa

O. Balcer

[1916]

27

Lwów, data stempla pocztowego.

JWielmożny Panie!

Pragnąc okazać wdzięczność z powodu wielkiego, półmilionowego daru, ofiarowanego przez p. Bolesława Orzechowicza na rzecz Towarzystwa dla popierania nauki polskiej we Lwowie, Wydział tegoż Towarzystwa postanowił ogłosić ku czci Ofiarodawcy Księgę pamiątkową, złożoną z prac naukowych, pióra [redacted] badaczów. naukowych polskich

W tej myśli mamy zaszczyt zwrócić się do JWielmożnego Pana z uprzejmą i usilną prośbą o wzięcie udziału w zamierzonem wydawnictwie przez łaskawe dostarczenie nam swojej pracy.

Ze względu na spodziewaną znaczniejszą ilość zgłoszeń, pożądany jest wymiar pracy od 1—2 arkuszy druku ósemki.

W miłej nadziei, iż JWielmożny Pan nie odmówi prośbie naszej, a zarazem chętnie przyłoży rękę do uczczenia zasługi Najlepszego Obywatela, pozwalamy sobie prosić jeszcze o łaskawą, możliwie rychłą wiadomość (w każdym razie do 15. marca b. r.), czy możemy liczyć na Jego współpracownictwo, a w razie twierdzącym, jaki będzie tytuł, względnie temat przeznaczonej do tegoż wydawnictwa Jego rozprawy.

Sam skrypt rozprawy prosilibyśmy dostarczyć najpóźniej do 15. czerwca b. r., gdyż z powodów zrozumiałych druk księgi będzie musiał być rozpoczęty i ukończony rychło. Do rozprawy prosimy dołączyć krótkie streszczenie na 10—15 wierszy druku.

Celem zapobieżenia przedwczesnemu rozgłoszeniu sprawy, prosimy uprzejmie prośbę niniejszą traktować na razie jako poufną.

Z wysokiem poważaniem

Za Wydział Towarzystwa dla popierania nauki polskiej
(Lwów, archiwum Bernardyńskie)

Przemysław Dąbkowski
Sekretarz.

Oswald Balzer
Wiceprezes.

UWAGA. Nadesłane łaskawie prace honorować będziemy aż do objętości 2 arkuszy w stosunku po 60 kor. za arkusz druku. Nadto każdy autor otrzyma 50 nadbitek (bez osobnej paginacyi) swojej pracy.

Podtytuł Habilitacyjnej pracy

p. t.

Uwagi o pojęciu „przypadku" w zjawiskach fizycznych.

b. d.
28

Szanowny Panie Kolego!

Ośmielam się prosić o łaskawe przejrzenie załączonej pracy p. Reinholda i przedłożenie o niej opinii na najbliższem posiedzeniu Wydziału Tow. dla pop. nauki, które ma się odbyć w poniedziałek 15/12 o godz. 5tej. Roboty zapewne nie będzie miał P. Kolega wiele, zdaje mi się bowiem iż rzecz kwalifikuje się do odrzucenia a limine. Nie jest to bowiem jakakolwiek teorya naukowa, ale tylko zbiór przykładów z rozwiązaniami, zatem rzecz dla samouków chyba, nie zaś publikacya naukowa, któraby się do naszych wydawnictw kwalifikowała. Nie chcę zresztą przesądzać opinii Sz. Pana Kolegi. Dziękując z góry najuprzejmiej za łaskawy trud, łączę wyrazy wysokiego szacunku i poważania

powolny sługa

O. Balzer.

Łukasik Cz. ks. (dopisek)
zob.
Zachemski Kube (list bez daty)

Łuniński

1903 21 III, 6 VI,

Łuskina Ewa

1913 31 XII

Baltrušaitis A.

Zielińska Anna

Ojców 2.7.1926
[b. m.] 12.III.1927 / [Krynica 13.VII.1927.]
Mszana Dolna 2 pocztówki [b.r.]
[b. m. i d.
szt. 5 [w tym 3 karty pocztowe]

Wielmożny Panie Profesorze

Dziękuję bardzo za staranie poczynione w mojej sprawie. Wiem, że poparcie Pana Profesora we Wiedniu dodatnio wpłynie na moją nominacyę. A choć warunki w pracy nazowie będą nie przychylne, wolę to znosić i pracować we właściwym kierunku. —

Zapewne Pan Profesor ma wiadomości o Panach Profesorach Natanzonie i Zaknerze, bardzo byłbym wdzięczny, gdybym mógł się dowiedzieć, gdzie i w jakim zdrowiu przebywają.

Z wysokim poważaniem

A. Battaglia

Kazanow 24/VII 1915
b. Pilsen

Wielmożny Panie Profesorze.

Mocno dziękuję za zajmowanie się moją sprawą a również i za interesowanie się moim losem. Smutnie mi było o tem dowiedzieć się, że nie będę mógł powrócić do Krakowa, jednak trzeba pogodzić się z niespodziankami obecnych czasów.

Przed paru tygodniami była umieszczona notatka w „Kuryerze Poznańskim" o Obserwatoryum Magn. w Świdnie, że w październiku roku zeszłego zostały wykończone roboty murarskie, tegoroczną wiosną przygotowania do systematycznej pracy, która już rozpoczęła się.

Stąd mam określoną wiadomość o panu Kalinowskim. Będę usiłował z nim porozumieć się. Tylko pytanie jak to uczynić i jak tam dostać się? Czy nie spotkam przy dzisiejszych moich stosunkach trudności do nie pokonania. –

Przez rok ubiegły według mojności pracowałem teoretycznie, mając na myśli egzaminu. I jak tylko będę miał wszystkie warunki ku temu, będę starał się z egzaminami załatwić się. –

Proszę przyjąć wyrazy wysokiego poważania

A. Baltrunajtis

Raznów 27/X 1915

Bańkowska Cecylia

9

21. IX. 1913

31

Do Szanownego Sekretarjatu Wydziału filozoficznego przy Uniwersytecie Krakowskim

Najuprzejmiej proszę o możliwie najrychlejsze zakomunikowanie mi kiedy się rozpoczynają wykłady Prof. Smoluchowskiego: fizyki eksperymentalnej. (chodzi mi o ścisłą datę pierwszego wykładu)

Z głębokim poważaniem

Cecylja Bańkowska

Adresaty: H. Borinów (Wash. - Wied. Kolj) Szczelin: (sin karte dla odpowiedzi)

ВСЕМІРНЫЙ ПОЧТОВЫЙ СОЮЗЪ
UNION POSTALE UNIVERSELLE
РОССІЯ — RUSSIE
ОТКРЫТОЕ ПИСЬМО — CARTE POSTALE
СЪ ОПЛАЧЕННЫМЪ ОТВѢТОМЪ — AVEC REPONSE PAYÉE

Kraków (Galicia austriackie)

Uniwersytet Krakowski

Do Wydziału filozoficznego

Składnica Kółek Rolniczych w Mszanie Dolnej

[Mszana Dolna] 15. V. 1928. [podpis nieczytelny.]
Mszana Dolna 16. IX. 1929. [podpis nieczytelny]
Mszana Dolna 19. IX. 1928. [podpis nieczytelny]

Zł. 3.

Barth Johann Ambrosius

3-2

JOHANN AMBROSIUS BARTH

INHABER: ARTHUR MEINER

GEGRÜNDET 1780 * VERLAGSBUCHHANDLUNG * GEGRÜNDET 1780

ERWEITERT DURCH AUFNAHME DER FIRMEN AMBR. ABEL (1895), ERNST GÜNTHERS VERLAG (1905), DER MEDIZIN. ABTEILUNG DER FIRMA BREITKOPF & HÄRTEL (1907) UND DER FIRMA QUANDT & HÄNDEL (1908).

Telegr.-Adr.: Barth, Buchhandlung, Leipzig
Fernsprecher 1308.
Bankkonto: Deutsche Bank, Filiale H. Leipzig.
Postscheckkonto: Leipzig 28.

Leipzig, den 26. Januar 1911.

Dörrienstrasse 16.

Hochgeehrter Herr Professor !

Wie mir Herr Professor Graetz mitteilt, haben Sie sich freundlichst bereit erklärt, an dem Handbuch der Elektrizität und des Magnetismus mitzuarbeiten. Ich freue mich sehr hierüber und spreche Ihnen auch meinerseits meinen besten Dank hierfür aus.

In der Anlage gestatte ich mir, Ihnen Vertragsentwurf zu übersenden. Solltem Sie mit dem Wortlaut desselben einverstanden sein, so bitte ich um Rücksendung des unterschriebenen Vertrages. Ich sende Ihnen dann sofort Duplikat mit meiner Unterschrift.

Hochachtungsvoll

Johann Ambrosius Barth

Anlage !

Herrn Professor Dr. M. v. Smoluchowski,
Lemberg, Dlugozya 8

JOHANN AMBROSIUS BARTH

INHABER: ARTHUR MEINER

GEGRÜNDET 1780 * VERLAGSBUCHHANDLUNG * GEGRÜNDET 1780

ERWEITERT DURCH AUFNAHME DER FIRMEN AMBR. ABEL (1895), ERNST GÜNTHERS VERLAG (1905), DER MEDIZIN. ABTEILUNG DER FIRMA BREITKOPF & HÄRTEL (1907) UND DER FIRMA QUANDT & HÄNDEL (1908).

Telegr.-Adr.: Barth, Buchhandlung, Leipzig
Fernsprecher 1308.
Bankkonto: Deutsche Bank, Filiale Leipzig.
Postscheckkonto: Leipzig 28.

Leipzig, den 1. März 1911.

Dörrienstrasse 16.

M.

Hochgeehrter Herr Professor !

Ich bedaure sehr, dass die an Sie geschickten Sonderabzüge aus den Annalen der Physik 1910 Heft 10 u. 1911 Heft 1 verloren gegangen sind. Der Satz Ihrer Arbeit ist natürlich schon längst abgelegt, die Neuherstellung der Sonderabzüge daher mit ziemlich viel Kosten verknüpft. Es giebt 2 Auswege; 1) die ganze Arbeit neu zu setzen; das würde für beide Arbeiten zusammen etwa M 75.- kosten bei 100 Exemplaren jedes Abzuges, oder aber 2) ich lasse die Vervielfältigung auf mechanichem Wege herstellen. Der Druck wird dann zwar nicht ganz so klar ausfallen wie bei Typendruck, Sie haben aber den Vorteil, dass eine diplomatisch genaue Wiedergabe des Originaldruckes vorliegt, und es ist Ihnen ausserdem die Mühe erspart, nochmals Korrektur zu lesen, und endlich ist diese Herstellung wesentlich billiger. Ich würde Ihnen beide Sonderabdrücke ~~für~~ je 100 Exemplare für nur M 40.- herstellen.

Ihrer Bestätigung der Bestellung gern entgegensehend, zeichne

hochachtungsvoll

Johann Ambrosius Barth

Herrn Professor Dr. M . von Smoluchowski,
Lemberg, Dlugozya 8.

1. März 1911.

M.

Hochgeehrter Herr Professor !

Ich bedaure sehr, dass die an Sie geschickten Sonderabzüge aus den Annalen der Physik 1910 Heft 10 u. 1911 Heft 1 verloren gegangen sind. Der Satz Ihrer Arbeit ist natürlich schon längst abgelegt, die Herstellung der Sonderabzüge daher mit ziemlich viel Kosten verknüpft. Es giebt 2 Auswege, 1. die ganze Arbeit neu zu setzen, das würde für beide Arbeiten zusammen etwa M 75.- kosten bei 100 Exemplaren jedes Abzuges, oder aber ich lasse die Vervielfältigung auf mechanischem Wege herstellen. Der Druck wird dann zwar nicht ganz so klar ausfallen wie bei Typendruck, Sie haben aber den Vorteil, dass eine diplomatisch genaue Wiedergabe des Originaldruckes vorliegt, und es ist Ihnen ausserdem die Mühe erspart, noch-mals Korrektur zu lesen, und endlich ist diese Herstellung wesentlich billiger. Ich würde Ihnen beide Sonderabdrücke für je 100 Exemplare für nur M 40.- herstellen.

Ihrer Bestätigung der Bestellung gern entgegensehend, zeichne

hochachtungsvoll

Herrn Professor Dr. M . von Smoluchowski,
Lemberg, Dlugosza 5.

Leipzig, Datum des Poststempels.

Euer Hochwohlgeboren

beehre ich mich, anbei 100 Sonderabdrücke Ihrer in

den Annalen der Physik und Chemie,
den Verhandlungen der physikalischen Gesellschaft zu Berlin,
dem Journal für praktische Chemie,
der Zeitschrift für Hypnotismus

veröffentlichten Abhandlung gratis zu übersenden.

Über die ausserdem noch gewünschten Exemplare erlaube ich mir, Rechnung beizulegen.

Mit der Bitte, meinem Verlag, der sich speciell der Pflege von Werken aus den Gebieten der Naturwissenschaften und Medizin widmet, auch fernerhin Ihr gütiges Wohlwollen zu bewahren, bin ich mit vorzüglicher Hochachtung

ergebenst

Johann Ambrosius Barth.

Skarbnica Polska. Ilustrowany Tygodnik Arcydzieł Literackich. Lwów

Lwów 26.1. 1914 [1 kopia maszynowa]
Lwów 27.1. 1914
Lwów 1.2. 1914

Lwów 6.2. 1914

Lwów 24.2. 1914

Lwów 10.5. 1914

Lwów 15.5. 1914

szt. 7 (+ 1 kopia)

[listy podpisane Juliusz Tennes]

Batschinski A[lexy]

Towarzystwo Żeliczkowe w Mszanie Dolnej.

2

Mszana Dolna [11. XI. 1913.] [podpis nieczytelny]
[pozostało zestawienie rachunkowe z daty Mszana Dolna 1. I. 1913.]

Mszana Dolna 22. VI. 1911 [podpisany]: Belina Alojzy

Mszana Dolna 22. V. 1917. [podpisani]: Michorczyk

- - -

szt. 3. + 1 elegat [w tym 1 karta]

11. IV. 13. 35

Wielce Szanowny
Panie Profesorze!

Chcąc się bliżej zapoznać z pracą Szanownego Pana „Van der Waals' Theorie des Flüssigkeitszustandes vom Standpunkte der Erscheinungen der Zähigkeit", spotkałem się z trudnością wynalezienia w Moskwie „Kosmosu". Będę niewypowiednie wdzięczny

Szanownemu Panu za łaskawe przysłanie mi odbitki swej pracy. – Jednocześnie korzystam ze sposobności by Szanownemu Panu przesłać kilka swoich prac.

Pozostaję z głębokim szacunkiem i poważaniem

A. Batschinski
Docent Uniwersytetu.

Moskwa
Obydenski 1, 52.

Baumgartner Rud.

Ola Bohstana

do -

Wien 15. 5. 94.

Ew. Wohlgeboren!

Indem ich für Ihr liebenswürdiges Schreiben vom 9. d. vielmals danke, ersuche ich Ew. Wohlgeboren, den bewußten Posten gemäß Ihrem Vorschlage auszuschreiben. Vielleicht findet sich doch einer der jüngeren Herren bereit dazu.

Ich werde im Laufe dieser oder der nächsten Woche so frei, im Ministerium persönlich vorzusprechen.

Nochmals mit bestem Danke

hochachtend

Ihr. Baumgartner

VIII. Schönelgasse 5.

1893

1894

Sykutowski Zdzisław

Hel 17.1.1926

Hel 28.3.1926 [dołączone wiersze:] Król Żomcyska

Wieczór nad Bałtykiem

Tym co polegli

szt. 2 (+ 3 aligaty)

Beattie John Carruthers

South African College,
Cape Town.

9th June 1895

My dear Smoluchowski

I am delighted you are already on the eve of being made a professor.

Many thanks for the uranium and the uranpechez. I am going to make some experiments with the uranium soon. Chiefly on the variation of resistance in a magnetic field & one or two related

have we been able as yet
to prevail on the Royal
Society of London to do
anything for us. I
am afraid we shall have
to begin again and bear the expense of doing
the work out of our
own pockets.

I expect you will
be away on holiday
by the time this reaches
Lemberg. You proposed
to visit the B. A. didn't

you. I shall not be in England this year. The journey is too expensive and the time we have — only two months — too short! I am busy reading Helmholtz's lectures. I find them most delightful reading almost as fine as Tyndall's Heat.

With best wishes I am

Yours very truly
J. C. Beattie

things. I have a great number of things on hand at present but I fear I shall get very little done for some months to come. I am for this year Secretary of Senate and that means quite a large amount of clerical work.

The magnetic survey of the colony has made no progress we cannot get a grant from the government here nor

5, MARIONVILLE,
PORTOBELLO.

Sunday night
14/2/97

Dear Dr. Smolan

I am sorry I shan't be able to return tomorrow. Tait wishes me to stay and read the paper tomorrow night. He doesn't care to undertake it himself as he has two

hours of lectures during the day and two papers of his own at night. You might explain to Lord Kelvin why I am staying should he ask about me.

I shall be in the lab at 10.45 on Tuesday morning.

With best wishes

I am

Yours very truly

J.C. Beattie

Cf Mrs Hetherington
30 White Street
Partick
Glasgow 9/V/97

My dear Smoluchowski

I have first of all to send you a vote of thanks from the Phil. Soc. I promised to do this when I read the paper there. Kelvin agreed to communicate the paper to the Phil. Mag. I sent it off about a fortnight ago; I am also preparing an abstract of it for the proceedings of the philosophical society. Then I sent off the final paper to the Royal Society (Ed). You see there will be other three papers for you when the above get into print.

James and I have not as yet been able to make a proper start to the radiation work. James is so busy you know! Most of the time so far I have spent in electrifying air by uranium. It is quite a pity you are not here. I have already obtained sufficient to

~~that~~ it would then be possible to say what wave length was necessary to produce leakage from an electrified body in air. That I think would be a starting point for the classification of leakages due to ultra violet light, Röntgen rays &c; and it might go farther and bridge over the gap between molecular vibration of matter and molecular vibration of ether or whatever electricity is.

I envy you the lectures you attend in Berlin. Glasgow isn't a university, only a gymnasium without discipline. And I have heard nothing about the Research Fellowship yet! You cannot beat that for red tape even in Germany!

I must reserve quite a number of pieces of information for another time. I hope you will write me soon again and let me know how your work is progressing.

James, Maclean, & Watt wish to be remembered to you.

With best wishes I am yours truly J. C. Beattie

do for another paper. The results are shortly these. Uranium insulated inside a metal cylinder and charged ± gives ± electrification to air. With uranium inside to case & metal cylinder to ± air is electrified ∓. Uranium inside paraffin cylinder gives for ± charge ± electrification to air, in the latter case the amount of electrification decreases after the first minute and finally nearly vanishes. If when this point is reached both uranium and metal surrounding paraffin are connected to case, then the electricity given off before by uranium to sides of paraffin cylinder is removed by uranium into air again. These are the chief results. ~~with~~ There are one or two other points which are not essential. I am at present trying to electrify air by ultra violet light but have not been successful. I have also prepared deposits of uranium salts, and luminous

part and I mean to see what electrification of the air they will produce with or without the help of ultra violet light.

In the lab everything is much the same as when you left. Maclean has to rewrite the whole of the paper on electrification of air. He and Kelvin nearly quarrelled about it. Galt is applying for the headmastership of a Technical school in Birmingham. Kelvin and Gray are off to London.

I hope you have been successful with your magnet experiment. I was afraid you would need to heat the magnet so much that the magnetisation would be too weak to give an effect. I suppose however you will be using a method which will enable you to test infra-red rays. Don't forget about uranium rays. It appears to me that, if one could separate the different kinds of rays given off by uranium,

c/o Mrs Hetherington
30 White St
Partick
Glasgow 27/VI/97

My dear Smoluchowski

I must begin by giving you an account of all my offers since I last sent you a letter.

First of all Kelvin asked me if I would be his private secretary. I couldn't but accept at the time as I had heard nothing about any other offer then. Mr Blythswood wanted me to take charge of his private laboratory. Finally my former mathematical teacher - Chrystal of Edinburgh - asked me if I would go to Cape Town as professor of Physics in the university there for a year. The man who is there has been

obtain sufficient to make a 'Fahnbrechende habilitation dissertation'. Usually you know dissertations are not up to much.

By the way I told the Phil Mag people to send 25 copies of our paper to you in Berlin. I hope I did right. I have seen the proofs of the R.S.E. paper and the Phil Soc. Glasgow one and I expect then sent some in printed form soon.

I hope you will find time to write me a letter before I leave England.

With best wishes

I am

Your ever

J.C. Beattie

invalided. You may think what a time I have had coming to a decision. I have now made up my mind however. And if the terms to Cape Town are at all reasonable I shall go there. Lectures begin on 1st August so you see I must go very soon. probably about the 20th of July.

I hope you are making better progress with your work than I am with mine. James has been in London and Cambridge during the last month. He now think that the experiments on radiation will give no good results and I agree with him. I have also

been repeating some of
Elster and Geitel's experiments
with ultra violet light. I
fear that our results
published in the winter are
only one side of the question
and that Elster and Geitel
are correct about the
electricity not being discharged.
I shall try the air electrification
by ultra violet light and
if that does not give
any result I shall not
publish what I have
done - at least not just
now.

I am glad you got a nice
piece of work from
Warburg. I hope you

Physical Laboratory,
South African College,
Cape Town.

21st December 1897

Dear Smoluchowski

I have made endless attempts to begin a letter to you, and now that the holidays are here I have succeeded in beginning. I arrived here about 4 months ago. There is a fairly good physical institute building here which is not fully equipped yet. I have two assistants and about 100 students. So far the work has been very hard. I have had to put the place into order and I have also had to prepare lectures on a more elementary basis than I have been accustomed to. I suppose I shall stay in here; the senate are anxious that I should do so and I am quite agreeable if they will pay me well enough. I expect to get between £600 & £700 a year.

I am leaving tomorrow for Kimberley and Bulawayo. It is a six days' railway journey to the latter place from Capetown. Another man and myself are beginning a magnetic survey of S. Africa. It will be very interesting but I am afraid it will also be very expensive. We get free tickets for ourselves and our luggage on the railways, but all other expenses

have to be refrozen by ourselves. And the hotels are very nearly as dear as those in the Scottish Highlands. I have been amusing myself with the Helo experiments since I came here. I have not had time to do any research work however. I hope you have been doing a great amount. I look very carefully throughout the Annalen to see if you show any signs. I am going to fit up an electric furnace here and see if I cannot cast uranium and one or two other of these refractive metals. The weather at present is however much too warm to do anything of that kind. Do you think you could send me your piece of uranium for a month or so? I wish to make some experiments with it in a magnetic field. I should like also to get molybdenum & tungsten. Do you know if such metals can be obtained from any of the German factories?

I hope you will find time to write me soon and let me know what has become of you. What do you say to a journey here?

With best wishes

I am yours very truly

J C Beattie

47

B

Married

in

St Mary's Free Church,

Edinburgh,

On 23rd June 1898,

John Carruthers Beattie

to

Bessie Paton.

49

With

Prof. & Mrs Beattie's

Compliments.

CAPE TOWN

450

Physical Laboratory
South African College
Cape Town

18th Febr 1899

Dear Smolucharski

Many thanks for your paper. The English is as good as it could be. I am delighted to hear that you are now assistant. I hope you will soon reach the professor stage with a colossal salary. By the way you have not yet forwarded to me that little piece of uranium. I find it impossible to get hold of a piece anywhere; these rare metals are an awful nuisance to get hold of. I have tried all up and down the world for pieces of molybdenum re and I have not been able to get them. I suppose I must persevere until I get some specimens.

I have been working at leak in gases due to moderate heating. I have found quite a number of startling facts; I think they are new it is difficult to tell here we have few or no books of reference.

Heat common salt on zinc plate insulated in an ambra up to 300 or 400°C no increased leak; put cadmium common salt and after about

200°C the arrangement refuses to insulate. Iodine itself when heated doesn't carry off any electricity from insulated zinc plates. This case is typical of a number of others. Then electricity is carried off when gas is evolved by heating from pot permanganate potassium chlorate & manganese oxide.

I shall send you a copy of the paper as soon as it is ready.

Two of us are also trying to get a grant from the London Royal Society for a magnetic survey of S. Africa up to the Zambesi. We shall hear in a day or two whether or not our application has been successful.

I hope you will let me hear from you again in a short time. I am sorry I shan't be in Europe this year. The journey is too expensive.

With best wishes

Yours very truly

J. C. Beattie

The Physics Laboratory,
South African College,
Cape Town,

17/10/ 1905

Dear Smoluchowski

I was delighted to hear from you. I notice your name now and then in the Phys. Zeitschrift.

I have been very busy during the last three or fours with a magnetic survey of South africa. Observations have been made at about 400 stations and at present I am weltering in an ocean of figures. The results will be published next year by the Royal Society, after that I shall take up some more interesting work.

I should very much like to be with you in Europe next year. Unfortunately I had a years

The Physics Laboratory,
South African College,
Cape Town,

.....190.....

leave in 1903, which I employed in travelling over Africa South of the Zambesi. Couldn't you extend your holiday trip to Capetown.

We have a house in the suburbs about seven miles from the college and we should be delighted to put you and your wife up.

Dr & Mrs Bottomley were in Capetown in connection with the B.A. meeting. I heard of your visit to Glasgow from them. Dr Bottomley looks very old and frail now.

My next year of leave is

The Physics Laboratory,
South African College,
Cape Town,

.....190.....

in 1908 or 1909: then I meant to go to Europe to see the advances since I last saw it.

The country here is very interesting and the people are very likeable. I think I shall remain here, our two children were born here and are South Africans and I suppose my wife and I will stay and become South Africans also.

The B.A. meeting was interesting, quite a number of charming people came from Europe. The Austrian

The Physics Laboratory,
South African College,
Cape Town,

.....190.....

representative was Professor Penck of Vienna. I met him years ago at Prof Boltzmann's house. I saw very little of them in Capetown. The Germans who came were all astronomers; there was a most delightful Russian from Pulkowa Dr Backlund he was a favourite everywhere.

I have a great deal of teaching to do. There are about 120 students in Physics and I have only two assistants. People here are very interested but colossally ignorant of sciences. Still they have

The Physics Laboratory,
South African College,
Cape Town,

.....190.....

allowance about £3000 for the magnetic survey.

I hope I shall hear from you again soon.

My wife wishes to be remembered to you.

With kindest regards to you, wife and yourself

I am

Yours very truly

J. C. Beattie

Jut vorhi Rudolf

(Zaborze) 27. X 1862

zawiadomienie o śmierci z cześci Endzha Tarcy

Sarg Graphowsky

na nim wysunął Bronisław Zalechowy

1 szt.

Beck Adolf, dr.

Wójcicki

Kraków 20. 2. 1921

szt. 1

57

Dr. Adolf Beck

przesyła wyrazy szczerego współczucia.

Wiedeń 30. IX. 900.

REKTOR
C. K. UNIWERSYTETU
WE LWOWIE.

Czcigodny Panie i Kolego!

Pani Profesorowej i Czcigodnemu Koledze najserdeczniejsze składam dzięki za przesłane mi życzenia.

A korzystam ze sposobności, aby Czcigodnemu Koledze przesłać jak najserdeczniejsze życzenia z powodu objęcia katedry po ś. p. Auguście Witkowskim. Jako członek Uni-

wersytetu lwowskiego, a zwłaszcza jako rektor, boleję nad ciężką stratą, którą ponosi Uniwersytet przez to, że opuszcza go tak znakomita siła naukowa, jeden ze znakomitych pracowników, który szczególnie swych badań obrzyw chwałę ten uniwersytet.

Ale równocześnie raduję się szczerze i serdecznie, że objęcie Katedry w Krakowie

pozwoli Koledze szeroko rozsnuć
działalność naukową na wielki
Ojczyzny i naukki pożytek.
Tego życzę Czcigodnemu Koledze
z całego serca i łączę wyrazy
wysokiego poważania oraz
szczere koleżeńskie pozdrowienia

A Beck

Lwów 8. maja 1913.

Wierzchowski Zenon

2 bilety wizytowe

Więckowski Rościsław

1900 15 II

Wikbr. Jan

b. dch (d.s. 1928 13 IV)

Winnicki

1929 13 II 4 IV, 27 IV,

Wiśniewski Józef

1917 21 VI

Wlekliński Mita

kartka b. dch

1920 2 IX

Włodarski

1929 5 I

Behn U. [Irich]

7

Jasieńska Marya
(urodzona wnuczka Bohdana Z.)
po Annie Z. –

Jerzychi 25.VIII. 1878

1 szt.

Berlin, d. 24. III. 98.

Sehr geehrter Herr Dr!

Für eine Arbeit über physikalische Messungen möchte ich gern ein Stück Draht haben (dessen sp. W. meine W. Wand noch nicht untersucht ist) Nun sagt mir Herr Prof. Warburg daß Sie mir wahrscheinlich Auskunft

geben könnten, wo
ich ein Stück Uran
bekommen könnte
oder gar selbst mir
ein solches besorgen
könnten? Ein
Stück von etwa
2 cm Breite u 5 cm
Länge würde mir
vom hiesigen
Herr gütigst Rat-

wird sich, mit bestem
Dank im Voraus —
entgegensehen

Ihr ergebener

U. Behn.

Reichstagsufer 8.

Berlin.

Wojciech Bronikowski

Zmarł 20.12.1925

szt. 1

Benndorf H.

8

Jasieński Cezary
(syn Anny z Zaleskich Srostnewer)

Mute Jerzych 29.VII.1878
— " — 7 IX 1878.

2 szt.

1. VI 15

62

L. S. Herzlichen Dank für Deine Karte. Seit Kriegsbeginn stehen wir im Artfeuer. Die lebendige Kraft der ital. 15 cm ist nicht erheblich. Ich habe bis jetzt sehr interessant Schreiben gehabt und viel gesehen. Jetzt wird man in beider Kampfe geschäftig werden. Hoffen Wir gelingt es uns die Schwarzen ordentlich zu prügeln.

Herzl. Gr. d. H. Dtf.

Absender:
Odesílatel:
Nadawca:
Посилаючий:
Mittente:
Pošiljatelj:
Pošiljač:
Presentator:

Feldpostkorrespondenzkarte.

K. u. k. Militärzensur

Herrn Tryf. M. Studencki

Kraków

Studencka 27

Ob. sch. M. Studencki
Fuß. Ers. Komp. 1/13
Feldpost 608

Benni Tytus

Wojczyński

~~Cybulski~~ Marcin ~~Wojciech~~

11 X (b. r.)

1911 63

TYTUS BENNI

Wojczyński Marcin

[Zakopane] 11.IX. [b.r.]

Szt. 1.

Berget Alphonse

Muzeum Tatrzańskie ... w Zakopanem

do

Powiatowego Komitetu Ziemi Limanowskiej

Zakopane 3.6.1927

szt. 1

64

LE POULIGUEN ✉ T

LOIRE-INFÉRIEURE

Villa Montaigu

25 Août 1904

Cher Monsieur

Excusez moi de n'avoir pas répondu plus tôt à votre lettre du 15 Juillet : j'ai eu fort à faire, à Paris, pour les examens, et aussitôt j'suis parti faire une croisière en yacht le long des côtes de France.

J'accepte avec infiniment de plaisir votre offre obligeante de faire traduire mon livre par un de vos anciens étudiants de Vienne, et de le faire éditer à Leipzig ; si cela se réalise, j'ajouterai même quelques pages spécialement pour l'édition allemande

Je vous dis à Lemberg, avec l'espoir

que cette lettre vous trouve, et, en
attendant le plaisir de vous revoir
je vous prie d'agréer l'expression
de mes sentiments bien sympathiques

Bon Alphonse Berget

16, rue de Vaugirard, 16

Paris

FACULTÉ DES SCIENCES
DE PARIS

LABORATOIRE DES RECHERCHES (Physique)
A LA SORBONNE

Paris, le 25 Juin 1904

Cher Monsieur

Je m'empresse de vous communiquer les renseignements que vous désirez au sujet des thermomètres de précision.

La meilleure maison, celle qui fournit le bureau international des Poids et Mesures, à Sèvres, est la maison Tonnelot. Elle fait des thermomètres qui, suivant le besoin, sont divisés de 0° à +3° et −3°; une ampoule intermédiaire reçoit le mercure dilaté jusqu'à +50°, et le reste de la tige, de 50° à 100°, est divisé en dixièmes de degré.

Ou bien, on a la division continue, en dixièmes, de −3° à +50°, puis une ampoule, et le point 100°, avec 3° au dessus et 3° au dessous.

La maison Chabaud fait d'excellents thermomètres, divisés sur toute la longueur 0° — 100°, en cinquièmes de degré; appréciant, avec une loupe, d'apprécier sûrement $\frac{1}{50^e}$ de degré. Ces thermomètres sont très soignés, et un peu moins chers que ceux de Tonnelot. Je conseillerai à votre collègue de commencer ses travaux par un de ces instruments, et, quand il sera maître de ses expériences, de commander à Tonnelot un thermomètre en vingtièmes de degré, construit exprès pour l'intervalle de température dans lequel il opèrera.

= J'ai été bien heureux de revoir votre nouvelle: j'ai conservé un excellent souvenir de votre passage parmi nous. Quand reviendrez-vous nous voir? Avez-vous des étudiants à nous envoyer? Vous savez que, maintenant, je suis attaché au Laboratoire de Géographie physique où je fais le cours de Géophysique et Météorologie.

Je vous remercie des compliments que vous voulez bien m'adresser au sujet de mon livre « Physique du globe »; c'est, en effet, un livre pour les étudiants

Que j'ai cherché à faire.

Je serais bien heureux qu'il fût traduit en allemand. Si vous avez un étudiant ou un assistant qui puisse s'en charger, et si vous connaissez un éditeur allemand qui veuille publier le livre ainsi traduit, ah ce serait plaisir et honneur, surtout si le livre était publié à Vienne, ou en Autriche.

Au revoir, cher Monsieur, et à bientôt, j'espère.

En attendant le plaisir de vous voir, je vous serre affectueusement la main

Bon Alphonse Berget

16, rue de Vaugirard

Paris

Berliner Arnold

Januszkiewicz Eustachy

Listy od:

[illegible] (1 szt.)

Chodźki Leonarda 1 szt.

Gadona [Włodzimierza] Kopne 1

Moszyńskiego Piotra 1

DIE NATURWISSENSCHAFTEN

WOCHENSCHRIFT FÜR DIE FORTSCHRITTE DER NATURWISSENSCHAFT, DER MEDIZIN UND DER TECHNIK

HERAUSGEGEBEN VON

DR. ARNOLD BERLINER UND DR. CURT THESING

(VERLAG VON JULIUS SPRINGER IN BERLIN W 9)

DR. ARNOLD BERLINER
Kl.

BERLIN W 9, den 2. Oktober 1913.
Link-Str. 23/24.
Fernspr.: Amt Kurfürst 6050 bis 6053.

Herrn Professor Dr. Mar. Smoluchowski,

Lemberg.

Hochgeehrter Herr Professor!

Ich erlaube mir, Ihnen die bisher erschienenen Hefte der "Naturwissenschaften" zu überreichen in der Hoffnung, angesichts des Erfolges, den die Zeitschrift bisher in Deutschland gefunden hat, auch Ihr Interesse, vielleicht sogar Ihre Mitarbeit dafür gewinnen zu können. Es bedarf kaum der besonderen Versicherung, dass ich einen Beitrag von Ihnen als eine ganz besondere Auszeichnung ansehen würde, die der Zeitschrift wiederfährt.

Der Zweck, den ich mit der Zeitschrift verfolge, ist im wesentlichen die Orientierung der Naturwissenschaftler über das, was auf den ihrem eigenen Arbeitsfelde benachbarten Gebieten vorgeht. Aber der Begriff der Nachbargebiete hat sich durch die zunehmende Spezialisierung stark verändert. Die Darstellungen der rein physikalischen Zeitschriften sind nach und nach immer spezieller geworden, sodass man schon innerhalb der Physik selber von "Grenzge-

bieten" sprechen darf. Ein Physiker z. B., der selber über die Theorie der optischen Instrumente arbeitet, aber den Wunsch hat, sich auch über die Fortschritte der mechanischen Wärmetheorie oder über das Gravitationsproblem zu unterrichten, ist heute wirklich kaum in der Lage, sich diesen Wunsch erfüllen zu können, da ihm die Originalarbeiten darüber gar zu schwer verständlich sind. Ich glaube, dass es im Interesse jedes produzierenden Physikers liegt, das, was er arbeitet, nicht nur in der dem Leser der Physikalischen Zeitschrift und der Annalen geläufigen Sprache auszudrücken, sondern auch in einer dem Nichtspezialisten geläufigen Darstellung.

Ich hatte z. B. den Wunsch, ein in diesem Sinne geschriebenes Referat über Ihren den zweiten Hauptsatz betreffenden Vortrag der vorjährigen Naturforscherversammlung zu veröffentlichen, hatte aber den Referenten gebeten, seine Darstellung auch dem Verständnis der Physiker anzupassen, denen diese Spezialfragen etwas ferner liegen, und eventuell auch dem der physikalischen Chemiker, da die Physiker kein abgekürztes Referat brauchen, sondern die Arbeit in der Physikalischen Zeitschrift lesen könnten. Der Referent hat diese ihm etwas schwierig erscheinende Arbeit entweder nicht ausführen können oder nicht ausführen wollen. Jedenfalls bin ich nicht in der Lage gewesen, ein den Zwecken der "Naturwissenschaften" entsprechendes Referat darüber publizieren zu können.

Ich bin nicht sicher, hochgeehrter Herr Professor, ob die ganze Frage Ihnen wichtig genug erscheint, um ihr Ihr Interesse zu-

zuwenden, aber die Möglichkeit, dass es doch der Fall sein könnte, ermutigt mich, mich heute mit der Bitte an Sie zu wenden, die Bestrebungen, die wir mit den "Naturwissenschaften" verfolgen, zu unterstützen.

Einem geneigten Bescheide mit grossem Interesse entgegensehend,

mit ausgezeichneter Hochachtung
ergebenst

A Berliner

Szantroch Tadeusz

Szczawnica 23. 7. 1927

[ponadto podpisy:] J. Brzostowska

Edward Kozikowski

Krzewski

Józef Birkenmajer

Jan Wiktor

Woyna

Emil Zegeddowicz

~~(2 podpisy nieczytelne!)~~

(1 podpis nieodczytany)

Szt. 1

Berliner Illustrations Gesellschaft

9413

70

Berliner Illustrations-Gesellschaft m.b.H.

Berlin SW 11 — Königgrätzerstr. 62

Fernspr.: Lützow 7483 ✣ 2700
Tel.Adr.: Illustrophot Berlin ✣

Bankkonto: Bank für Handel und Industrie, Dep. Kasse Y ✣

Photogr. Kunstanstalt ✣ Illustrophot-Verlag ✣ Klischee-Fabrik

Postscheckkonto: Berlin 21251.

Berlin SW. 29. August 1916

Hochwohlgeboren

Herrn Professor von Smoluchowski

Krakau

Gelegentlich Ew. Hochwohlgeboren bevorstehender Berufung an den Lehrstuhl für theoretische Physik der Wiener Universität ist von Seiten der illustrierten Presse vielfach das Ersuchen um Beschaffung einer fotografischen Aufnahme Ew. Hochwohlgeboren geschätzter Persönlichkeit an uns ergangen.

Wir gestatten uns daher die ganz ergebene Bitte um leihweise Ueberlassung einer Fotografie zum Zwecke der Verbreitung in illustrierten Zeitschriften auszusprechen.

Wir glauben durch unsere Bitte einem Wunsche der Allgemeinheit gerecht zu werden und hoffen daher gerne auf die Erfüllung derselben.

Mit vorzüglicher Hochachtung !

Berliner Illustrations-Gesellschaft m.b.H.
Die Direktion

29.August 1918

Hochwohlgeboren

Herrn Professor von Smoluchowski

K r a k a u

- - - - - - - - - - - -

Gelegentlich Ew.Hochwohlgeboren bevorstehender Berufung an den Lehrstuhl für theoretische Physik der Wiener Universität ist von Seiten der illustrierten Presse vielfach das Ersuchen um Beschaffung einer fotografischen Aufnahme Ew.Hochwohlgeboren geschätzter Persönlichkeit an uns ergangen.

Wir gestatten uns daher die ganz ergebene Bitte um leihweise Ueberlassung einer Fotografie zum Zwecke der Verbreitung in illustrierten Zeitschriften anzusprechen.

Wir glauben durch unsere Bitte einem Wunsche der Allgemeinheit gerecht zu werden und hoffen daher gerne auf die Erfüllung derselben.

Mit vorzüglicher Hochachtung !

Biatobrzeski Cz[estaw]

Kijów, 25/V 1913.

Drogi Panie i Kolego!

Zachowałem najmilsze wspomnienie o moim pobycie w Krakowie i przyjaznej gościnności, którą mi wyjątkowo Pan okazał. Nie pisałem do Pana obawiając się, aby nie zabierać drogiego czasu, zmuszając do odpowiedzi. Skwapliwie korzystam ze sposobności odnowienia tak mile rozpoczętego stosunku, pomijając to, że tym razem chodzi o sprawę niezmiernej dla mnie wagi.

Lubo przelotnie tylko zaznajomiłem się ze ś. p. prof. Witkowskim, pozostało u mnie

najlepsze wrażenie i przypuszczam, że wszyscy, bliżej go znający, głęboko odczuli stratę.
O tych zmianach, jakie sprowadziła śmierć prof. Witkowskiego, dowiaduję się po raz pierwszy z Pańskiego listu. Jestem przekonany, że nie sprowadzą one uszczerbku dla fizyki polskiej.
Mam teraz odpowiedzieć na pytania, które są główną treścią listu Drogiego Pana.
Wyznam, że propozycja, w nim zawarta, sprawiła mi radość tym większą, że była niespodziewaną. Moim najgłębszym marzeniem było zawsze pracować śród otoczenia polskiego i dla nauki polskiej: nadzieja spełnienia tego marzenia zaczyna przybierać kształt realny. Z drugiej strony odczułem obrazu ogromną odpowiedzialność, którą na się wezmę. My o wiele więcej musimy wymagać od ludzi, zajmujących wyższe stanowiska kulturalne: szczupłą

ich część mamy w swoim ręku.
Pragnąłbym dostarczyć wszelkich danych do osądzenia kwalifikacji moich do objęcia profesury w Krakowie. W każdym razie nie będę miał żalu, jeśli się znajdzie inny fizyk polski (może młodszy), więcej odemnie uzdolniony, który zajmie to stanowisko.
Proszę następnie o uwzględnienie okoliczności, która komplikuje moją sytuację.
Rok temu obroniłem w Kijowie rozprawę o jonizacji dielektryków (jestto rodzaj monografii, który posyłam Panu razem z innemi pracami): na zasadzie tego otrzymałem stopień magistra, który mi daje prawo do objęcia katedry w uniwersytetach Rosyjskich. Otóż przed dwoma miesiącami przyszła wiadomość do uniwersytetu o wakującej katedrze fizyki w Politechnice Ryskiej, na którą został ogłoszony konkurs (według przyjętego zwyczaju). Zdecydowałem

przyjąć w nim udział i postatem swoje prace. Dotychczas jeszcze nic nie wiem o rezultacie: w Rydze przy rozpatrywaniu prac zapewne będą korzystali z pomocy profesorów innych uniwersytetów, ponieważ tam niema fizyków. Jeśli zostanę obrany na katedrę Ryską, będę zmuszony naturalnie dać natychmiastową odpowiedź. Właściwie należałoby cofnąć wcześniej swój udział w konkursie. Podczas zjazdu w Tyflicie (29 Czerwca), na który mam zamiar pojechać, spotkam się z Waldenem, prezesem komisji, rozpatrującej prace kandydatów. — Wysunięcie tych okoliczności nie może mi być poczytywane za chęć wywarcia jakiegobądź nacisku w kierunku moich interesów. — Co do Kijowa nie przewiduję, aby w bliższym czasie mogły się wytworzyć warunki większej samodzielności, pominąwszy to, że wobec panującego obecnie w Rosji kursu nacjo-

nalistycznej polityki rząd będzie prawdopodobnie robił mi trudności. —
Pan Kolega znajdzie w curriculum, które załączam, ważniejsze dane biograficzne. Powyższe uwagi mają na celu je uzupełnić w kierunku wyrobienia sądu o moich kwalifikacjach. — Jak to widać z reszty na zasadzie dołączonych prac, rozpocząłem pracę naukową samodzielną właściwie dopiero od wyjazdu zagranicę, t.j. od r. 1908. Na skutek zetknięcia się z fizykami, grupującymi się około p. Langevin'a otrzymałem impuls i przykład, których mi brakowało. Szkoły systematycznej i mniej więcej wszechstronnej w Paryżu nie przeszedłem; trafiłem na chwilę dość niepomyślną, gdyż p. Langevin zajęty był nie pracą naukową, lecz swoją kandydaturą na katedrę w Collège de France. Pewne braki w technice doświadczalnej (prócz zakresu, w którym dotychczas pracowałem) odczuwam i chciałbym znaleść

sposobność jeszcze raz zwiedzić na dłuższy pobyt zagranicę, wobec tego szczególnie, że się przerzuciłem do nowego działu fizyki doświadczalnej, mianowicie absorpcji i fluorescencji. Prócz załączonych prac i drobniejszych popularnych artykułów, drukowanych w piśmie fizycznym Kijowskim „Fiziczieskoje Obozrienje" i Warszawskim „Wektorze" ogłosiłem w Comptes rendus notatkę o działaniu promieni α na dielektryki stałe. Uważam tę rzecz za chybioną na skutek nieprawidłowej interpretacji, w czym część winy należy się i p. Langevinowi (Comptes rendus, 14 lipca, 1909) Następnie począłem artykuł polemiczny, zawierający odpowiedź na krytykę mojej pracy o jonizacji węglowodorów przez p. Goldmanna. Uważam tę krytykę za napaść osobistą, nie mającą charakteru naukowego. P. Goldmann zmuszony został niejako opuścić Kijowskie laboratorjum fizyczne

w następstwie zatargu z grupą pracowników, do której i ja należałem. Jest to człowiek majątkowo niezależny i obecnie znajduje się w Lipsku. Krytyka Goldmanna wydrukowana w „Le Radium" (Avril, 1912, p. 153), moja odpowiedź tamże (Juin, 1912, p. 227). —

Nadmienię, że mój artykuł o teorjach dielektryków (Le Radium, Juillet, 1912 p. 250; mniej więcej to samo w Pracach matematyczno fizycznych r. 1913 str. 155)* obszernie zreferowano w Elektrotechnische Zeitschrift, 34, S 38, 1913.

Pracę, stanowiącą pod pewnemi względami dalszy ciąg moich prac nad dielektrykami stałemi, ogłosił p. Zavrubin z laboratorjum Kijowskiego (Le Radium, p. 385, Novembre 1912).

Nie będą być może zbyteczne niektóre szczegóły o mojej działalności pedagogicznej. Luką w niej stanowi to, że nie prowadziłem prawie ćwiczeń praktycznych w laboratorjum. Wykłady miałem następujące (mniej więcej w chronologicznym porządku):

Fizyka elementarna (kursa wieczorne dla dorosłych); Uzupełniający kurs matematyki elementarnej (Kijowski Instytut Handlowy); Geografja fizyczna z meteorologją (stale wykładam w Uniwersytecie i na Kursach Wyższych Żeńskich); Uzupełniający kurs fizyki (dla słuchaczek starszych semestrów Wyższych Kursów Żeńskich); Ogólny kurs fizyki (wykładałem raz jeden dla słuchaczek medycyny); Fizyka teoretyczna (w tym roku szkolnym dla słuchaczek Wyższych Kursów); Cynetyczna teorja gazów i termodynamika (uzupełniający kurs dla matematyków i chemików w Uniwersytecie); Teorja energji promienistej (specjalny kurs w Uniwersytecie). —

W szkołach średnich nie wykładałem, lecz za czasów studenckich i później miałem sporo lekcji prywatnych.

Zdaje mi się, że w liście tym są odpowiedzi na wszystkie pytania przez Drogiego Pana postawione.

Przesyłam serdeczny uścisk dłoni Drogiego Pana i ukłony najlepsze Jego Rodzinie

Cz Białobrzeski

P.S. Ocena mojej rozprawy przez profesorów De-Meza i Kosonogowa jest umieszczona w Wiadomościach uniwersyteckich (Университетские Известия, Декабрь 1912).

Curriculum vitae.

Urodziłem się 31 sierpnia 1878 r. w powiatowym mieście Poszechonje gub. Jarosławskiej. Ojciec mój, wychowaniec uniwersytetu Kijowskiego, był lekarzem ziemskim. Oboje rodzice pochodzą ze średnio zamożnej szlachty Podola i Wołynia. W r. 1886 ojciec mój umarł; wkrótce po jego śmierci rodzina przeniosła się na stały pobyt do Kijowa. Wstąpiłem początkowo do gimnazjum w Jarosławlu, po kilku miesiącach przeniesiono mnie do 1go gimnazjum Kijowskiego, które ukończyłem w r. 1896 ze złotym medalem. Naukę uniwersytecką rozpocząłem na wydziale przyrodniczym uniwersytetu Kijowskiego, lecz po upływie semestru przeniosłem się na wydział matematyczny. Uniwersytet ukończyłem w r. 1901 z dyplomem 1go stopnia. =

Miałem zamiar poświęcić się elektrotechnice i w tym celu wyjechać na studja zagranicę, lecz, otrzymawszy zaproszenie pracowania przy uniwersytecie, zostałem w Kijowie.
Od r. 1903 do r. 1906 pełniłem obowiązki asystenta w Gabinecie fizycznym uniwersytetu pod dyrekcją prof. De-Metza. Po złożeniu egzaminu magistranckiego w r. 1906 uzyskałem veniam legendi w charakterze prywatnego docenta. Od r. 1907 do obecnej chwili wykładam na uniwersytecie i kursach Wyższych żeńskich fizykę i gieografję fizyczną z meteorologją. W Kwietniu r. 1908 zostałem delegowany przez ministerjum Oświaty zagranicę dla studjów naukowych.
Przez cały czas pobytu zagranicą t.j. do Marca 1910 r. pracowałem Paryskim Collège de France pod kierunkiem prof. Langevina.
Na początku r. 1912 przedstawiłem wydzia-

towi fizyko-matematycznemu uniwersytetu rozprawę pod tytułem: „Jonizacja ciekłych i stałych dielektryków" i po obronieniu jej uzyskałem stopień magistra fizyki.

Kijów, 23-XII-13.

Szanowny Panie Profesorze!

Dziękuję uprzejmie za ofiarowane mi odbitki świeżo wydanych prac Szanownego Pana. Mnie też obecnie pochłaniają zajęcia, mało mające wspólnego z pracą naukową. Zmuszony jestem wykładać czternaście godzin na tydzień i stąd łatwo Pan zrozumie, że, nie cieszącs się zbyt silnym zdrowiem, trudno mi już skupić umysł dla pracy samodzielnej. Coś niecoś robię, ale bardzo powoli. — Pragnąłbym istotnie, ażeby

moja sytuacja wyklarowała się i stan niepewności nie trwał zbyt długo.
Cieszę się nadzieją, że moim udziałem będzie praca w polskim uniwersytecie i w towarzystwie ludzi wielkiej miary.
Sz. Pan pisze, że czynione są starania, abym mógł rozpocząć wykłady w lecie lub najpóźniej na jesieni 1914 r.
Otóż muszę zaznaczyć, że bardzo było by mi trudno zlikwidować swoje interesy w Kijowie przed upływem letniego semestru. Pierwszy semestr już się zakończył tutaj i w styczniu po przerwie świątecznej rozpocznie się nowy. Notabene nikt w obecnej chwili nie mógł by mnie zastąpić, ponieważ wszyscy wykładający mają całkowity komplet zajęć.

P. Bohdan Szyszkowski jest polakiem; od paru lat jako docent prywatny prowadzi wykłady specjalne z chemji fizycznej na uniwersytecie Kijowskim. Pochodzi z zamożnej rodziny właścicieli ziemskich na Podolu. Obecnie został delegowany przez ministerstwo oświaty na dwa lata w celu pracy naukowej i przebywa w Sztokholmie, gdzie pracuje pod kierunkiem prof. Arrheniusa.

Od roku zajęty jestem pracą nad absorpcją światła w warunkach zbliżonych do wyładowania iskrowego. Zbyt mało mam czasu, abym mógł ją energicznie poprowadzić. Brakuje mi też niektórych przyrządów mierniczych. Jak się zdaje,

można w tym kierunku pracować z powodzeniem. Chciałbym tę pracę kontynuować w Krakowie, o ile przeszkody co do mojej nominacji będą usunięte. Mam też na widoku tematy z teorji jonów gazowych do opracowania doświadczalnego. Przypuszczam, że Sz. Pan nie odmówi swych rad, gdyby przyszło do zrealizowania tych zamiarów.

Proszę przyjąć wyrazy szczerego i wysokiego poważania

Cz. Białobrzeski

P.S. List Sz. Pana odebrałem z pewnym opóźnieniem, może na skutek podwójnego adresu, do mego mieszkania i laboratorjum. Najprędzej otrzymuję listy w domu:

Ul. Marjinsko-Błagowieszczeńska
(Марьинско-Благовещенская)
N 129-10.

Kijów,
10/II 1914.

Szanowny Panie!

Po odebraniu listu Sz. Pana udałem się niezwłocznie do konsulatu austryackiego i odbyłem konferencję z konsulem. Oznajmił mi, że papier, tyczący się mojej osoby, został wysłany do Namiestnictwa we Lwowie. W dalszej rozmowie wyszło na jaw, że właściwie chyba w konsulacie nie posiadano i nie zebrano żadnych

informacji, przynajmniej ze źródeł mniej więcej bezpośrednich.
Konsul bowiem zapytał mnie o wskazówki, dokąd mają się udać. Wskazałem najprzód uniwersytet, później niektóre osoby prywatne. W dalszym ciągu rozpytywał się szczegółowo, czy można bezpośrednio zasięgnąć informacji w kancelarji uniwersytetu, czy lepiej zwrócić się do dziekanatu.
Stąd wnioskuję, że w raporcie, który został wysłany, niema opinji, pochodzących z uniwersytetu, co w zupełności potwierdza treść tych prywatnych informacji, o których Sz. Pan wzmiankuje. W końcu konsul uprzejmie mi obiecał wysłać drugi raport po zebraniu w najkrótszym

czasie dodatkowych wiadomości.
Po upływie paru tygodni jeszcze raz wstąpię do konsulatu, aby dowiedzieć się, jak sprawa stoi.
Nie jestem z przekonań konserwatystą, lecz w robocie i partjach rewolucyjnych żadnego udziału nie brałem, wogóle nie zajmowałem się polityką.
Nie znaczy to, abym się temi sprawami nie interesował, lecz lepiej jest przyzwoicie wykonywać jedną pracę życiową, niż kiepsko wiele naraz.
Są oczywiście w tym względzie wyjątki.
Wdzięczny jestem szczerze Szanownemu Panu za zajęcie się moją sprawą, połączone z

kłopotami i
proszę przyjąć wyrazy
wysokiego poważania

Cz Białobrzeski

87

Австро-Венгрія.

Wielmożny

Profesor Dr

Maryan

Kraków, Prof. Białobrzeski

Ul. Gołębia, 13

Zakład fizyczny

Uniwersytetu Jagiellońskiego

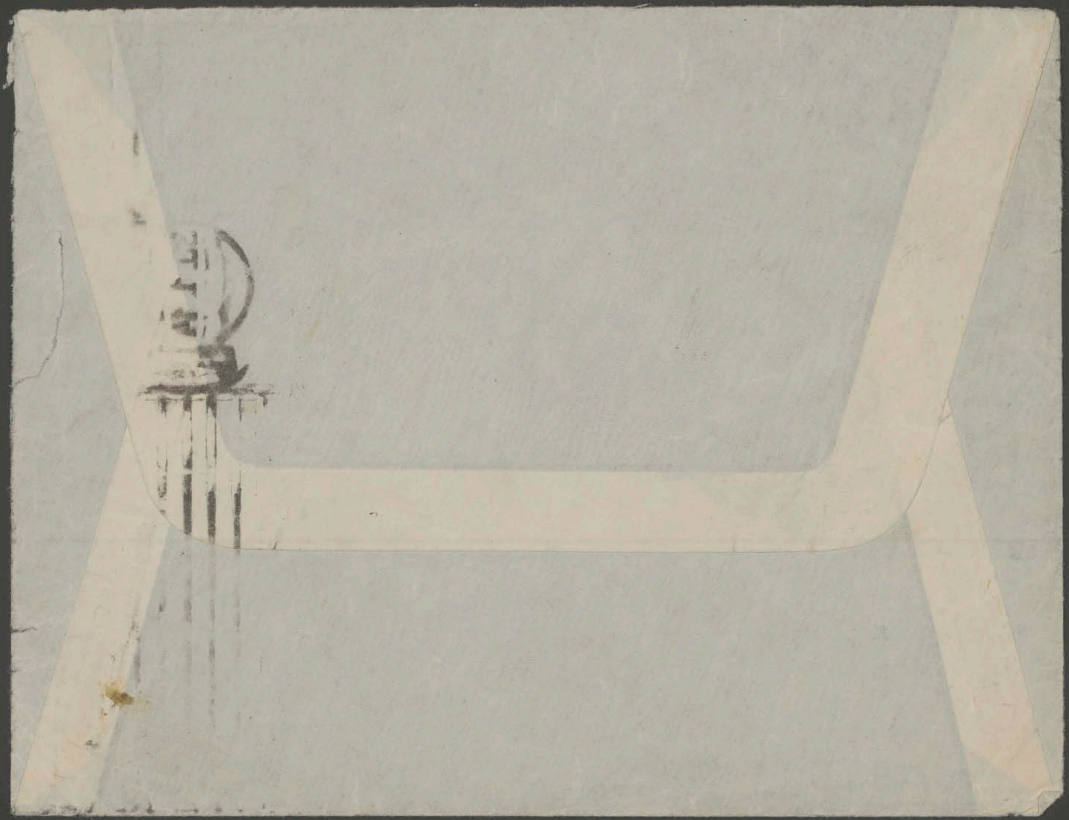

Witeź. Warszawa

Warszawa 11.3.1908 [pieczęć:] Administracya Wiezia. [Podpis:]

szt. 1

Biblioteka Jagiellońska.

BIBLIOTEKA JAGIELLOŃSKA
W KRAKOWIE.

Kraków 31/I 1912.

Wielmożny Panie Profesorze!

Dyrekcya Biblioteki Jagiellońskiej zwraca się do Wielm. Pana Profesora z uprzejmą prośbą o łaskawe przysłanie dla naszych zbiorów swojej cennej pracy:

„Ewolucya materyi".

Egzemplarz bowiem z drukarni Uniwersyteckiej przysłany zaginął. Może Wielm. Pan Profesor czem i innem, ze swych nowszych prac był łaskaw obdarzyć nasze zbiory biblioteczne?

Głębokie wyrazy szacunku i poważania
Z Dyrekcyi Biblioteki
Dr M. Gorski

Bibliotheca Mathematica

83

G. ENESTRÖM
GREFTUREGATAN 77.
STOCKHOLM.

Stockholm, ~~Brahegatan 43.~~
Datum des Poststempels.

Den Empfang Ihrer soeben eingetroffenen gefälligen ~~Mitteilung~~ — Sendung beehrt sich Ihnen mit verbindlichem Danke hiermit ergebenst anzuzeigen

die Redaktion der

Bibliotheca Mathematica.

5:404.

G. ENESTRÖM
GREFTUREGATAN 77.
STOCKHOLM.

Bibliotheca Mathematica.

Redaktion: Gustaf Eneström, Stockholm, ~~Brahegatan 43.~~

Verlag: B. G. Teubner, Leipzig, *Poststraße 3.*

Herrn Professor M. Smoluchowski

Universität

Lemberg

Sykstenskiego 24 Österreich

84

Stockholm, Brahegatan 43.
Datum des Poststempels.

Den Empfang Ihrer soeben eingetroffenen gefälligen ~~Mitteilung~~ — Sendung beehrt sich Ihnen mit verbindlichem Danke hiermit ergebenst anzuzeigen

die Redaktion der

Bibliotheca Mathematica.

5:404.

Bibliotheca Mathematica.

Redaktion: Gustaf Eneström, Stockholm, *Brahegatan 43.*

Verlag: B. G. Teubner, Leipzig, *Poststraße 3.*

G. ENESTRÖM
GREFTUREGATAN 77.
STOCKHOLM.

Herrn Professor M. von Smoluchowski

Universität

Lemberg

Österreich

85

Stockholm, Brahegatan 43.
Datum des Poststempels.

Den Empfang Ihrer soeben eingetroffenen gefälligen ~~Mitteilung~~ — Sendung beehrt sich Ihnen mit verbindlichem Danke hiermit ergebenst anzuzeigen

die Redaktion der

Bibliotheca Mathematica.

5:404.

Bibliotheca Mathematica.

Redaktion: Gustaf Eneström, Stockholm, Brahegatan 43.
Verlag: B. G. Teubner, Leipzig, Poststraße 3.

Herrn Prof. Dr. M. Smoluchowski
Universität
Lemberg
Österreich

86

Stockholm, Brahegatan 43.
Datum des Poststempels.

Den Empfang Ihrer soeben eingetroffenen gefälligen Mitteilung — Sendung beehrt sich Ihnen mit verbindlichem Danke hiermit ergebenst anzuzeigen

die Redaktion der

Bibliotheca Mathematica.

Bibliotheca Mathematica.
Redaktion: Gustaf Eneström, Stockholm, Brahegatan 43.
Verlag: B. G. Teubner, Leipzig, Poststrasse 3.

Herrn Professor M. Smoluchowski

Ulrichgasse 8

Lemberg

Oesterreich

Bidschof Friedrich, abr.

[1893]

87

Euer Wolgeboren

erhalten anbei die für 15 Personen gültige Eintrittskarte in die K. K. Sternwarte. Sollte am Dienstag schlechtes Wetter sein, so gilt die Karte für jeden folgenden Tag. Ich bemerke aber, dass Dienstag der günstigste Tag wäre.

Ich beehre mich noch, bekanntzugeben, dass der Herr Director der Sternwarte mich beauftragt hat, die Herren herumzuführen und dass ich daher ersuche, beim Eintritt in die Sternwarte unter Vorweisung der Eintrittskarte nach mir zu fragen. Ich ~~bit~~ bin täglich von 1/2 8 Uhr Abends al auf der Sternwarte. Ergebenst

Dr. Friedrich Bidschof
I. Assistent
an der K. K. Sternwarte
Wien XVIII/1.

Friedrich Bischof 28

EINTRITTS-KARTE

in

die k. k. Sternwarte.

15 Personen.

Giltig für Dienstag den 20. Juni 1893

um 7 1/2 Uhr Abends.

Für den akademischen Verein der Mathematiker & Physiker

DRUCK VON JOHANN N. VERNAY

Euer Wohlgeboren

erlaube ich mir auf Ihre freundliche Zuschrift hin in Kenntniß zu setzen, daß eben jetzt an dem 15 zölligen Instrumente, welches für die Demonstration von Objekten am geeignetsten ist, eine Umänderung vorgenommen wird, welche auch die nächste Woche noch kosten wird. Da nun bei dem Besuche wol auf die Betrachtung einiger Objekte, die der Himmel jetzt in reicher Auswahl bietet, Rücksicht genommen werden sollte, so möchte ich Ihnen vorschlagen, Ihnen und Ihrer geehrten Herren Collegen Eintritt um etwa 14 Tage zu verschieben. Ich werde mir die Freiheit nehmen, Ihnen eine Karte zum Eintritt in die K. K. Sternwarte für 15 Herren zuzusenden, sobald das oberwähnte Instrument wieder in

Gebrauch genommen werden kann. Das Datum wird auf der Karte nicht angesetzt sein, damit dem freien Beschluss des Vereines nicht vorgegriffen wird, doch rate ich dringendst an, einen mondlosen Abend zu wählen.

Indem ich dann um gewisse Verständigung über Tag und Stunde des Besuches bitte, habe ich die Ehre zu erklären, dass es mir stets ein grosses Vergnügen sein wird, dem Verein der Mathematiker die Sternwarte zu zeigen und zeichne mich mit dem Ausdruck meiner besonderen Hochachtung als Ihr Ihnen sehr ergebener

Friedrich Bidschof
an der k. k. Sternwarte zu
Wien XVIII/1.

Wien XVIII/1 9/2.94.

Księgarnia Podhalańska ... Zakopane

do

Ks. Jerzy Stuca

Zakopane [b. d.] [1914 ?]

szt. 1.

Bilczewski [Józef.]
, ks. Arcybiskup

Wiktor Jan

Rzym 13.4.1928 [data stempla poczt.]

szt. 1.

90

Arcybiskup Bilczewski

ma zaszczyt prosić

Jaśnie Wielmożnego Pana Prof. Univ.
Dra Maryana Smoluchowskiego
na herbatę w sobotę
dnia 4. lutego o godzinie 7½ wiecz.

O O. U., S.

2

Jarnski Władysław

1875 (zbiorowy notesik trzyrzędowy Bohdana Jarnickiego)

szt. 1.

k 91 - 190

Birkenmajer L[udwik]

Wojnar Kasper

1927 13 XI

~~Wchowisko wł.~~

~~1922 23 VI~~

Wielce Szanowny Panie Dziekanie,

Przy niniejszem załączam spis prac jakie ogłosiłem w kilku latach ostatnich, przyczem nadmieniam, że żadna z wymienionych tu prac nie figurowała w dotychczas wydanych Kronikach naszego Uniwersytetu.

Łączę wyrazy prawdziwego szacunku i poważania z jakiem pozostaję

W. Pana Dziekana

posłuszny sługa

L. Birkenmajer

d. 15 listopada 1916 r.

1). De dictis naturalibus commentationes. Omnia de Bartholomeo
Deny de Valentia astrologo du XV siècle

Cracovie 1912/13

2). Spory z teorją podstawień Rozp. 51 Kraków 1912

3). O potencjale masy płynnej ciężkiej jednostajnie wirującej
Rozp. 53, 1913.

4). Stanisław Budzikowski fizyk i matematyk polski XVII w. 1914
Sprawozdanie z posiedzenia Towarzystwa m. f. Kraków

5) Nikołaj Wodka. Astronomia lekarzy i astrologów polskich XV stul.
Kraków 1914

6). Nova Calendarii Romani reformatio Opinia de Olkusz
[illegible] [illegible] [illegible] pracy

Wojnar Gaspar

Cieszyn 13. XI. 1927.

szt. 1.

Bloch E. Trepke

Wierzchowski Zenon

Bilet wizytowy [B. m. i d.] [na odwrocie zapiski reke Orkona]

Bilet wizytowy Putawy 13. 8. [b.r.]

szt. 2

Dr. phil.

E. Trepka Bloch

92

Tejre 9/9 1915.
Dänemark.

An Professor M. v. Smoluchowski
Lemberg.

Indem ich Ihnen meinen Beweis: Beweis, dass der zweite Hauptsatz der Wärmetheorie nur beschränkte Gültigkeit hat, übersende, bitte ich Ihre Anmeldung des Buches oder Ihr Urtheil darüber durch schriftliches Einwenden an mich gefl. mitzutheilen. –

Mit vorzüglicher Hochachtung
E. Trepka Bloch

12

Górska Helena

Vorkow 15 II 1864

1 st

Blumenthal O[tto]

Aachen, 10.5.1913. 93

Sehr geehrter Herr Smoluchowski!

Ich wende mich an Sie wegen des kleinen Buches über kinetische Theorie, über das wir schon in Göttingen mehrfach gesprochen haben. Falls Sie der Sache nähertreten wollen, wäre es gut, wenn ich Sie jetzt mit Teubner in Verbidung setzte. Das spielt sich gewöhnlich in folgender Weise ab. Sie übersenden mir eine kurze vorlaufige Inhaltsangabe Ihres Buches, geben ungefähr die voraussichtliche Stärke an und äussern Sich, wenn möglich, auch darüber, bis zu welcher Zeit Sie hoffen, das Manuskript einliefern zu können. Diese letzte Angabe ist, wie ich besonders betone, in keiner Weise bindend*. Betreffs des Umfanges gelten etwa 10 Bogen als Norm. ~~Diese~~ Ihre Mitteilungen gebe ich dann an Teubner weiter und mache ihm Vorschläge über die Höhe der Auflage, die dann für das Honorar massgebend sind. Im übrigen liegen die Honorarfragen ausserhalb meiner Einflusssphäre. Ich habe Ihnen schon gesagt, dass die Honrare nicht hoch sind. Dann schickt Ihnen Teubner einen Verlagsentwurf zu. Wenn Sie damit nicht einverstanden sind, können Sie Gegenvorschläge machen, ich bin auch gern zur Vermittlung bereit.

Ich glaube nun nach mehrfacher Ueberlegung, dass ein Buch der gedachten Art "Grundsätzliche Fragen der kinetischen Theorie" etwas sehr schönes und erwünschtes wäre. Ich denke es mir soweit kritisch, dass ein Mathematiker es lesen soll, ohne von Bedenken gequält zu werden. Dazu würde nur gehören, dass die Annahmen alle klar präzisiert werden, wozu ja in Ehrenfests Artikel die beste Vorarbeit vorliegt. Dann aber soll man bei der Kritik nicht stehen bleiben, sondern möglichst weit in dem Ausbau gehen, die klassischen Anwendungen (Diffusion etc.) entweder weglassen oder nur kurz streifen und dafür diejenigen Anwendungen und Vergleiche mit der Erfahrung, die jetzt hauptsächlcih interessant sind und noch keine zusammenfassende Darstellung gefunden haben, stark betonen. Die Sache würde dann etwa mit dem 2. Hauptsatz und der Anwendung der Quantentheorie enden.

Mit den "Verhandlungen des Gaskongresses" ist meiner Ansicht nach eine Kollision nicht zu befürchten. ~~Sie~~ Ihr Buch bringen in einer Richtung weniger, dafür in anderer erheblich mehr. Hilberts Gastheorie, die ja mit den "Integralgleichungen" auch in meiner Sammlung veröffentlicht ist, wird ja auch bei Ihnen zur Darstellung kommen, aber doch nur als ein kleiner Teil einer umfassenderen Lehre, also sehe ich auch darin keine Schwierigkeit. Schliesslich habe ich die ausdrückliche Versicherung von Teubner, dass er sonstige Veröffentlichungen über Gastheorie nicht plant.

Ich wäre also sehr froh, wenn Sie das Buch übernehmen und mir bald das vorläufige Inhaltsverzeichnis zuschicken wollten.

Mit besten Grüssen, auch an Tolloczko und Herrn Denzot,

Ihr sehr ergebener

G. Hamel.

* Es kommt auch nicht darauf an in der Verlagsabteilung.

Aachen, 10.6.1913.

Sehr geehrter Herr Smoluchowski!

Ich wende mich an Sie wegen des kleinen Buches über kinetische Theorie, über das wir schon in Göttingen mehrfach gesprochen haben. Falls Sie der Sache näherstehen wollen, wäre es gut, wenn ich Sie jetzt mit Teubner in Verbindung setzte. Das geschieht sich gewöhnlich in folgender Weise etc. Sie übersenden mir eine kurze vorläufige Inhaltsangabe Ihres Buches, geben ungefähr die voraussichtliche Stärke an und äussern sich, wenn möglich, auch darüber, bis zu welcher Zeit Sie hoffen, das Manuskript einliefern zu können. Diese letzte Angabe ist, wie ich besonders betone, in keiner Weise bindend. Ferner ist das Umfangs halber etwa 10 Bogen als Norm. Diese Mitteilungen gebe ich dann an Teubner weiter und mache im Vorschlage über die Höhe der Auflage, die dann für das Honorar massgebend sind. In Bezug liegen die Honorarfragen ausserhalb meiner Einflusssphäre. Ich habe Ihnen schon gesagt, dass die Honorare nicht hoch sind. Dann schickt Ihnen Teubner einen Verlagsentwurf zu. Wenn Sie damit nicht einverstanden sind, können Sie Gegenvorschläge machen, ich bin auch gern zur Vermittlung bereit.

Ich glaube nun noch mehrfacher Ueberlegung, dass ein Buch der gedachten Art "Grundsätzliche Fragen der kinetischen Theorie" etwas sehr schönes und erwünschtes wäre. Ich denke es mir soweit möglich, dass ein Nichtmathematiker es lesen soll, ohne von Beschwerden geplagt zu werden. Dazu wäre nur erforderlich, dass die Annahmen alle klar präzisiert werden, wozu ja in Ihrem letzten Artikel die beste Vorarbeit liegt. Dann aber soll man bei der Praxis nicht stehen bleiben, sondern möglichst weit in den Ausbau gehen, die Klassischen Anwendungen (Diffusion etc.) entweder weglassen oder nur kurz streifen und dafür diejenigen Anwendungen und Vergleiche mit der Erfahrung, die jetzt hauptsächlich interessant sind und noch keine zusammenfassende Darstellung gefunden haben, etwas betonen. Die Sache würde dann etwa mit dem 2. Hauptsatz und der Anwendung der Quantentheorie enden.

Mit den Verhandlungen des Sachverhaltes ist meiner Ansicht noch eine Kollision nicht zu befürchten. Sie bringen in einer Richtung weiter, daher in anderer erweitern mehr. Hilfreiche Gesichtspunkte, die ja mit den Integralgleichungen auch in meiner Sammlung veröffentlicht ist, wird ja auch bei jenen zur Darstellung kommen, aber doch nur als ein kleiner Teil einer umfassenderen Lehre, also sehe ich auch durch meine Schwierigkeit. Schliesslich habe ich die ausführliche Verabredung von Teubner, dass er sonstige Veröffentlichungen über Gasthorie nicht plant.

Ich wäre also sehr froh, wenn Sie das Buch übernehmen und mir bald das vorläufige Inhaltsverzeichnis zusenden wollten.

Mit besten Grüssen, auch an Jolinczko und Herrn Benzot

Sehr geehrter Herr von Smoluchowski!

Ich danke Ihnen bestens für Ihren Brief. Ihr Plan gefällt mir besonders gut. Es ist genau das, was ich ~~dachte~~ hoffte, und wird allen Mathematikern und theoretischen Physikern sehr willkommen sein. Es ist mir freilich zweifelhaft, ob Sie den Umfang nicht unterschätzen. Geringe Ueberschreitung würde nichts schaden, aber ein Uebermass pflegt Teubner nicht zu lieben. Ich habe Ihren Brief an Teubner geschickt und nehme an, dass Sie von dort direkt den Verlagsentwurf erhalten werden. Wenn Sie darin etwas geändert wünschen, so werden Sie Teubner entgegenkommend finden. Für den Notfall bin ich zu einer Vermittlung gern bereit.

Beste Grüsse.

Ihr sehr ergebener G. Hermann

Postkarte

Oesterreich Galizien

Wielmozny P. profesor M. Smoluchowski

Keakau (Kraków)

Golębia 13

9

Gogol Mikołaj

list b. daty [VII 1834 Sèvres]

Korpus

Ukraiński

3 szt.

Boguski J[ózef] J[eny]

Świerz Zaleski Tadeusz

[b. m.] 1. V. 1912.

[b. m.] 17. II. 1913.

[b. m.] 9. VII. 1913.

[b. m.] 29. VII. 1913.

[b. m.] 12. V. 1919.

[b. m.] 24. XII. 1919. [na wizytówce z nadrukiem]: Świerzowa Helena

[b. m.] 26. X. 1919.

Porąba Wielka 8. XII. 1919.

Porąba Wielka 29. IX. 1920.

[b. m] 9. II. 1921

[b. m.] 8. I. 1922.

[b. m.] 2. II. 1922.

[b. m.] 6. IX. 1926.

[b. m.] 16. X. 1926

[b. m.] 27. V. 1928. [dołączony koncept listu W. Orkana do K. Świtkowej]

[b. m.] 4. II. 1928

Porąba Wielka 4. X. 1928.

[Niedziedź] 5. XII. 1929.

[14 listów niedatowanych]

szt. 26. [w tym 4 bilety]

Warszawa, d. 4 Listopada 1903
Mokotowska 6.

Szanowny Panie,

Za łaskawą pamięć w przesłaniu mi cennych prac swoich składam Szanownemu Panu uprzejme podziękowanie. Szczególnie zajęła mnie praca Sz. Pana o endosmozie elektrycznej, jako bliżej wiążąca z jednym z przedmiotów moich rozmyślań. Proszę raz jeszcze – raz Szan. Pan przyjąć me podziękowania za tę wykwintną grzeczność, jaką mi Szan. Pan okazać zechciał.

Wyrazy wysokiego poważania

łączę

Szkic. J. J. Boguski

Grzybski Jan Marek 8

27 IX. 1885

Aut

Born M[ax]

Świętalska Katarzyna

Mszano Dolne 19. IV. 1921.
Mszano Dolne 6. VII. 1923.

szt. 2.

Berlin-Grunewald, 3. 1. 17.
Teplitzerstr. 5.

Hochverehrter Herr Kollege,

Für Ihren liebenswürdigen Brief danke ich Ihnen herzlich; die Separata sind noch nicht eingetroffen, aber ich möchte Ihnen zum Voraus Dank dafür sagen. Es freut mich, daß Sie den Grundgedanken meiner Arbeit über flüssige Kristalle gutheißen; daß der § 11 nicht richtig ist, habe ich auch schon lange eingesehen und mich sehr bemüht, etwas besseres zu finden. Es handelt sich, meine ich jetzt, um ein Analogon der Van-der-Waalsschen Theorie. Vielleicht kennen Sie eine neuere Arbeit von Gans über Paramagnetismus

in den Ann. d. Phys.; dort führt er neben der Richtkraft $\frac{1}{3}\mathfrak{K}$ eine von den Nachbarmolekülen herrührende Kraft von rasch wechselnder Richtung und Größe ein. Ein solches „Brownsches Feld" muss wohl auch bei den kristallinischen Flüssigkeiten vorhanden sein; ich habe geglaubt, daß dadurch die Unstetigkeit bei der Umwandlung erklärt wird. Die recht mühsame Rechnung habe ich durchgeführt, aber es ist keine Unstetigkeit herausgekommen. Jetzt stehe ich ziemlich ratlos vor der Sache und wäre sehr glücklich, einen Wink von Ihnen zu erhalten. Ich denke, man müsste den ganzen Ansatz vertiefen, indem nicht nur 1 Dipol im Felde der übrigen betrachtet wird, sondern eine richtige Statistik des ganzen Systems durchgeführt wird. Leider kann

ich jetzt diesen Fragen keine Zeit widmen, weil ich Soldat bin. Seit der Zurückweisung des Friedensangebots seitens der Entente sehe ich trotz meiner durchaus versöhnlichen und friedlichen Gesinnung keine Hoffnung auf Frieden außer durch weiteren Widerstand. Man kann als Physiker der Landesverteidigung einigen Nutzen leisten, und ich bin jetzt ganz eifrig dabei tätig.

Mit den ergebensten Grüßen Ihr

M. Born.

Berlin, 20. Juni 1916.
Grunewald, Teplitzerstr. 5.

Hochgeehrter Herr Kollege,

Durch die Sendung der Abdrücke Ihrer letzten Abhandlungen haben Sie mir eine ganz besondere Freude bereitet, da ich Ihre Studien über Molekular-Statistik mit dem größten Interesse verfolge. Ich wage zugleich die unbescheidene Bitte, daß Sie mir auch einige Abdrücke Ihrer älteren Arbeiten, soweit Sie noch solche haben, schicken möchten; ich würde diese gern bequem zur Hand haben.

Mit den besten Empfehlungen Ihr ergebener

M. Born.

7

Filler Agaton

London 17 XII. 1874

Rappenmühl 7. X (1871

g. sch.

Bottomley James Thomson

Żelechowski Kasper

Kraków 18.7.1926

Kraków 17.8.1926

szt. 2 (w tym 1 kartka pocz.)

The best wishes of the season from 99

Mr & Mrs Bottomley.

13 University Gardens. Glasgow

1904/5

June 25th 1908

Netherhall
Largs
Ayrshire

Dear Prof von Smoluchowski

Lady Kelvin thanks you for your kind sympathy. She has been very ill herself and is not able to write or read any letters or papers. Glasgow has been very sad for her. We hope she is better now, but

still a great invalid.
I hope your wife is well
also yourself. and
that this new year is
to be a very happy one
for you. I was not
able this year to send
any good wishes to
any one.

Believe me
Yours truly
J. B. Stanley.

March 8 1888

Netherhall
Large
Ayrshire

102

Dear Prof Smolucholowski
We are very
grateful for the "in
memoriam" paper
you have sent us.
We should like so
much to have a
translation! as we

Alas! cannot read
Austrian or Polish
Lady Ceburn has been
very ill indeed for
six months. She
is slowly getting
better
We hope you & your
wife are well.

Yours truly
J. T. Bottomley

Best thanks for kind paper.

104

Mr & Mrs James Thomson Bottomley.

13, University Gardens,
Glasgow.

1908

.3

Gastrowitt W (archeo?)

Paris 22.III 1877

" 6.I. [1882]

2 wt

Bouty E[dmond]

Żelechowski Włodzimierz

[Katowice] 4. 8. 1926

Katowice 4. 9. 1926

szt. 2

105

JOURNAL DE PHYSIQUE
Théorique et Appliquée

RÉDACTION
9, RUE DU VAL DE GRACE, 9
PARIS

PARIS, le 1er Août 1896

Monsieur,

Veuillez m'excuser, si je n'ai pu encore prendre connaissance de votre travail. Je l'emporte en vacances et m'en occuperai après le 1er Septembre.

Mon adresse sera
M. Bouty (France)
Laissac (Aveyron)

Vous serez bien aimable de me faire savoir où je dois vous écrire à cette date (du 1er au 15 Septembre)

Je vous prie d'agréer mes sentiments très distingués

E. Bouty

2

Garri Jose Antonio

Villanueva y Geltru 6.IX.1853

1 rt

Bredig G[eorg]

Zelwerowicz Al[eksander]

[b. m.] 8. VI. 1908.

szt. 1.

106

1917

Prof. Dr. G. Bredig
Grossh. Techn. Hochschule Fridericiana

Karlsruhe i. B., den 4 Juli ~~1915~~ ?

Wohnung: Wendtstr. 19. Telephon 1068
Institut f. physikal. Chem. u. Elektrochem. Teleph. 2624

Herrn Prof. Dr. M. Smoluchowski
Krakau

Sehr verehrter Herr Kollege!

Sie haben die Freundlichkeit gehabt, mir Sonderabdrücke Ihrer klassischen Arbeiten zu übersenden, deren Bedeutung ich schon lange bewundere, wenn ich auch nicht gerade mathematischer Physiker bin. Aber die Resultate sind doch auch für meine Wissenschaft von grösster Bedeutung. Ich freue mich, in Ihnen einen Vertreter der wissenschaftlichen polnischen Renaissance kollegial begrüssen zu können, die ich schon lange aus den Arbeiten der jungen polnischen, mir öfters begegneten ~~Gelen~~ Generation auftauchen sah. Ist doch 2. B auch einer meiner besten Mitarbeiter, Herr Dr. Fajans, aus Warschau gebürtig. Hoffentlich dürfen wir alle in baldigem Frieden uns wieder den gemeinsamen Zielen zuwenden.

Es grüsst Sie in vorzüglicher Hochachtung

Ihr kollegial ergebenster

G. Bredig.

1

Zawarynski Stefan

ur. 5. VI. 1833

Broekere Louis, de

K. P. Będę po południu w okolicy Ekwile, a więc zostanę tamże do wieczora i spodziewam się zastać K. Pana na Avenue de Wagram 118 po 9 tej.

Do widzenia

M. Smotenkonk

Louis de Broekere

108

Kochany Panie

Myślę, że się wybierzemy do Różyckiego, w takim razie proszę bardzo o wstąpienie do mnie, aby mógł razem podróż odbyć.

Serdecznie pozdrawiam

M. de Lamotchowski

Louis de Broekere

Koło im. Kościuszki Tow[arzystwa] „Szkoły Ludowej"

Lwów 22. 10. 1906 [list pisał i podpisał:] Jan Dąbski

szt. 1

Broniewski W.

25. I. 1913.

109

Szanowny Panie,

mam przyjemność zawiadomić Ł. Pana o przyjęciu Go na członka Tow. Chemicznej Francuzkiej.

Poza tem mam jeszcze do Ł. Pana prośbę. Wspominał Pan kiedyś że w jednym z artykułów Annalen d. Physik użyto „logarytmowej skali temperatur". Czy nie pamięta Ł. Pan nazwiska autora tego artykułu?

Załączam pozdrowienia dla Pani Smoluchowskiej i dłoń Ł. Pana serdecznie ściskam.

W. Bronieski.

207 Bd Raspail à Paris.

Pologne Autrichienne Galicie

Wielmożny Pan

Prof. Dr. M. Smoluchowski

we Lwowie

8 ul. Długosza 8.

Paryż 18. III. 1913.

110

Szanowny Panie,

Wysyłam równocześnie ostatnią ~~[illegible]~~ pracę oraz upominam się o obiecane mi odbitki, których dotąd nie otrzymałem.

Z serdecznym pozdrowieniem

W. Bronisław

207 Bd Raspail à Paris.

Pologne Autrichienne · Lemberg.

Wielmożny Pan

Prof. Dr. M. Smoluchowski

we Lwowie

ul. Długosza l. 8.

11

Jaxdżewski Ludwik

Lytham 1.VII 1867.
London 14.IX.1864
Londyn śmierć 6 d. [1864]

Bruchnalski W[ilhelm]

Wasiuniewicz ?

1914 28 V

1924 8 II

Wielmożny Panie Dziekanie!

Spełniając życzenie Pana Dziekana, zdaję niżej pytania, dane przezemnie p. Dr. Hahnowi:

1) Czy epoka renesansowa w piśmiennictwie polskiem jest nawet jednolitem, czy wykazuje różnych wyników?

2) Istota humanizmu i renesansu średniowiecznego – jego związek z renesansem i humanizmem późniejszym ogólnym, a specyalnie z polskim.

3) Jak się przedstawia w rysach najogólniejszych wpływ starohumanizmu.

zmu ~~hum~~ niemieckiego, renesansu włoskiego, neohumanizmu niemieckiego, Erazmianizmu i późniejszego renesansu włoskiego na humanizm i renesans w Polsce?

4) Jakie źródła twórczości umawiał renesans?

5) Dyferencyacja piśmiennictwa jako podstawa tworzenia się literatury.

Czy one były postawione w Polsce samem brzmieniu, jakie im dałem powyżej; nie rzecz, gdyż

zeszyt ich nie zerwałem; zdaje mi się jednak, że brak ich powinno wiernie.

Z wyrazami Najwyższego szacunku i poważania

W. Bruchnalski

we Lwowie 7. II. 1907.

Wasiewicz Zygmunt

1867 - Nerpe
Lesn.

Nowy Targ 28. V. 1914.
Nowy Targ 17. X 1923.
Nowy Targ 8. II. 1924.
Nowy Targ 26. VI. 1924.

Szt. 4.

Bruner [Ludwik] prof.

113

N.B.—This Form must accompany any inquiry respecting this Telegram.

POST OFFICE TELEGRAPHS.

EYRE & SPOTTISWOODE, LTD., LOND.

If the Receiver of an Inland Telegram doubts its accuracy, he may have it repeated on payment of half the amount originally paid for its transmission, any fraction of 1d. less than ½d. being reckoned as ½d.; and if it be found that there was any inaccuracy, the amount paid for repetition will be refunded. Special conditions are applicable to the repetition of Foreign Telegrams.

Office Stamp. CAMBRIDGE AUG 23 12 1

Office of Origin and Service Instructions.

Ventnor

Charges to pay } s. d.

Handed in at } 9.53 P.M., Received here at } 4.35 P.M.

TO { Reply Paid Professor Sevolochowski Mathematical Congress Cambridge

Is Professor Zaremba in Cambridge
please reply Seascote pension Ventnor
best compliments

Professor Bruner

Ząbczyński Grzegorz

(Kraków 6. IV. 1927.

[Kraków] 14. III. 1927.)

[Kraków] 12. V. 1927.

Kraków 30. V. 1927.

Kraków 20. IV. 1928. [ponadto list Orkana do Ząbczyńskiego z datą Capri 10. IV. 1928]

[Kraków 29. V. 1928.]

Kraków 19. VI. 1928.

Kraków 12. IX. 1928.

Kraków 29. XI. [1929.]

szt. 9 + 1 załącznik.

Burger R[einhold ?]

114

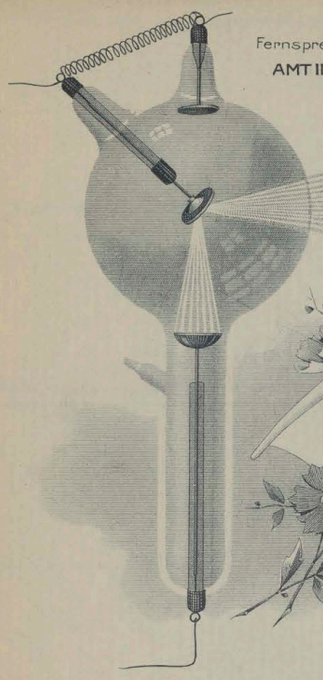

Fernsprech-Anschluss:
AMT III. No 171.

Telegramm-Adresse:
Vacuumglas Berlin.

R. Burger & Co.

Chemisch-physikalische Glasinstrumente
& Präzisions-Apparate

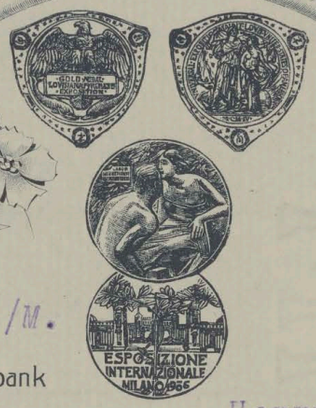

Berlin, N. 4, den 3. Dezember 1910 19

Chaussée-Str. 8.

A/M.

Bank-Conto: Mitteldeutsche Creditbank

SPECIALITÄT:
Doppelwandige Vacuumgefässe
Thermometer
Automatische Quecksilber Luftpumpen
Geaichte Messgeräthe
ff. Glashähne & Schliffe

RÖNTGEN RÖHREN

Illustrierte Preislisten
gratis & franko.

Postscheck-Konto
BERLIN 8823

Herrn Dr. M. Ritter von Smoluchowski,

Lemberg.

Sehr geehrter Herr Doktor!

Aus der Chemiker-Zeitung No. 125 haben wir ersehen, dass Sie auf dem Kältekongress in Wien ein neues Verfahren zur Isolierung von doppelwandigen Gefässen für flüssige Luft vorgetragen haben, und da wir starkes Interesse für derartige Gefässe besitzen und auch bereits selbst schon diesbezgl. Versuche mit Korkmehl etc. angestellt haben, so wäre es uns sehr interessant zu erfahren, ob Sie günstige Resultate mit diesem Verfahren erzielt haben, und ob Sie ev. geneigt wären, mit uns in diesbezgl. geschäftliche Verbindung zu treten.

Indem wir Ihnen für Ihre freundliche Mitteilung im voraus unseren besten Dank aussprechen, zeichnen wir

hochachtungsvoll

R. Burger & Co

Zwoliński Tadeusz

Zakopane 2. XII. 1925. [nadruk]: L. Zwoliński. Księgarnia... Zakopane.

szt. 1.

Butler J. W. Robertson

Poturzyce,
Lokal.

31. VII. 05.

Dear Dr. Smolenskowski,

Many thanks for your letter which I have just received. You have a very attractive holiday programme! Jersey must be a delightful place though I have no personal

in London about the 18th August & shortly afterwards at "The Cabin," Ullswater, Cumberland, until the middle of September.

If there is any chance of your being able to call there, I should be delighted to see you in the Lake District for a few days, & will gladly be your cicerone in one of our most beautiful counties.

Kindest remembrances from

Your most sincerely

J. W. Robertson Butler.

P.S. [illegible]

115a

SDAY, JULY 26, 1905.

ENGLISH HOLIDAYS.

V.—THE DIAMOND OF THE SEA.

By HAROLD BEGBIE.

COWES, July 24.

The Isle of Wight is shaped like a diamond, and like a diamond it gleams and flashes on the breast of the sea. Like a diamond, too, it is the luxury of the rich.

As your steamer approaches the roadstead of Cowes you might well suppose the little town to be a fashionable hamlet far inland on the bank of a river. The esplanade looks as near to the water as a tow-path, and the green woods that rise behind the white houses are as thickly bunched and as brightly verdant as the unsalted trees of Pangbourne. The coarse-beamed, dark-sailed smack of the sea fisherman is a rare sight on those social waters: everywhere you behold, among hovering gulls and rocking buoys, the craft of pleasure and the shipping of delight. White yachts, with sails as white as summer clouds, ride there with the grace of swans, and white steam yachts, with brass-work flashing blindingly in the sun, rest royally at anchor off that little shore.

THE HALL MARK OF PROSPERITY.

Nothing ever gets dirty at Cowes. The tamarisk which lifts its fine feathers above walls at the sea's edge is as clean as the sails of the yachts. The roads of red gravel make neither mud nor dust, and lie as smoothly as garden paths. The Virginia creepers which swarm up the pillars of white houses, overspread the tiers of balconies, and almost cover the dark red tiles of the roofs are every whit as green and every tittle as radiant as the shaven lawns beside the esplanade. Flowers there are at every point of view—red geraniums, golden calceolarias, blue lobelias, crimson hyssop, Cheddar pinks, roses of every hue, and ferns of every form—growing in neat flower beds, lifting their bright colours above garden walls, and swaying gently in baskets hung from balcony and sill.

The windows of the shops are as polished as a lady's mirror, and shine in the sun. Prosperity waits behind those counters of plenty and puts itself completely and genially at the command of wealth. The butcher and the greengrocer announce to the passer-by that French and German are spoken in their establishments. The yacht of the most necessitous millionaire can obtain in those narrow, clean streets all that she desires. Royal warrants—as big almost as the shops themselves—gleam over shop fronts, and artistic signboards obtrude from the smart little doorways. The shine of the sweet windows is a magic inducement to buy.

ROYAL MEMORIALS.

On the esplanade, where is a tall, white flagstaff at every few paces, and waiting at the little granite stairs washed by green waters, you meet no burly and rough-clad fishermen, but only the white-capped, blue-jerseyed hands from the crews of yachts in the roadstead. Fresh-faced, well-groomed girls walk there with indulgent papas, and jolly schoolboys in flannels, carrying white paper bags of green gooseberries and red cherries, stroll down to the dinghy at the stairs, munching as they go. There is no haste and no exertion at Cowes. At half-past twelve on a lovely morning I heard in my hotel the voice of the managerecs giving an order to one of the maids. "Her ladyship says," she cried, "that she must have a hip-bath in her room immediately, or else she won't be down for luncheon!"

Foolish and lazy little ladyship to lie abed on such a good morning in so fair a place as this diamond of the sea! For it is not only the esplanade, the bright shops, and the pleasure of a saunter to Egypt Point, which are within the reach of the visitor to Cowes. The whole Wight is within a drive of the Medina. You may go to Newport, and paying the tax which was demanded of me, not requested, for entering the church, you may see the lovely memorial which Queen Victoria set there to the poor little Princess Elizabeth, who died of a broken heart, beside [illegible] Bible, for love of Charles the First. You may also go to Carisbrooke, and enter the splendid castle where that poor little Princess died, and where her unhappy father was imprisoned. You may see the donkey Jacob summoned by a word from grass nibbling under fig-trees to enter the big wheel of the well and draw up nine gallons of water from the invisible spring at which those royal prisoners quenched their thirst. But you, if you be wise, will quench your thirst with tea under the spreading trees of the Eight Bells' pleasure gardens in the village below, listening there to the comments of enthusiastic Americans, and watching the elderly gentlemen playing bowls on a smooth lawn, as King Charles played that ancient game in the castle on the hill.

"ALL THE BEAUTY OF THE WORLD."

How much more is there, too, for the visitor to see in the Wight? The scenery has in miniature the diversity of a world. There are windy and bleak downs: lovely and fragrant valleys: tall cliffs and rocky coasts: wooded chines and scented woodlands: lonely and desolate beach, and crowded and human sands. You may go to Bambridge and see ladies of fashion with tucked-up skirts and fair white feet carrying shrimping nets into the baby waves. You may go to Ventnor and wander through the lovely ruin of a landslip, and sit for a few minutes in the tiny holiness of Bonchurch. You may climb the downs of Freshwater and picture with your mind's eye the cloaked and windswept figure of Tennyson striding home through banks of drifting mist. You may refresh your mind with memories of Queen Victoria at Osborne, or look at the admirals of to-morrow learning there the craft and spirit of the British Navy. You may collect the multi-coloured sands of Alum Bay, or dwell with peace in the quiet and possessing charm of Seaview, or venture on the rocks which stand out of the waves on the wildest and grandest part of the coast, in search of the crabs which the children call "kingers," or in search of the mood which is inspiration and life.

But whithersoever you roam among the people of the Wight, always you will return to Cowes with grateful heart. The gladness of it, the freshness of it, the cheerful and radiant prosperity of it are as good medicine for distraught nerves and wearied senses as the warmer shores of Ventnor or the more vigorous breezes of Freshwater. It is always a cheerful place, an optimistic place with a good opinion of life, and no sick fancies about the soul and its destiny. It is a hale fellow, and your heart sings out, "Well met!" when you step ashore to acknowledge its sunny welcome.

NG REFORM.

GID RULES FOR LL-ROOMS.

Society of Dance Teachers, first annual congress at the esterday adopted a uniform hing ball-room dancing.

s good enough to explain the his. "We are a new society, highest professors of dancing , and we are determined to of the art. There has been ty during late years in the Novelties have been intro- ave taken from the grace and y dances. We desire to wipe ons and return to the classic

we have only been able to ardise the square dances, and ed much historical research . We cannot, of course, con- , but we can guarantee that es of members of the society es will be removed. Waltz- illes, for example, will be and modern romping frowned re, we hope to agree upon a d in the round dances. By hope to raise dancing to a d make the dancers more at r partners, because they will and correct forms of each

e who attended the banquet re several professors eminent broad.

there was given in the f the Hotel Cecil what was a "terpsichorean entertain- ateur and professional pupils f the society. It was a very r, and included a plantation that fascinating actress Miss dge, a "dainty cake-walk" by Drew, and a "water melon ss Mabel Bruce. The chief ed, however, in two l iza- s, a pavane and a galliarde, Mlle. X.," with vocal accom- "Mme. X."

lely because of the intrinsic dancer, which w e consider- use of a rumour that "Mlle. laughter of a millionaire.

LING IN DEATH.

TANCES FROM SMALL CASHIRE TOWNS.

evil daily growing in our ch we have drawn attention st few days receives striking from a Lancashire corre- se letter we print this morn- quite certain, if he is to be among the poorer portions nity strangers and mere ac- nsure lives which they know and so reap a harvest from those in whom legally they able interest.

the "Daily Mail."

ther evidence were needed to ths contained in your article subject one need only visit smaller towns in Lancashire with assurance agents to con- as been written. The compe- the agents of insurance com- endly societies to get business r owing to the fact that one d a family that has not one s "a club man," who in his comes an insurance agent and his friends and the branches

nce the full-time agent finds et business, and as this must f he desires to continue to y, he is tempted to book pro- lives of people whom he erhaps consider "first-class

nder how the agent manages licy issued. He is generally s his own proposals for small death takes place within a the claim is paid because the all and the publicity of not be detrimental to the com- s. I know a man who pays week in small insurance pre- lives of other people, which over nearly every industrial of the policies he has bought in needy circumstances, and as effected the assurance. Sel- passes that he has not "a it pays him well, especially is considered that he reaps the premiums paid for many person to whom he gave a policy.

nsurance companies transact- l business wonder why so is being paid out in claims district, and upon investiga- de it is found that the agents ed up in this shady specula-

WALTER BURCH.

ROWNING SEASON.

evening Nelly Goulder, aged as drowned while bathing in Mill Pool, near Fakenham, younger sister nearly shared but was rescued by a brother. ng at Falmouth yesterday a med Harold Tresidder sank, body was shortly afterwards efforts to restore animation g.

who had been an employé of pping Company for the past ssisted to berth the steamer lfast yesterday, and shortly body was seen floating past . How he came by his death

EARTED BURGLAR.

gen broke into a public-house bout three o'clock on Monday was about to depart with les of whisky and some 15s. l, when he was surprised by a whistle.

sleeping overhead had been the noise made by Craigen, deavouring to summon the s no one came, the burglar blow the whistle louder.

ted Craigen's hands were full ns, and he complained bit- e was not a single silver piece The sheriff admitted that this

"PRINCESS

SEQUEL TO N AT CH

REMARKAB

A remarkable story of an American woma tive-Inspector Drew a terday, when "Mrs. A guilty to stealing a p at nearly £2,000, fro auction rooms, St. Ja 29. The robbery was by the Recorder, who three years' penal serv as a "bold and clever

A few days before collection of jewel prisoner, who presen a person of affluence, examine a beautiful the following day she allowed to view it. taken a mental photo she went to Burling chased a replica in between the two ne slight difference, and doing—the imitation to it a white tab, the

With the imitation session, "Mrs. Grant tie's, cleverly substitu the real article, and The white tab was no pursued her was just to be detained as she a cab.

THE "PRINCE OF CROO

The history of her as told by Detective-I follows:—

Her real name is An native place is Chic actress, she married a sent serving a term o servitude in America two children were also relatives.

In May of last year s of the American police was allowed out on bail Before her trial she wa again allowed her ter finding another £100 b son absconded, and where she has since be associates being, in th tive, "Continental and the most notorious ch

She lived for some Shaftesbury-avenue w well-known thief, and the American Press Crooks." This man before the robbery of

On being questione come by his informati history. Inspector Dr letter which had bee Assistant-Commission land Yard by the Ne

Sir,—Having notic here the publication Annie Grant, of Chic in your city, charged lace, valued at 10,000 ward a photo of A fessional shoplifter, you have in custody

She is the wife professional bank s Sid Yennie, anothe nal, was arrested i time ago, and is now term of imprisonme very clever shoplifter and is wanted here bail-bond.

If this photograph of the person call should be obliged if turn it.

The detective expla weighter" was a pers some sticky substance the finger, moved jew counter and placed whence it was remov rates.

was known to the Am Princess of Thieves."

OLD HOSPITAL

In a letter to the by the Duke of Argy the Earl of Listowel, and Baron O'Hagan, towards the cost of Waterloo Hospital for in Waterloo Bridge-r greater portion of wh rather more than £20

The total cost, inc apparatus, will exceed being designed to cont entire hospital is finis tenance will probabl £12,000 per annum, from subscriptions, et per annum assured in

On these facts appe tions to the building scriptions to the g may be forwarded Special Appeal Comm

REBUILDING TE

In connection with Strand in front of Edward Terry's so County Council offe necessary land provi was reconstructed f was compensated for per annum from th struction would cost

The County Cou £11,000 for the la widening. They hav Terry to get on with they have requested his solicitors have p the Westminster City however, have been County Council's off to £12,000, and they negotiations with should not be contin

JUDGE A

During the hearing mons at the Whitech Judge Bacon asked t dant why the order h with. When the w had not the money "Nonsense. When

P.S. Don't trouble to reply to this — but write to me in September saying you are coming up north!

After, say, the 20th September, I shall be in the Midlands or in Eastbourne — as Alma House, Penrith had better be my address after that date.

acquaintance with its charms. I enclose another little article — on the "Garden of England" where I see you propose spending but a very short time. If your arrangements allow, it would seem worthy of more than "a rap at the door and run-away" visit.

I will try to keep in touch with you, and if the chance offers I shall certainly snatch it to shake hands with you.

I shall be

117

Cytadelna 3,
Lemberg.

4. i. '06.

Dear Dr. Smoluchowski,

It was a great pleasure to receive your letter last week – though the multifarious duties which the holiday season brings with it prevented my acknowledging it ere this.

I am very glad you are pleased with your stay in Cambridge, fatigued with the scientific work which it enables you to do.

Many thanks for the proof of St. John's you send.

It gave me reminiscences of several delightful visits I have made to see friends up at college. I am very glad to think you will be able to give people here a good idea of life in one of our two great universities; for they are so apt to imagine dwellers that Cambridge & Oxford are but magnified forms of the Varsities one sees on the continent!

I don't think any very great changes have taken place here since you left. Just now there is the usual round of parties & dances which the New Year brings & personally I shall be glad when they are over! - For the older I become the more I feel disposed to adopt the life of a hermit: though I should always make an exception of the musical evenings, which are about the only form of soirée I can "enthuse" about. (But I must not

teach you American!)

We had a curious experience here on New Year's eve – for the Town Council decided to synchronize the varying hours of town & railway – and presented us all with 36 minutes good solid time – but which curiously cannot be recorded in our existing system of chronometry! Twelve o'clock struck as usual at midnight, & 36 minutes later – the same hour chimed again. What the registrar of births & deaths would put in his "time" column for this odd half hour, I cannot venture to say. It is the first time I ever heard of "Time" receiving his death-warrant – and being launched into eternity – even for half an hour. During the parenthesis between the old & new years – one had an extraordinary feeling of "neverness" – a sort of "dunno-where-'e-are"-ness in every limb! But everyone agrees that things are greatly simplified now that middle-European & town time go hand in hand.

If by any chance you should go to Eastbourne, – call at St. George's & see Davies the head, a great friend & college mine for 7 years. I'm sure he would be glad to see you. Kindly convey a message of affection from me. You are but a few bike-strings away at Eastfield.

Heartiest good wishes to your wife & to yourself for the New Year & kindest remembrances

Yours
Yours most sincerely
J. W. Robertson Butler.

Cytadela 3.

29. XI. 06.

Dear Mr. Smolenskowski

I wonder very much if you had the opportunity to speak to your friend Mr. Kepinski with regard to the English lectorship at the Polytechnic. I understand the matter will be decided

tomorrow and I should be greatly indebted to you if you could secure the kindly support of Mr Kipinski.

Forgive me for troubling you again, and believe me

Very sincerely Yours
F. W. Robertson Butler,

I hope your wife is making satisfactory progress to complete re-establishment in health.

Cytadela 3,
Lwów.

1. XII. 06.

Dear Mr. Smolenkowski,

Thank you very much for your note and for the kindly interest in the Lectorship.

I am more than obliged to you.

The matter was decided last evening and Mr. Kagamowski was appointed lector for a year. I am not at all disappointed — especially as I learn this morning that Kag.'s circumstances are somewhat straitened.

Once more, many thanks and kindest & kind regards, with best wishes for the speedy re-establishment of your wife's health.

I am
Most sincerely yours
J. W. Robertson Butler.

The

'Tourist' Letter Card.

(PROTECTED UNDER THE PATENTS ACT.)

Profesor Smoluchowski,

Lwów.

Goleбia 2.

Retail of all Stationers.

TO OPEN THE CARD TURN OFF AT THE PERFORATION.

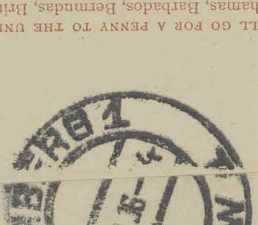

THIS CARD WILL GO FOR A PENNY TO THE UNDERMENTIONED PLACES:—

Aden, Ascension, Bahamas, Barbados, Bermudas, British Central Africa, British East Africa, British Guiana, British Honduras, Canada, Ceylon, Cyprus, Falkland Islands, Fiji, Gambia, Gibraltar, Gold Coast, Hong Kong, India, Johore, Lagos, Leeward Islands, viz., Antigua, St. Kitts, Nevis, Dominica, Montserrat, and the Virgin Islands, Malay States (Protected), viz., Perak, Selangor, Negri-Sembilan, and Pahang, Natal, Newfoundland, Niger Coast Protectorate, Niger Territory, St. Helena, Seychelles, Sierra Leone, Straits Settlements, Tobago, Trinidad, Turk's Island, Uganda, and Windward Islands, viz., Grenada, St. Lucia, and St. Vincent.

Cytadela 3,
Lwów,

17. ii. 07.

Dear W. Smoluchowski

Many thanks for your kind little note. I missed your face on Wednesday eve & was sorry you were unable to be at the little gathering. It was quite a nice meeting & I had a most appreciative audience — including Mr

Dembowski & Count Pinski
& many others whom you
know.

I went last
evening to hear the
lecture at the Institute
in Długowna — but I hardly
need add that I understood
the irreducible minimum!
Still I was desirous
only of hearing Count
Pinski's style, which
was very colloquial &
pleasing. I very seldom
get to the meetings of the
English circle owing
for my leisure does
not allow it; & I can
quite understand that

your own free time must be very limited while you have the burden of the Dean's duties on your shoulders.

I hope your wife is making good progress to complete re-establishment in health.

With kindest regards to you both

I am

Very sincerely Yours

F. W. Robertson Butler

Cytadela 3,
Lwów.

4. ii. 08.

My dear Mr Smolarkowski,

I have been somewhat reluctantly obliged to fill up the gap as President of our little English Circle for the time being, and am more or less

responsible for the filling up of the syllabus. It has occurred to me that, if you have sufficient leisure, you might not be unwilling to contribute to our programme; and I should be so delighted if you could see your way clear to doing so sometime in March. There would be no difficulty about the evening, for I will see

that the regular one for the meeting shall be changed to any other you care to name.

Any earthly subject you like to choose!

If you can possibly manage it, I should personally be infinitely obliged and I know everyone else would be equally pleased.

I would do my best, too, to ensure as good an attendance as possible.

Do not say no, unless

You feel absolutely obliged! Any stimulus in the way of literature I should be pleased to secure you, if you should desire it.

Forgive my presumption & believe me, with heartiest remembrances to your wife & to yourself,

Yours most sincerely

F. W. Robertson Butler

Prof. Sudlachowski.

1908

126

Cytadelna 3,
Lwów.

Monday eve,

My dear Mr. Smolnchowski,

I am much more than grateful and obliged to you for your very kind letter of yesterday. I am sorry to learn

that you have been
laid up with the
prevalent malady
of the season; but I
hope ere this you
are well on the way
to health again.
For your generous
promise of a paper
for the English Circle
I am personally
very thankful & I
am sure everyone else

will be delighted. We will do our best to make it a success.

I shall be very happy to join you on Saturday evening after 9 o'clock I am looking forward to spending an hour in your home.

So for the moment, please accept my renewed thanks &

Kindest remembrances
to your wife & to
General Jones

Yours sincerely
J. W. Robertson Butler

25. X. 10.

Dear Mr Lindenchowski,

I have just received your kind note.

I am very grateful for the little appreciation of my book, & especially from yourself, because I know your judgment is so well worth having, since very few know our language so thoroughly as you.

I have had many kind letters about it — in which very nice things have been

said – ~~two~~ nice in fact – but none have given me more pleasure than your own.

I regret that its appearance is too late to be of any assistance to you! – but I am hoping the little thing may prove useful to some who have not reached so advanced a stage.

With many kind wishes to your wife and to yourself I am

Very sincerely Yours

F. W. Robertson Butler

THE PARSONAGE,
MOTTRAM,
MANCHESTER

21. viii. '12.

Dear Professor Smolucholski,

It was very nice to get your card sent on from Penrith, which by the by, is no longer my home — though that address would always find me. You know how much I should like to see you — I

wish very much it
could be arranged, tho'
I know your time must
be very precious.

But even if you
could see me now, I'm
afraid you'd find me
very sad for we are
passing through a time
of great anxiety at home,
owing to my father's
serious illness. When
I arrived six weeks
ago he had already been
unwell for some weeks,
and now we are obliged,
after consulting three
specialists in Manchester,
and having Barry the
surgeon down from
Glasgow to examine him-

to face the awful probability
-almost certainty, I grieve
today, tho' I am snatching
at every hope - of some
malignant growth, most
likely cancer in some
place where no operation
is impossible. For a
month I refused to
believe — dare not
believe, what alas! has
become almost sure.

You can imagine
what my holiday has
been, though I care not
for that, if only we
could see some hope of
the pater pulling through.
I have been up to
Glasgow several times,
but generally for a

short week-end, rushing back almost at once.

There are eleven of us at home at present — all the family except two brothers in America.

I have been hoping to be able to get back to school for the beginning of September, but as my father has expressed the wish I am going to write to-day to ask them to excuse me for a fortnight.

Please forgive my mournful note. I hope you are enjoying your holiday in spite of the "weepy" weather. With every kind wish

I am

Very sincerely yours

F. W. Robertson Butler

Zygmuntówna Jadwiga

Sosnowiec 23. 9. 1929

szt. 1

Buzek József

Dr Józef Buzek

Profesor Uniwersytetu

i Poseł do Rady Państwa

z serdecznem podziękowaniem za Tarkawe życzenia

Lwów, ul. Elizy Orzeszkowej

133

Dr. Józef Buzek

~~Docent Uniwersytetu~~

pozwala sobie przesłać szczere życzenia
na Nowy Rok i podziękowania za
łaskawe życzenia z powodu mianowania

Lwów, ul. Kochanowskiego 44 a.

1904/5

CZYSTOPISY.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

Mgr Friedberg

Carse George A.

Związek Podhalan. Sekcja Akademicka.
Ognisko w Krakowie.

Kraków 31. III. 1922. [podpisani]: Wyrostek L.
Mrożek J.

Kraków 13. X. 1922. [podpisani]: Wyrostek L.
Mrożek J.

[Kraków 22. XI. 1922.] [podpisany]: Wyrostek L.

Kraków 22. IV. 1923. [podpisany]: Wyrostek L.

Kraków 7. V. 1924. [podpisany]: Wyrostek L.
[u dołu zapiski Orkana]

Szt. 5.

Cavendish Laboratory
Cambridge 134
16. 10. 06

Dear Prof. Smoluchowski, I am writing to ask you if could help me with a difficulty in connection with Van der Waal's Equation, especially as I know you have done work on similar lines. My problem is this - I wish to calculate the radius of the molecules from the Equation

$\frac{4}{3}\pi r^3 N = \frac{b}{4}$ where r = radius of molecule N = number of molecules per cubic cm. at 0° C and 760 mm. pressure and "b" is the "b" of Van der Waals Equation in the form $(p + \frac{a}{v^2})(v - b) = RT$ and is 4 or $4\sqrt{2}$ times the volume of the molecules in a cubic cm. of gas at 0° & 760 mm.

Now if we write Van d. Waal's Eqn. in descending powers of "v" we get, as you know, a cubic and at the critical temperature the 3 roots become Equal whence from the Theory of Equations we have $T_c = \frac{8a}{27Rb}$, $p_c = \frac{a}{27b^2}$ $v_c = 3b$

where v_c, p_c and T_c are the critical volume, pressure and temperature. Now from these we can derive $b = \frac{RT_c}{8p_c}$ and as the critical temperature and pressure are known for many gases "b" can be calculated. What I wish to know is whether the "b" thus calculated from $b = \frac{RT_c}{8p_c}$ is the volume occupied by the molecules in 1 c.c. at 0° & 760 m.m. press or is the volume occupied ~~by 1 c.c. of gas~~ by the molecules in 1 c.c. of gas at T_c° and p_c m.m. pressure. Of course "b" should not vary with temp. or press. but it does and have you any idea how great an error I should introduce in my calculations by using the value of "b" got from the above equation.

I have read Van d Waal's Thesis (1900 Edition) but he does not give any information on the point nor does any author whose papers I have looked up: nobody seems at all clear about the "b".

I am also calculating the ~~diar~~ radius of the molecules from the Equation

$$\frac{4}{3}\pi N r^3 = \frac{K-1}{K+2} = \frac{n^2-1}{n^2+2}$$ where

K = Specific inductive capacity, n = refractive index } on the Clausius-Mossotti hypothesis of conducting spheres surrounded by a dielectric - nobody has done this as far as I can find out, using the value of $N = 4 \times 10^{19}$ derived by J. J. Thomson & H. A. Wilson. and I am using the values calculated from Van d. Waals as above to compare with these values - again I find that nobody has calculated the

radius of the molecules from Van d. Waals "b" using the value of N = 4 × 10^19, though some have calculated it by a roundabout way.

For example Van d Waals deduces from data giving p + v the following values of "b" (0° + 760 mm)

Hydrogen	·00052
air	·00198
CO_2	·00228

while the values got from the equation $b = \frac{RT_c}{8p_c}$ are

Hydrogen	·00088
air	·00156
CO_2	~~·00200~~ ·001908, ·001912, ·001813

the concordance is not very great but in measuring the diameters of molecules a 30% error is not very great.

Perhaps you would be good enough to let me know what

your opinion is about the various points - especially as to the meaning of "b" when derived from the critical temperature and pressure as I of course in all cases wish to reduce the values to 0°C & 760 mm pressure

Thanking you very much in anticipation and with kindest regards and remembrances to Madame Smolenchowski and yourself

I am

Yours very sincerely

George A. Carse

137

Professor Smoluchowski

University of

Lemberg

Austria

G.A. Carse Cavendish Laboratory
Cambridge
England.

LEMBERG
20 XII 38
LWOW 4

Emmanuel College
Cambridge
28. 12. 06.

Dear Prof. Smoluchowski

Many thanks for your kind letter about Van der Waal's Equation. I did not reply to it till after the Cavendish Dinner for I thought you might like to hear about the Cavendish Laboratory and the Dinner. The Dinner was a special one this year owing to Prof Thomson getting the Nobel Prize and it was held in the Trocadero Restaurant, London on Dec 19th. There were 42 present and among those there were Townsend, H. A. Wilson, Willows, Vincent, Makower, Owen, White, Trotter (head of the Board of Trade) Bevan, Craig-Henderson, Burke, Blaikie, Smith, and most of the present students. Horton was chairman

and I was secretary this year. Horton has been awarded the Clerk Maxwell studentship, while O.W. Richardson has become professor at Princeton U.S.A. Phillips, Burton, Cooke, Houstoun, McQuistan have left the lab; among the new comers are Ladenburg (Breslau) Zaviska (an Austrian, who knows you by repute if not personally) Dawes (Toronto), Levin (Gottingen and Montreal) L.T. More (Nebraska U.S.A) Comstock (Massachusetts), Burton & Bispham (Emmanuel) Briggs (Dublin) Have you heard that Rutherford is coming to Manchester in place of Schuster, who has resigned as he has come into a lot of money. J.J. announced this at the dinner so I suppose it is correct.

Laby, Lorgeman and I were in Berlin for 6 weeks and then

baby & I went to Dresden, where we met a Polish lady and her son. I learnt one phrase in Polish it was "pass me the cabbage please" and the pronunciation was something like "proscha me podatch capistu" how's that for my polish!

I must congratulate you on being elected Dean of the Faculty, for although I daresay it means some extra work, it is a very high honour. You will also have got over your bustle by this time I hope.

I enclose a table giving values of α & β $\times 10^8$ calculated from Van-d.-Waals, Clausius-Mossotti formula & the Kinetic Theory of Gases. "J" after a number means Jeans, while "C" is my own determination. I have seen the paper by Geiger & Friedrich

4

which you mentioned. The numbers got from Van d Waals are got by calculating "b" from the critical constants and the values of the diameter obtained agree remarkably well with the numbers got from the Clausius Mossotti formula – they are both smaller than those got from the kinetic theory of gases but in the one case we purport to have the actual diameter of the molecule, in the other the diameter of the sphere of force. I dont know why the Van d. Waal's numbers should agree so well.

You say you doubt if the method of using the Clausius Mossotti formula is new but I cannot find anybody who has calculated the diameter from the formula $\frac{4}{3}\pi N r^3 = \frac{K-1}{K+2}$. Exner has used the

formula $\sigma = 6\sqrt{2}\, v\, \lambda$ where $v = \frac{K-1}{K+2}$ which is not the same as mine, though of course several people have calculated the molecular volumes from the formula $v = \frac{K-1}{K+2}$ (Lebedew, Hlavati etc)

What do you think of the numbers as a whole and the remarkable agreement of the values calculated from Van d. Waals. Of course as you mention Damoz & Jouf found the value of $\frac{v_c p_c}{T_c}$ to be $\frac{R}{3.7}$ instead of $\frac{R}{2.7}$ this is a difference of 30% which when we take the cube root is a difference of 10%, which is a small divergence where molecular diameters are concerned. I think of publishing the Clausius Mossotti part anyhow, the other part I might keep over, till I see more light on the

subject.

Anything you might have to say on the subject would be very much appreciated by me.

I will now close, wishing Madame Smoluchowski and yourself a very merry Christmas and a happy new year and hoping to hear from you sometime during the term, with kindest regards

Yours very sincerely

George A. Carse

Kleeman, Kaye, Baly, & Innes wish to be remembered to you.

Values of diameter $\times 10^8$

Substance	Van d'Waals	Viscosity	Heat Conduction	Diffusion	Dielectric Constant	Refractive Index.
Cl_2	2·95 C ~~3·42 C~~	4·11 J				2·90 C
C_2H_5Cl	3·60 C	4·68 J				4·12 C
HCl	2·74 C	3·41 C				2·42 C
NH_3	2·68 C	3·31 C			4·86 C	2·30 C
C_6H_6	3·90 C	6·03 C			3·50 C	
H_2O vapour	2·32 C	3·39 J			4·82 C 2·52 C	
CO	2·73 C	2·89 J	2·74 J	2·92 J		2·22 C
NO	2·39 C	2·80 J	2·82 J			2·12 C
air	2·65 C 2·90 J	2·86 J	2·72 J		2·11 C	
CO_2	3·00 J C	3·47 J	3·58 J	3·28 J	2·47 C	
N_2O	2·83 C	3·54 J	3·48 J		2·51 C 2·58 J	
C_2H_4	2·99 C	3·77 J	3·98 J		2·75 C	
CH_4	2·67 C				2·47 C	
SO_2	3·10 C	4·13 C			5·34 C	2·82 C
CS_2	3·42 C	5·20 C			3·59 C	
H_2	2·05 J	2·05 J	1·99 J	2·02 J		1·62 C
O_2	2·56 C	2·81 J	2·58 J	2·70 J		2·06 C
N_2	3·12 J 2·70 C	2·90 J	2·74 J			2·12 C
Ne						1·30 C
Ar	2·52 C	2·79 J	2·38 C			2·08 C

[over]

(Continued)

Substance	Van d. Waals	Viscosity	Heat Conduction	Diffusion	Dielectric constant	Refractive Index
He		1·81 J				1·05 C
Kr	2·78 C					2·38 C
Xe	3·02 C					2·80 C
C_2N_2	3·24 C	4·49 C				2·92 C
H_2S	2·83 C	2·90 C				2·74 C

EDINBURGH
3 15PM
DE 28
06

EDINBURGH
3.15 PM
DEC 28 06

142

Professor S. T. Smoluchowski

University of

Lemberg

Austria

LEMBERG
31 XII 08 - 8

Chądzyński Jan

Związek Narodowy Polski w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki

Chicago 14.2.1930 [podpisy:] W. R. Krawczewski
W. Kapturkiewicz
Jan Tomaszkiewicz

szt. 1

143

Mój Kochany Marjanie!

Jestem na kursach, które opuścić nie mogę z przyczyny, którą Ci ustnie wytłomaczę, ale 11 3/4 będę na Twoje usługi. Czem chata bogata tem rada — Rozgość się jak u siebie. Wodę masz przygotowaną. Możesz się cały skąpać. Do zobaczyska!

Twój Janek

Jan
Chadzyński
Paryż
1896

144.

Dziś Ci wysłałem Helmholtza – żałuję że nic z tych pewnie cudownych rzeczy nie rozumię – Listu z Bareges nie otrzymałem – To mi tłumaczy milczenie Twoje, które mi się dziwnem wydawało. Może iły moich kartek z Wąsowz nie dostałeś? Miałem Ci porządne kazanie wypisać, które naturalnie na konto poczty zapisać należy – Swoją drogą za wiele się na ΔΑΚΕΔΑΙΜΟΝΑΣ zagapiłeś – Niementowski pewnie Ci już opowiedział jak mu się niefortunnie udało z kluczem – byłem pewny że się komunikujecie i zeście się porozumieli. Jak znajdziesz chwilę napisz mi cokolwiek o sobie, Rodzicach – rodzinie, znajomych – O nas nic ciekawego – Zaprzęgaliśmy się znowu do pługa – Ostatni to rok dla mnie – a żona pewnie do Kanada już skieczy na dalej. Bądź zdrów! Twój Tadeusz

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE

CARTE POSTALE

Ce côté est exclusivement réservé à l'adresse.

POSTE 10 RÉPUBLIQUE FRANÇAISE

PARIS 22 OCT 99

LEMBERG 15 10 99

Wielmożny Pan

Dr Marjan Smoluchowski

Profesor uniwersytetu

Autriche

Lwów

Supińskiego 2 A

950

J. Chodzyński 145
1905 r.

à la Sorbonne.

M. Lippmann. professeur.
Electricité les mardi et samedi
à 2h.

au Collège de France.

Physique générale et mathématique:
professeur M. Bertrand.
les mercredi et samedi à 4h1/2.

Physique générale et expérimentale
professeur M. Mascart.
les mardi et samedi à 10 1/2.

Chimie minérale
professeur M. Schützenberger
Mercredi et samedi à 10 1/2.

Chimie organique.
professeur M. Berthelot.
Lundi et Vendredi 10 1/2.

——— etc etc

Parmi ces professeurs, deux sont très célèbres Lippmann et Berthelot.

Lippmann a environ 50 ans. Il a étudié la Chimie et la physique dans les laboratoires les plus renommés de l'Allemagne et a publié au Cours de ces études des recherches personnelles de Chimie ; il a attiré l'attention du monde savant en 1876 par une thèse magistrale sur la Relation entre les phénomènes électriques et Capillaires. En continuant ses études dans cette direction avec une finesse de conception et une habileté d'expérimentation rares, il tira de son sujet tout ce qu'il contenait. Ces beaux travaux l'ont conduit à l'invention de l'électromètre Capillaire qui est une merveille de sensibilité et celle du Moteur électro capillaire — et de l'électromoteur Capillaire. Il s'est aussi beaucoup occupé de la polarisation des piles et des électrolytes, de la dilatation électrique du verre, de la mesure des résistances et de la détermination de l'ohm. Il a énoncé le principe de la conservation de

l'électricité et en a déduit des conséquences imprévues, notamment la nécessité de contraction électrique des gaz, qui a été en effet observée depuis par Quincke (1880).

En 1884 il a remplacé Briot dans la chaire de physique mathématique et en 1886, il a succédé à Jamin (physique expérimentale).

Il est de l'Ac. des Sciences, de l'Institut.

Il a publié son cours de Thermodynamique son cours d'Acoustique et d'Optique.

Quant à Berthelot, il a fait des travaux célèbres sur la Thermochimie etc. etc.

Il a formé de nombreux élèves — c'est un grand savant mais aujourd'hui un peu âgé — il a environ 70 ans.

Lippmann a certainement une réputation très grande en Europe; ses derniers travaux sur les couleurs ont dû faire parler de lui!

Lippmann est un grand physicien

Berthelot un grand chimiste — il s'agissait

de se faire présenter pour être admis dans leurs laboratoires — un bon moyen serait de leur adresser quelques observations, quelques travaux et de les soumettre à leur critique — ou à leur approbation. —

Les cours du Collège de France sont libres et gratuits — Ils commencent le 1er Lundi de Décembre et durent jusqu'à Pâques. Le 2e Semestre commence 15 jours après Pâques et les cours se terminent du 20 au 30 Juillet. —

Il y a un registre d'inscription pour les candidats qui désirent obtenir des certificats d'assistance. —

Adresses : Berthelot au Collège de France
Leppmann. 10. rue de l'Éperon

Chetchowski St.

Zarząd Związku Krawczyń Ochrony Pracy i Przemysłu w Żołynii powiat Łowicz

Żołynia 6. 11. 1929 [dołączone:] Ogłoszenie

szt. 1 (+ 1 odlegot) [podpisy:] Marja Sikorowa
Helena Ciskówna
Sikora Jan

Chojnowo pow. Przasnysz
d. 22. XII. 1906

Szanowny Panie Profesorze!

Po wiadomości o prof. Zalewskim gorące Bóg zapłać; wraz z innemi materyałami uzyskałem je do użytku w Zarzecie Polskiej. Obszerniejszy rys życia i charakterystykę zmarłego chciałbym podać w słowie wstępnem do pracy której powinna część życia swego poświęcił „Fizjografii ziemi Dobrzyńskiej." Z rodziną zmarłego porozumiałem się i mam w swym ręku wszystkie rękopisy i notatki. Najbardziej poszukiwanej pracy o ziemi Dobrzyńskiej znalazłem część drugą gotową do druku o roślinności. Z wstępnego słowa tej części przekonałem się, że część pierwsza traktująca historię, archeologię, hydrologię, badania zoologiczne i mineralogiczne również jest wykończona. Potwierdzenie wiadomości tej znajduję w całkowitym braku notatek o tych badaniach wśród pozostałych materyałów. Zmuszony jednak jestem stwierdzić, że mimo skrzętnych poszukiwań rękopismu tej części w spuściznie pośmiertnej nie znalazłem. Żałuję że nie dał ją do przejrzenia (Prof. Dybowski lub Raciborski z Dublan lub Klomes) lub do przejrzania. Dla tego

się z prośbą do Szanownego Pana Profesora aby zechciał dopomóc mi do odnalezienia zaginionej części, gdyż chciałbym zabrać się do wydania całości. Proponuję 1º umieścić pytanie na zebraniu Tow. Kopernika, czy komu o losach tego zelopisma nie są wiadome szczegóły; 2º umieszczenie tego rodzaju zapytania w najbliższym numerze Kosmosu i wskazanie mego adresu (Chojnowo przez Przasnysz Królestwo Polskie) dla możnych wskazówek do udzielenia. Po za tem ogłaszam zapytanie w Słowie Polskiem

Szczerze i poważanie

H. Chełchowski

Składkę do Tow. Kopernika na rok 1907 w sumie rubli przesełam powtóre o bezpośrednie dostarczenie prosta Kosmosu.

Chobrzyński Czesław

148

Szanowny Panie Profesorze – raczyłbyś przyjąć serdeczne życzenia Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku oraz wyrazy głębokiego szacunku od Ce. Chabrzyńskiego

Pocztówka.

Jaśnie Wielmożny Pan

Dr Maryan Smoluchowski

c. k. prof. univers.

Lwów

ul. Gołębia

Nakład. księgarni, D. Grunda Lwów, teatralna 16.

Żurowska Magdalena

[B.m.] 7.10.1925

szt. 1

Christiansen C[hristian]

Kjøbenhavn 12/2 1912.

143

Ich sende Ihnen heute meine zwei letzten Abhandlungen, es freut mich sehr dass Sie unsere Sprache lesen können. Ich hoffe im Lauf des Jahres eine neue Abhandlung Ihnen zusenden zu können.

Mit besonderer Hochachtung
Ergebenst
C Christiansen

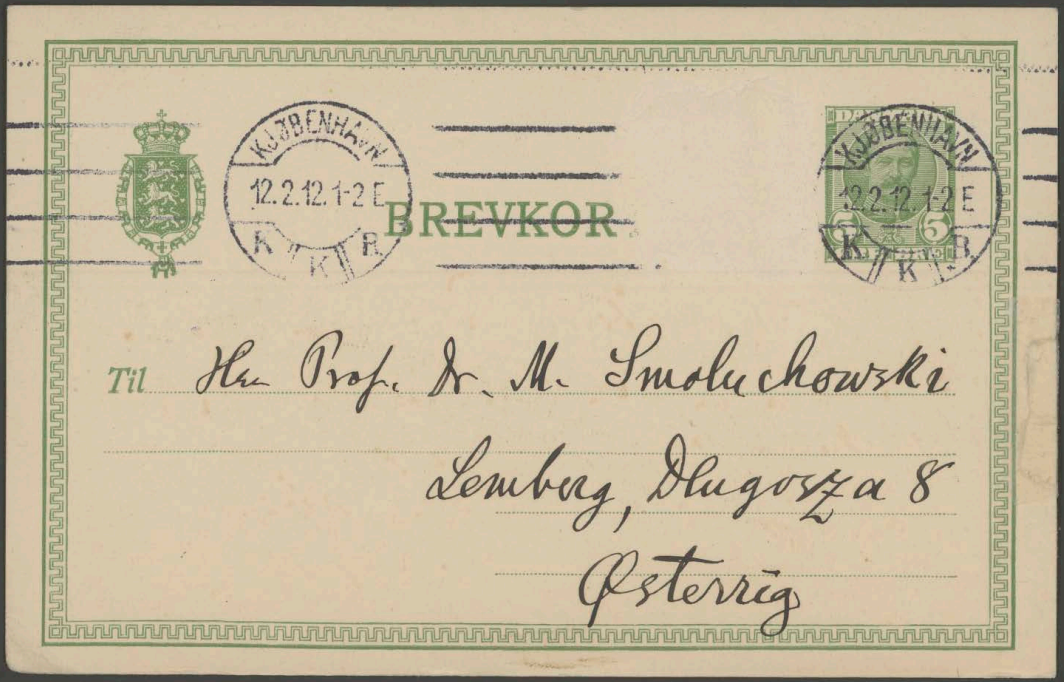

BREVKORT

KJØBENHAVN 12.2.12.1-2 E. K B

KJØBENHAVN 12.2.12.1-2 E. K B

Til Hr. Prof. Dr. M. Smoluchowski

Lemberg, Długosza 8

Østerrig

Żurek M.

Wiedźbiedź 4. II. 1908. [na 2 kartce listu brulion odpowiedzi Orkana z 11. II. 1908.]

[b. m. i d.]

[b. m. i d.]

szt. 3 [w tym 1 kartka]

Ciesielski [Teofil]

Wieder Adolf

Mszana Dolna 13. XI. 1928.
Mszana Dolna 24. I. 1929.

szt. 2.

Szanowny Panie Doktorze!

Żałuję mocno, że dziś nie będę mógł przybyć, gdyż wiadomość od p. Zubera, że zebranie odbędzie się w Niedzielę, zamówiłem konie do kolei na dziś i muszę wyjechać, aby odwiedzić chorego.

Zresztą solidaryzuję się z uchwałami chętnie i proszę mieć niezbędnie uniewinnienie.

Z poważaniem
J. Czarnecki.

Węgrzynowicz Leopold

1921 8 XII

1922 2 I

Więcek W.

1902 30 I

Wieder Adolf

1928 13 XI

1929 24 I

Cleveland Abbe

Wiek Nowy

Lwów 20.7.1911

Lwów 8.6.1926 [Podpis:] Bronisław Laskownicki

szt. 2.

U. S. Department of Agriculture,

Weather Bureau.

Washington, D. C., Jan 31 1905

Prof M Smoluchowski – Smolan
The University Lemberg Austria

Dear Sir I have been much impressed by the excellent views set forth in your memoir L & D Phil Mag June 1904 which I have only just now read.

I have asked the Smithsonian Institution to send you a copy of my translation "The Mechanics of the Earth's Atmosphere." and shall highly value any of your own memoirs especially this last one & its predecessor.

I hope to get some of my students & physicists to study atmospheric motions by experiments conforming to Helmholtz principle of { Dynamic Similarity / Mechanical " / Geometric " } See pp 67 of my Mechanics

With best regards I remain yours truly

Cleveland Abbe.

3

Professor
M. Smoluchowski – Smolan
The University
Lemberg
Austria

U. S. Department
WEATHER
Official
Penalty for private use, $300.

BLUEFIELD
FEB
1905
VA

154

WASHINGTON
FEB 2
9-30P
19 05
D C

NEW YORK, N.Y. FOR S.E.
FEB 3
8-AM
1905

2

13

Jarski H.

St Germain 21.VI.1852

1 st

Coehn Alfred prof. dr.

155

PROF. DR. ALFRED COEHN

GÖTTINGEN,
PRINZ ALBRECHTSTR. 14.

22. 1. 13.

Sehr geehrter Herr College!

Vor einigen Monaten forderte Prof. Graetz in München mich auf, für sein Handbuch den Artikel „Elektrochemie" zu verfassen. Da ich diese übernommene andere Arbeiten daran verhindert war, schrieb ich ihm, daß er bis an Sie als den besten Kenner des Gebietes wenden sollte. Zu meiner Freude sehe ich aus der Ankündigung, daß Sie die Arbeit übernommen haben. – Ich hatte nun die Absicht, Sie zu bitten,

bei dem Citieren meiner Arbeit mit Recht einen falschen Ausdruck korrigieren zu wollen. Jetzt sehe ich aber aus der Arbeit Ihres Schülers J. Roth und bemerke dass der falsche Ausdruck bereits üble Folgen gehabt hat. Nichtsdestoweniger ist es noch möglich, in Ihrem Artikel die Angelegenheit richtig zu stellen. Es betrifft Folgendes.

In meiner ersten Veröffentlichung der Arbeit in den Berichten der Göttinger Ges. d. Wissenschaften (siehe der beifolgende Separatum) setzte ich der Erfahrung gemäss in den Satz: «bei der Berührung der Dielektrika haftet sich der Stoff mit höherer D.C. fest gegen den

Stoff mit einer D.C. die Größe der Aufladung ist prop. der Affinität der D.C. der bei beiseitigen Stoffe." Die Arbeit ist dann wörtlich wieder abgedruckt in den Ann. d. Phys. und eine Erörterung über den Wortlaut der Zusammenfassung hat leider zu dem Versehen geführt, daß für den Ausdruck „Potentialdifferenz" für Aufladung eingesetzt wurde. Das ist nicht richtig und Riecke hat in seinem Lehrbuch (5te Aufl. 1912 Bd. II S. 118), wo er die Arbeit ausführlich behandelt, meinen ersten Ausdruck genauer bzw. präzisiert, indem er schreibt „die Differenz der Spannungsreihen an der Berührungsfläche .. ist prop. der Affinität der D.C." Ich möchte diese Formulierung beibehalten.

Was nun das „Machen" von Holzschliff – resp. Zellstoff – betrifft, so hat ja bereits Herrn Herr den gleichen Versuch zur Kontrolle gemacht wie Stock. Aber es scheint mir doch – auch nach der Arbeit von Stock – sehr unwahrscheinlich, daß man hier einfach die D.C. des flüssigen Stoffes einsetzen darf. Die Reibfläche ändert sich nicht nur, wenn man ~~bei gleich~~ in demselben Rohr die Flüssigkeit variiert, sondern auch, wenn man bei gleicher Flüssigkeit ein Rohr aus einem Material von anderer D.C. reibt. Am richtigsten scheint es mir, eine Deutung für den gröbstatischen Teil des Satzes zu versuchen: daß die Stoffe von höherer D.C.

immer geh. Laden gegen die Stoffe von Meissner D.C., was ich in zahlreichen noch nicht veröffentlichten Versuchen unabänderlich bestätigt gefunden habe. Flüssigkeiten von Meissner D.C. als Glas, die sich dann also negativ laden, laden sich positiv, wenn man als festen Stoff einen solchen von Meissner D.C. als die Flüssigkeit nimmt.
Hier scheint mir durchaus ein neuer Gesichtspunkt zur Deutung erforderlich.
Einstein schrieb mir vor einigen Monaten: „Ich habe Ihre Arbeit wiedergelesen und viel deutlicher eingesehen. Ich bin überzeugt, daß Sie da ein Phänomen gefunden haben, daß für die Theorie der Elektrizität von fundamentaler Bedeutung ist.“ Aber Einstein

Untersuchungen über eine Deutung jener Versuche geführt – wie er mir dann noch mitteilt. Ich selbst habe jetzt mir eine Vorstellung von dem Vorgange auf der Grundlage der Elektronentheorie gemacht, jedoch aber bisher weder experimentell stützen noch mathematisch formulieren können. Es wäre mir sehr erfreulich, wenn Sie da einen Schritt vorwärts tun könnten. Vielleicht fördern wir die Angelegenheit durch eine Unterhaltung während Ihres Aufenthaltes in Göttingen.

Ich wiederhole meine Bitte, bei der Abfassung Ihres Artikels meine ~~da~~ erste Fassung bzw. den Ausdruck von ~~bei~~ Riecke zu ändern. Für eine

157e

Uebersendung eines Exemplares der Arbeit von Stock wäre ich Ihnen sehr dankbar.

Mit hochachtungsvollem Gruß

Ihr ergebener

Alfred Koch.

Prof. Dr. Alfred
Cochi

z Gołymin

Prof. Dr. Alfred Coehn
GÖTTINGEN
Merkelstrasse 9.

27. 7. 16.

Sehr verehrter Herr Kollege!

Im Folgenden möchte ich Ihnen – im Anschluß an unsere Unterhaltung hier in Göttingen – einige kleine Versehen bzw. Druckfehler mitteilen, die mir in Ihrem ausgezeichneten Referat über „Elektrische Leitfähigkeit" etc. aufgefallen sind.

Seite 368 Zeile 1 fehlt hinter Proportionalität „der Quotienten $\frac{P}{J}$"

Zeile 6 desgl.

Zeile 9 muß es statt J/J_d heißen P/J_d

Zeile 10 wie Zeile 1 u. 6.

Zeile 15 muß es statt $P/J\sigma$ heißen: $10^2 \cdot \frac{P}{J\sigma}$

Seite 376 Zeile 12 von unten Druckfehler $K\Delta u$ statt $K\Delta^2 u$

" 377 Zeile 3 v. o. Druckfehler ER^2 statt $ER^2\pi$

" 378 geht aus Formel (19) die Angabe, daß s den Querschnitt der Röhre bedeutet.

" 392 Zeile 16 v. unten $E \cdot 10^4$ statt $\frac{E}{P} \cdot 10^4$

" 400 Zeile 1 v. unten: $CoSO_4$ gehört unter b, da bei Co_2O_3 an der Anode bleibt.

" 406 Zeile 8 v. unten K_2SO_4 statt K_2SO_4

" 409 Zeile 26 v. oben Druckfehler Vakelin, Barrat statt Vakelin Barrat

" 411 Zeile 4 v. u. (Anm.) Druckfehler Ztschr. f. physik. Chem. 4. 62. 1897. statt Ztschr. f. Elektrochem. 4. 62. 1897.

" 427 Anm. 2. nun vielleicht für deutsche Leser zu citieren die Zusammenfassung der Arbeiten am Schluß: Physikal. Zeitschr. 2. 750. 1901.

Nehmen Sie die kleinen Bemerkungen als einen Beweis meiner, Ihnen für mannigfache Belehrung

zu danken, die mir Ihre Arbeit gemacht hat.

Mit vielem Gruß

Ihr sehr ergebener

Albert Loewe.

9413

Żubalewicz Zygmunt

Inowrocław 11.12.1926

szt. 1

Congès — Liége 1905.

160

Bruxelles, le Mai 1905.

SECRÉTARIAT GÉNÉRAL : RUE DE LA PRÉVOTE, I
TÉLÉPHONE 4219

CONGRÈS INTERNATIONAL
POUR L'ÉTUDE
DE LA
RADIOLOGIE ET DE L'IONISATION
Sous le Patronage du Gouvernement Belge

LIÉGE — 1905

HOCHGEEHRTER HERR,

Der erste Internationale Kongress für das Studium der Radiologie und der Ionisation wird dieses Jahr vom 12ten-14ten September einschliesslich in Lüttich abgehalten.

Dieser Kongress besteht aus zwei Abteilungen :

I. PHYSIKALISCHE ABTEILUNG

a) DIE PHYSIK DER ELEKTRONEN und der Radiationen verschiedener Art.

b) DIE RADIO-AKTIVITÄT und die entsprechenden Transformationen einschliesslich dem Studium der Aktivität der Wasser und des Bodens und der radioaktiven Ablagerungen, sowie aller die Radioaktivität berühnenden Fragen.

c) METEOROLOGISCHE UND ASTRONOMISCHE ERSCHEINUNGEN, die der Ionisation, der Radioaktivität und verschiedenen anderen Strahlenwirkungen zuzuschreiben sind.

II. BIOLOGISCHE ABTEILUNG

Das Programm dieser Abteilung umfasst die Untersuchung der physiologischen Eigenschaften, die die Radioaktivität und die verschiedenartigen Strahlenwirkungen besitzen, sowie deren Anwen-

dung in der Heilkunde. Dieses Programm wird durch einen besondern Ausschuss, welcher die Herren Professoren Bouchard und d'Arsonval, Mitglieder des « Institut de France » und der Medizinischen Akademie, in Paris, zu Vorsitzenden hat, ausgearbeitet und aufgestellt werden. Dieser Ausschuss besteht aus den Herren Doctoren Béclère, Bergonié, Charpentier, Charrin, Danysz und Oudin.

Ein General-Ausschuss, aus Gelehrten bestehend, die sich besonders mit den Fragen befasst haben, welche den Gegenstand unserer Arbeiten und Untersuchungen bilden, steht unter dem effektiven Präsidium des Herrn Heinrich Becquerel, Mitglied des « Institut de France ». Dieser Ausschuss wird uns seine wertvolle Mitwirkung zu eingehender Ausarbeitung und Feststellung des Programms zu teil werden lassen, sowie die Prüfung und Einteilung der Berichte, Denkschriften, Aufsätze und anderer Mitteilungen übernehmen.

Diesbezüglich, erlauben wir uns, in ganz besonderer Weise Ihre Aufmerksamkeit auf die Notwendigkeit zu lenken, dass uns die für den Kongress bestimmten Arbeiten in der allerkürzesten Frist zuzusenden sind, widrigenfalls wären wir in die Unmöglichkeit versetzt, deren Druck rechtzeiting bewerkstelligen zu können. Schon jetzt bitten wir sie ergebenst, uns den Titel Ihrer Abhandlung mitteilen zu wollen.

Ihrer werten Zustimmung und Beitritts-Erklärung entgegensehend, zeichnen wir

Hochachtungsvoll,

Für den Geschäftsführenden Ausschuss:

Der Schriftführer: Der Vorsitzende:

J. Danysz

161

CONGRÈS INTERNATIONAL

POUR L'ÉTUDE

DE LA

RADIOLOGIE ET DE L'IONISATION

Sous le Patronage du Gouvernement Belge

LIÉGE — 1905

OSTENDE

~~Bruxelles~~, le 2 août 1905.

SECRÉTARIAT GÉNÉRAL : ~~RUE DE LA PRÉVOTE, I~~

TÉLÉPHONE 4219

9, Boulevard Rogier, 9

MONSIEUR,

Vous avez bien voulu nous faire parvenir votre adhésion au premier Congrès international pour l'étude de la Radiologie et de l'Ionisation, ~~accompagnée du montant de votre cotisation~~. Nous vous adressons nos bien vifs remercîments et espérons que vous honorerez la session de votre présence.

Nous nous permettons de solliciter votre collaboration, insistant sur la nécessité de nous transmettre dans le plus bref délai, le texte des communications destinées au Congrès; il serait utile, dès maintenant, de nous en faire connaître le titre.

Nous profitons de la présente occasion pour vous rappeler qu'au Congrès sera annexée une exposition spéciale d'appareils se rattachant à l'objet de ses travaux.

Veuillez agréer, Monsieur, l'expression de nos sentiments les plus distingués.

POUR LE COMITÉ ORGANISATEUR :

Le Secrétaire-général, J. Danis

Le Président, [illegible]

Monsieur le Professeur Chevalier M.-S. Smolnichorski à Lemberg.

P. S. — Pour s'assurer un logement à l'avance, prière d'écrire à la Commission officielle des logements, rue Paradis, 77, à Liége.

CONGRÈS INTERNATIONAL

POUR L'ÉTUDE

DE LA

RADIOLOGIE ET DE L'IONISATION

162

Monsieur le Prof. M. S. Smoluchowski

(Lemberg) –

Poste restante

Jersey

ALLGEMEINE UND INTERNATIONALE WELTAUSSTELLUNG LUTTICH

Internationaler Kongress für das Studium der Radiologie und Ionisation

(12-14 September 1905)

BEITRITTS-ERKLÄRUNG

Hiermit erteile ich meine Zustimmung zum **Internationalen Kongress für das Studium der Radiologie und der Ionisation** *und füge dieser Beitritts-Erklärung meinen Beitrag zu.*

Sehr deutlich anzugeben :

Vor- und Familienname .....

Titel und Beruf .....

Wohnung : Ort, Strasse, N^r .....

(Ort) ..... *den* ..... *1905.*

(Unterschrift.)

Exposition Universelle et Internationale de Liége

1905

Congrès international pour l'étude de la Radiologie et de l'Ionisation

Secrétariat général : **Boulevard Rogier, 9, Ostende**

Le secrétaire général a l'honneur de faire connaître aux membres du Congrès qu'une réduction de 50 p. c., sur le prix du plein tarif des places de chemin de fer, leur sera accordée par les grandes Compagnies : Est, Midi, Nord, Orléans, Ouest, P. L. M., ainsi que par l'Etat français et le Nord Belge.

Le départ aura lieu du vendredi 8 au jeudi 14 septembre, inclusivement; le retour, du mardi 12 au vendredi 22, inclusivement (sauf les exceptions qui pourraient être indiquées).

Les membres qui désirent profiter de cette réduction devront renvoyer le bulletin ci-joint, avant le mardi 22 août.

Un bon individuel, donnant droit à la remise de demi-place, leur sera adressé.

Il sera impossible de faire droit aux demandes qui parviendraient après le mardi 22 août.

165

EXPOSITION UNIVERSELLE & INTERNATIONALE DE LIÉGE

Congrès international pour l'étude de la Radiologie et de l'Ionisation

(12-14 Septembre 1905)

PROGRAMME

Lundi 11 Septembre

A 8 1/2 heures du soir, réception intime des congressistes, Salle Renson, boulevard d'Avroy, 76, à Liége. (Tenue de ville).

Mardi 12 Septembre

A 9 1/2 heures du matin, ouverture du Congrès dans l'auditoire de l'Institut de Physique, quai de l'Université. Réunion par nationalités : désignation des membres étrangers du bureau.

A 11 heures, dans l'auditoire de l'Institut de Physique, Conférence par M. Henri Becquerel, Membre de l'Institut de France. Sujet : L'analyse du rayonnement des corps radio-actifs.

A 2 1/4 heures, départ en bateau à vapeur pour Seraing (réunion à l'écluse de l'Evêché). — Visite des Etablissements Cockerill.

A 9 heures du soir, réception à l'Hôtel-de-Ville par l'Administration Communale de Liége. (Tenue de ville).

Mercredi 13 Septembre

A 9 1/2 heures du matin, à l'Institut de Physique et dans d'autres locaux de l'Université, réunion des sections.

A 2 1/2 heures, continuation des travaux des sections.

Jeudi 14 Septembre

A 9 1/2 heures du matin, réunion des sections.

A 2 1/2 heures, séance plénière à l'Institut Electro-technique Montéfiore, rue St-Gilles, 35, à Liége.

A 7 heures du soir, banquet à l'Hôtel d'Angleterre, rue des Dominicains. (Tenue de soirée préférable).

Vendredi 15 Septembre

Au choix :

a) Excursion à Bruxelles. 8.35

Départ pour Bruxelles, le matin (1). — Visite de la Ville. — Visite des Instituts Solway et des autres Instituts universitaires au Parc Léopold.

b) Excursion à Spa.

Départ de Liége (gare des Guillemins) pour Spa, à 9, 11 heures du matin.

Promenade du Tour des Fontaines (en voiture). — Lunch. — Visite de la ville et des installations balnéaires.

Départ de Spa pour Liége et Bruxelles à 4.40 heures du soir.

Samedi 16 Septembre

Excursion à Bruges et à Ostende. 9.24

Départ de Bruxelles (gare du Nord) pour Bruges (1). — Visite de la ville et de l'Exposition de l'Art ancien (entrée gratuite sur présentation de la carte de membre du Congrès).

Départ de Bruges pour Ostende (1). 9.32

A 6 heures du soir, réception à l'Hôtel-de-Ville par l'Administration Communale d'Ostende. (Tenue de ville).

Le soir, Concert au Kursaal. (Tenue de soirée préférable).

L'accès gratuit du Kursaal est accordé aux Membres du Congrès, sur présentation de leur carte.

Pour tout renseignement relatif au Congrès, s'adresser de 10 à 12 et de 3 à 5 heures, au Secrétariat, Institut de Physique, quai de l'Université.

---

(1) Les heures de départ seront ultérieurement indiquées.

LIÉGE. IMP. - CAMILLE COUCHANT.

166

EXPOSITION UNIVERSELLE ET INTERNATIONALE DE LIÉGE

Congrès international pour l'étude de la Radiologie et de l'Ionisation

(12-14 Septembre 1905)

PROGRAMME PROVISOIRE

Lundi 11 Septembre

A 8 1/2 heures du soir, réception intime des congressistes, Salle Renson, 76, boulevard d'Avroy, à Liége.

Mardi 12 Septembre

A 9 1/2 heures du matin, dans les locaux universitaires, réunion par nationalités : désignation des membres étrangers du bureau.

A 10 1/2 heures, dans l'auditoire de physique, réunion plénière.

A 2 heures, départ en bateau à vapeur pour Seraing (réunion à l'écluse de l'Evêché, Ile du Commerce). — Visite des établissements Cockerill.

Mercredi 13 Septembre

A 9 1/2 heures, à l'Institut de physique, réunion par sections.

A midi, visite de l'Institut électro-technique Montefiore ou des Instituts d'anatomie, de physiologie, etc.

A 3 heures, réunion par sections.

Jeudi 14 Septembre

A 9 1/2 heures du matin, à l'Institut de physique, réunion par sections.

A 3 heures, dans l'auditoire de physique, séance plénière.

A 7 heures, banquet, au Grand Hôtel de Liége.

Les indications relatives aux lieu, jour et heure des conférences faites par M. Becquerel et par Sir William Ramsay seront données ultérieurement.

Vendredi 15 Septembre

Départ pour Bruxelles, le matin.

Réception à l'Hôtel-de-Ville, etc.

Samedi 16 Septembre

Départ pour Bruges, le matin. Visite gratuite de l'Exposition de l'Art ancien.

Départ pour Ostende, l'après-midi. Réception par l'Administration communale, concert au Kursaal, etc.

Les membres désireux de présenter une communication orale, lors d'une des séances du Congrès, sont priés de bien vouloir en aviser **au plus tôt** M. J. Daniel, secrétaire général, 9, boulevard Rogier, **Ostende.**

Il est rappelé aux congressistes que le *Comité officiel des logements* a son siége, 77, rue du Paradis, **Liége.**

Vendredi dép. Liège 8.35
pour Ostende.

Samedi - Bruxelles dép. 9.24
dépt Bruges 9.32

Allgemeine und Internationale Weltausstellung

LÜTTICH, 1905

GRUPPE XXI. — KONGRESS UND VORTRÄGE

Der erste Internationale Kongress für das Studium der Radiologie und der Ionisation, unter dem Schutze und Patronat der Belgischen Regierung veranstaltet, steht unter dem Ehren-Präsidium der Herren DE TROOZ, Minister des Innern und des öffentlichen Unterrichts ; FRANCOTTE, Minister der Industrie und der Arbeit ; Freiherrn VAN DER BRUGGEN, Minister der Landwirtschaft. Der effektive Vorsitzende ist Herr Dr KUBORN, Professor an der Universität Lüttich, Mitglied der Königl. Medizinischen Akademie, General-Präsident des Königl. Vereins für öffentliche Medizin in Belgien.

Die ausländischen Regierungen sind von der Belgischen Regierungen gebeten worden, sich an diesem Kongress vertreten zu lassen.

Die Höhe des Beitrags ist auf zwanzig Franken für die ordentlichen Mitglieder des Kongresses und auf hundert Franken für die Stiftsmitglieder festgesetzt worden. Die Mitglieder haben Anrecht auf alle Veröffentlichungen und erscheinende Werke, sowohl vor Eröffnung des Kongresses als auch nach dem Schluss desselben. Die Gemahlin, sowie die unverheirateten Kinder eines Mitgliedes des Kongresses, können sich bei Zahlung eines Beitrags von zehn Franken, als Kongress-Teilnehmer einschreiben lassen. Denselben Vorteil geniessen auch die Studenten.

Bei Vorzeigung der Mitgliedskarte, haben die dem Kongress Teilnehmenden freien Eintritt in die Lütticher Weltausstellung.

Was die Eisenbahnfahrt betrifft, sind behufs Erlangung einer Fahrpreisermässigung verschiedene Gesuche bei den diversen Eisenbahnbehörden eingereicht worden.

Ausser den Ausflügen, welche nachträglich angemeldet werden und wozu wir jetzt schon den Besuch der Cockerill'schen Werke zählen können, werden die Mitglieder des Kongresses in Ostende von der Stadtbehörde empfangen werden. Diese Letztere hat alle Fahrtspesen von Lüttich nach Ostende übernommen. Während dieser Fahrt, findet ein Aufenthalt mit offiziellem Empfange in Brüssel statt.

Die Mitglieder, des Kongresses, die im voraus eine Wohnung bestellen wollen, werden ersucht sich an das « Comité officiel des logements », rue du Paradis, 77, Liége, zu wenden.

Man wolle alle übrigen Mitteilungen an Herrn Dr J. Daniel, Ingenieur, General-Schriftführer des geschäftsführenden Ausschusses, rue de la Prévôté, 1, Brüssel, richten.

Verzeichniss der Mitglieder des Ehren-Ausschusses

Die Herren **Svante Arrhenius**, Professor an der Universität Stockolm.

Arsonval (d'), Mitglied des « Institut de France » und der Akademie der Wissenschaften, Professor am « Collège de France ».

Carl Barus, Professor an der « Brown University », Providence (U. S. A.).

Henri Becquerel, Mitglied des « Institut de France », Professor am Museum und am Polytechnicum.

Berthelot, Mitglied des « Institut de France » und der Akademie der Wissenschaften, Professor am « Collège de France ».

Birkeland, Professor an der Universität Christiania.

Blaserna, Präsident der Römischen Akademie der Wissenschaften, Professor an der Universität.

Blondlot, Correspondent des « Institut de France », Professor an der Universität Nancy.

Bouchard, Mitglied des « Institut de France » und der Akademie der Wissenschaften, Professor an der Universität.

Sir William Crookes, F. R. S., Schriftführer der « Royal Institution of Great Britain » London.

P. Curie, Professor an der Universität Paris.

P. Drude, Professor an der Universität Giessen.

Henri Dufour, Professor an den Universität Lausanne.

N.-G. Egorof, Professor an der Universität Petersburg.

Prof. **Elster**, Physiker und Meteorologe, Wolfenbüttel.

Prof. **Geitel,** Physiker und Meteorolog, Wolfenbüttel.

Eric Gérard, Direktor des Elektrotechnischen Institut Lüttich.

Prof. **E. Goldstein**, Physiker, Berlin.

Hittorf, Mitglied der Berliner Akademie der Wissenschaften, Professor an der Universität Münster i/W.

Lord Kelvin, F. R. S., Kanzler der Universität Glasgow, Präsident der « Royal Society », in Edinburgh.

Lang (von), Mitglied der Wiener Akademie der Wissenschaften, Professor an der Universität.

Larmor, Professor an der Universität Cambridge, Schriftführer der « Royal Society », in London.

P. Lebedew, Professor an der Universität Moskau.

Lenard, Professor an der Universität Kiel.

Sir Oliver Lodge, F. R. S., Rektor der Universität Birmingham.

Lorentz, Professor an der Universität Leiden.

Mascart Mitglied des « Institut de France », Professor am « Collège de France ».

José Munoz del Castillo, Mitglied der Akademie der Wissenschaften, Professor an der Universität Madrid.

Nernst, Professor an der Universität Göttingen.

Poincaré, Mitglied des « Institut de France », Professor an der Universität.

Potier, Mitglied des « Institut de France », Examinator am Polytechnicum.

Sir William Ramsay, F. R. S., Professor an der « University College », London.

Lord Rayleigh, F. R. S., Professor an der « Royal Institution of Great Britain », London.

Riecke, Professor an der Universität Göttingen.

Righi, Professor an den Universität Bologna.

E. Rutherford, F. R. S., Professor an der « Mac Gill University », Montreal.

Ed. Sarasin, Physiker, Genf.

A. Schuster, F. R. S., Professor an der Universität Manchester.

W. Spring, Mitglied der Königlich belgischen Akademie, Professor an der Universität Lüttich.

J.-J. Thomson, F. R. S., Professor an der Universität Cambridge.

W. Voigt, Professor an der Universität Göttingen.

E. Wiedemann, Professor an der Universität Erlangen.

167a

ROYAUME DE BELGIQUE

Exposition universelle et internationale de Liége

Congrès International pour l'Etude de la Radiologie et de l'Ionisation

(12-14 septembre 1905)

SOUS LE PATRONAGE DE LA SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE PHYSIQUE

ET DE LA

DEUTSCHE PHYSIKALISCHE GESELLSCHAFT

Liste des communications annoncées, à la date du 5 août 1905

I. SECTION PHYSIQUE

Prof. Svante Arrhenius (Stockholm). — Titre à indiquer.

Prof. Dr Carl Barus (Providence, U. S. A.). — *Properties of condensation nuclei and their atmospheric distribution.*

Prof. Henri Becquerel (Paris). — Conférence : *L'analyse du rayonnement des corps radioatifs.*

Prof. K. Birkeland (Christiania). — *Sur la relation entre les radiations solaires, les orages magnétiques et les aurores.*

Dr Alberto Blanc (Rome). — *Sur les constituants radioactifs des sédiments d'Echaillon et de Salins-Moutiers.*

Prof. Brunhes (Observatoire, Puy-de-Dôme). — *Sur la déperdition des deux électricités au sommet du Puy-de-Dôme.*

Prof. Henri Dufour (Lausanne). — *Les actions électriques des radiations.*

H. Geiger (Erlangen, Bavière). — *Erscheinungen bei sehr Starken Strömen in Entraladungsröhren.*

Prof. C. E. Guye (Genève). — *La décharge disruptive dans les gaz aux pressions élevées.*

Prof. de Hemptinne (Louvain). — *Remarques relatives à la terminologie de l'ionisation.*

Prof. F. Himstedt (Fribourg i. B.). — *Ueber die spectroscopische Untersuchung des Radiumlichtes.*

Prof. G. W. A. Kahlbaum (Bâle). — *Ueber Actinautographie.*

Prof. de Kowalski (Fribourg, Suisse). — *Sur l'ionisation des gaz par les décharges électriques.*

Prof. E. P. Lewis (University of California, U. S. A.) — *The velocity of ions in colored flame gases.*

Dr H. Mache et **Dr St. Meyer** (Vienne). — *Ueber die Radioaktivität österreichischer Thermen.*

W. Makower (B.A., B. Sc., Manchester). — *The method of transmission of excited activity to the cathode.*

W. Matthias (Erlangen, Bavière). — *Potentialmenungen an electrodenlosen Röhren.*

Prof. José Munoz del Castillo (Madrid).

Observations critiques sur les hypothèses de la désintégration atomique et de la dissociation moléculaire chimico-physique.

De la collaboration internationale dans l'étude de la radioactivité.

Sir William Ramsay (Londres). — Conférence : *Le radio-thore, principe actif du thore ordinaire.*

Dr R. Reiger (Erlangen, Bavière). — *Ueber die Verwendung des Telephons zur Beurteilung des Rhytmus in Entladungsröhren.*

O. W. Richardson (M.A., D. Sc., Cambridge). — *Experiments on the initial positive ionisation from hot platinum.*

Prof. Riecke (Goettingen). — *Ueber Absorptionsverhältnisse der Strahlen des Radiums und des Poloniums, nach Versuchen der Herrn Retschinsky und Wigger.*

Prof. A. Righi (Bologne).
L'électrisation des corps exposés aux rayons du radium.
L'augmentation de conductibilité des diélectriques sous l'action des rayons du radium.

Dr Ed. Sarasin et **Dr Th. Tommasina** (Genève). — *Etude du phénomène d'Elster et Geistel : Radioactivité induite par l'air atmosphérique.* (Rapport sur les expériences faites par les auteurs, en collaboration avec le Prof. F. J. Micheli.)

Dr E. v. Schweidler (Vienne). — *Ueber Schwankungen der radioaktiven Umwandlung.*

Prof. A. Sella (Rome). — *Sur la radioactivité induite produite par l'effluve.*

Dr H. Sieveking (Karlsruhe). — *Ueber einen neuen Apparat zur Bestimmung der Radioaktivität von Quellen.*

Prof. Stcheglayeff (Moscou). — *Application des décharges électriques par l'étincelle à l'étude de la radioactivité induite.*

Dr Th. Tommasnia (Genève).
Sur la théorie cinétique de l'électron qui doit servir de base à la théorie électronique des radiations.
Radioactivité de la lave de la dernière éruption du Vésuve (1904).

Prof. A. Wehnelt et **Prof. E. Wiedemann** (Erlangen, Bavière). — *Bequeme Methode für Untersuchung der Metalldampf-Spektra von Entraladungröhren.*

II. SECTION BIOLOGIQUE

Dr Bienfait (Liége). — *L'action des rayons de Röntgen sur les tissus.*

J. Butler Bulke (Cavendish Laboratory, Cambridge). — *Radio-activity and molecula aggregation.*

Contremoulins, chef du laboratoire principal de radiographie des hôpitaux (Paris).
Mesure des rayons X.
Examens métroradiographiques qualitatifs et quantitatifs.
Localisation et extraction des corps étrangers logés dans l'organisme, par la métroradiographie et la métroradioscopie.

Prof. R. Dubois (Lyon).
Radioactivité des êtres vivants.
Eobes et radiobes.
Application de la radioscopie à certaines recherches de physiologie comparée et de biologie.

Dr M. K. Kassabian (Philadelphie). — *Röntgen Ray Therapy.*

Dr de Keating-Hart (Marseille). — *Sur un nouveau mode de mesure des rayons X.*

Dozent Dr R. Kienböck (Vienne). — *Das Quantimeter, ein neues Messinstrument in der Radiotherapie.*

Dr Prof. Lassar (Berlin). — *Ueber die Verwertbarkeit der Röntgen- und der Radium-Strahlen*

Dr E. London (St-Petersbourg).
Action physiologique de la radioactivité faible.
Contribution à l'étude de l'application thérapeutique du radium.

Dr Prof. J. Madrid Moreno (Madrid). — *La radioactivité appliquée comme méthode histologique du système nerveux.*

Dr Micheels (Liége). — *Action de l'air ionisé sur la germination.*

Dr Prof. Ch. Remy (Paris).
Procédé nouveau d'exploration de l'épaule.
Un cas de fracture méconnue à cause de la radiographie (considérations sur les rapports de la clinique et de la radiographie).

Dr Prof. Tizzoni et **Dr Bongiovanni** (Bologne). — *Le traitement de la rage par les rayons du radium et le mécanisme de leur action.*

Dr Th. Tommasina (Genève). — *Dispositif pour mesurer la radioactivité des êtres vivants : végétaux et animaux.*

Congrès international pour l'étude de la Radiologie et de l'Ionisation.

Mercredi 13 Septembre

Section de Physique.

Auditoire de Physique, à 2½ heures.

1°) Prof. de Hemptinne (Louvain): Remarques relatives à la terminologie de l'ionisation.

2°) Prof. Guye (Genève): La décharge disruptive dans les gaz aux pressions élevées.

3°) Prof. Himstedt (Fribourg i/B): Ueber die spectroscopische Untersuchung des Radiumlichtes.

4°) Dr Tommasina (Genève): Sur la théorie cinétique de l'électron qui doit servir de base à la théorie électronique des radiations.

5°) Dr Blanc (Rome): Sur les constituants radioactifs des sédiments d'Echaillon et de Salins Moutiers

6°) Dr. H. Sieveking (Karlsruhe): Ueber einen neuen

Apparat zur Bestimmung der Radioaktivität von Quellen.

Section de Biologie

(Auditoire du cours d'exploitation des Mines à 2½ heures)
Entrée par la porte principale, place de l'Université,
au premier étage !!

1°) Contremoulins, Dr Sc. : Mesure des rayons A.

2°) Dr. Dovier : Applications médicales du radium

3°) Contremoulins, Dr Sc. : Examens métroradiographiques qualitatifs et quantitatifs.

4°) Localisation et extraction des corps étrangers logés dans l'organisme par la métroradiographie et la metroradioscopie.

Congrès international pour l'étude de la Radiologie et de l'Ionisation.

Jeudi 14 septembre 1905
à 2½ heures,
dans l'Auditoire de l'Institut électro-technique Montefiore.

Séance plénière de clôture

1°/ Mlle Dr Lipinska : Contribution à l'étude du radium dans la crampe des écrivains.

2°/ Prof. Dr Sarasin : Sur la radioactivité de l'air qui s'échappe des puits soufflants.

3°/ Prof. Sagnac : Les méthodes d'étude expérimentale de la transformation des rayons X et des rayons secondaires qui en résultent. — Classification et mécanisme des diverses actions électriques dûes aux rayons X.

4°/ Dr Tommasina : Dispositif pour mesurer la radioactivité des êtres vivants.

5°/ Vœux à émettre et décisions à prendre par le Congrès.

Proposition émanant du Bureau du Congrès :

Le Congrès international pour l'étude de la radiologie et de l'ionisation, réuni à Liège dans sa séance plénière du 14 septembre 1905,

Considérant que

Si la protection et la réglementation venant de l'Etat

2). [illegible]

risquent d'apporter une gêne aux libres recherches des hommes de science,

il importe cependant d'obtenir que les Etats, sans toutefois créer des monopoles, appliquent aux corps radio actifs les mêmes prescriptions législatives qui interdisent l'accaparement de certaines substances utiles et garantissent, par le jeu des lois économiques, la libre recherche scientifique et l'application de ces substances au traitement des malades;

Considérant qu'il convient de pouvoir signaler ou rappeler aux Gouvernements l'importance de ces mesures;

qu'une Commission permanente investie de ses pouvoirs par le Congrès actuel, réunion d'hommes de science voués à l'étude de ces questions et appartenant aux divers Etats, pourrait avec autorité faire valoir auprès des pouvoirs publics, en ce qui concerne les corps radio-actifs, les besoins de la Science et l'intérêt des malades,

décide que;

1° Une Commission internationale pour l'examen de toutes les questions d'intérêt général relatives aux corps radio-actifs est instituée;

2° qu'elle Commission se réunira régulièrement chaque année et pourra être convoquée exceptionnellement par son Président, d'accord avec la majorité du Bureau;

3° qu'elle devra organiser périodiquement des Congrès internationaux qui se réuniront régulièrement tous les cinq ans; qu'elle pourra, si elle le juge nécessaire, convoquer exceptionnellement la réunion du Congrès en session extraordinaire;

4° que les Membres de cette Commission seront soumis à réélection à chaque réunion du Congrès international.

Congrès international pour l'étude de la radiologie et de l'ionisation.

Jeudi 14 septembre 1905

Section de physique.

(Auditoire de Physique à 9½ heures)

1) Prof. H. Birkeland (Christiania): Sur la relation entre les radiations solaires, les orages magnétiques et les aurores.

2) Prof. Piltschikoff: Sur les rayons de Moser.

3) Prof. Hurmuzescu (Bucarest): Étude des phénomènes de la décharge par les rayons X et les rayons du radium et de la transformation de ces rayons.

4) Prof. Makower (Manchester): The method of transmission of excited activity to the cathode.

5) Prof. Muñoz del Castillo (Madrid): Observations critiques sur les hypothèses de la désintégration atomique et de la dissociation moléculaire chimico-physique.

6) Dr Tommasina (Genève): Radioactivité de la lave du Vésuve (éruption de 1904).

7) Prof. Fabinyi: Sur le changement des propriétés des éléments chimiques.

8) Prof. Riecke (Göttingen): Ueber Absorptionsverhältnisse der Strahlen des Radiums und des Poloniums, nach Versuchen der Herren Retschinski und Wegger.

9 Communication de M. Ziegler.

Section de biologie

(Amphithéâtre des cours d'exploitation des Mines – Entrée principale de l'Université, place de l'Université)

A 9½ heures.

1) Dr Bienfait (Liège): L'action des rayons de Röntgen sur les tissus.

2) Dr de Keating-Hart (Marseille): Sur un nouveau mode de mesure des rayons X.

3) Dr E. London (St Petersbourg) Action physiologique de la radioactivité faible.

4) Dr E. London: Contribution à l'étude de l'application thérapeutique du radium

5) Mme Dr Pipinska: Radioactivité des eaux de Divonne

6) Dr Bijnen:

7) Dr Halkin:

Congrès international pour l'étude de la Radiologie et de l'Ionisation

Liège – 1905.

Propositions faites par M. le Professeur Mourez del Castillo et soumises à la réunion plénière du Congrès qui aura lieu le Jeudi 14 septembre à 2½ heures à l'Institut Electro-technique Montefiore, rue Saint Gilles, 43.

1°/ Le Congrès de radiologie tiendra ses séances de deux en deux ans pendant tout le temps que l'état de nos connaissances sur la radioactivité le fera nécessaire.

Une Commission permanente internationale le représentera.

2°/ Le Congrès croit opportun de faire remarquer aux Gouvernements l'importance qu'il attache à la création dans tous les pays de laboratoires ou d'instituts consacrés spécialement aux études sur la radioactivité, sur les substances radioactives et sur leurs applications.

3°/ Le Congrès exprime un vœu favorable pour l'établissement d'un institut central international où se feront les investigations, dont les frais ou les circonstances d'expérimentation seront plus ou moins exceptionnels, investigations qui devront être désignés d'avance par le Congrès.

En attendant la réalisation de ce vœu, un laboratoire ou institut national pourra dans chaque cas et sur son acceptation préalable, être choisi comme centre international pour y effectuer les investigations fixées par le Congrès et dont les budgets seront approuvés par les Gouvernements.

4°/ Il faut qu'un laboratoire réalise des investigations

par la décision du Congrès ne saurait empêcher un autre laboratoire de se livrer aux mêmes recherches, mais sans avoir droit au subside international.

5°/ La Commission Permanente désignée dans la présente séance du Congrès fera les démarches qu'elle croira convenables, au sujet des 2°) et 3° conclusions, en cherchant à multiplier les centres et à faciliter les moyens pour l'étude de la radioactivité.

6°/ Le Congrès recommande aux laboratoires l'étude des eaux thermales ou froides, des gisements radifères, des gaz qui s'échappent du sol et des terrains en général, au point de vue de la radioactivité, dans le but de former peu à peu la carte de la radioactivité naturelle de chaque pays et de parvenir aux connaissances synthétiques qui peuvent en découler.

Curie-Skłodowska Maria

do prof. Smoluchowskiego

172

FACULTÉ DES SCIENCES DE PARIS

12, Rue Cuvier

LABORATOIRE
de
PHYSIQUE GÉNÉRALE

Paris, le 19 stycznia 1913

Szanowny Panie,

Siostra moja Hanka zakomunikowała mi listy Szanownego Pana w sprawie stypendyum Curie-Carnegie. Bardzo Szanownemu Panu za te informacye jestem wdzięczna. Kandydatura P. Klemensiewicza jest bardzo interesująca, i miło mi będzie ją uwzględnić, jeżeli okoliczności na to pozwolą. Zależeć to będzie zupełnie od innych kandydatur jednocześnie przedstawionych. Decyzya pod tym względem powzięta będzie w maju, jak zwykle. Słyszałam o kandydaturze, która by prawdopodobnie uniemożliwiła, na rok przynajmniej, projekty nasze względem P. Klemensiewicza. Kandydat jest profesorem jednego z uniwersytetów francuskich na prowincyi i ma szereg prac za sobą; pragnie wziąć urlop aby poświęcić się wyłącznie pracy naukowej przez rok jeden, jak przypuszczam. Regulamin stypendyów jest bardzo przychylny tego rodzaju kandydaturom. Stypendya Curie Carnegie były już udzielane 2 profesorom uniwersytetu (i pani docentowi). Kandydatura, o której wspominam, została mi zakomunikowana bardzo niedawno i nie była mi znana gdy pisałam do siostry; dlatego o niej nie wspominałam. Bardzo mi będzie przykro, jeżeli stanie ona na przeszkodzie kandydaturze P. Klemensiewicza, którego przyszłość Szanownemu Panu tak leży na sercu. Czy byłby on ewentualnie kandydatem na rok 1914/15?

Skoro tylko otrzymam bliższą wiadomość w sprawie owego Profesora, nie omieszkam Szanownego Pana uwiadomić. Będzie to wkrótce. Bardzo będę rada, jeżeli zdoła się zatatuować pomyślnie dla P. Klemensiewicza, czy to zaraz, czy też za czas niedługi.

Łączę wyrazy wysokiego szacunku i poważania

M. Skłodowska Curie.

P.S. Suma 5000 fr. rocznie, o której Pan wspomina dla P. Klemensiewicza, wydaje mi się dosyć wysoka, — zważywszy na jego dotychczasowe zasługi, które jeszcze nie są znaczne, — w porównaniu z tem, co mieli dotychczas stypendyści, mogący się z nim porównać. Jednakże regula-

nim pozwala nam uwzględniać potrzeby kandydatów. Zważywszy zatem, że P. Klemensiewicz jest zdolny i że Szanowny Pan daje o nim wyjątkowo dobrą opinię, możnaby przeznaczyć mu podobną sumę (5000) o ile będzie ona do rozporządzenia. Warunki te materialne uważać jednak za wyjątkowe, nie zaś za odpowiadające normalnie dotychczasowej jego działalności naukowej, która wydaje mi się zaledwie rozpoczęta. W laboratorym mojem ~~[illegible]~~ starszych (dawniejsi) pracownicy mają więcej pracy za sobą, a w szczególności dwaj polacy, którzy dopiero w tym roku otrzymają doktorat. Szanownemu Panu zapewne wiadomo, że doktorat w Paryżu przedstawia dużo więcej pracy niż gdzieindziej, szczególniej w dziedzinie fizyki. Liczymy na to przeciętnie 3 lata pracy z dobremi i nowemi rezultatami. Rozprawę doktorską tego poziomu co w Niemczech przyjęlibym najwyżej jako Diplôme d'Etudes Supérieures, na który liczymy rok pracy, i do otrzymania którego rezultaty zupełnie nowe nie są konieczne. W Niemczech (i w Polsce) o doktorat i o docenturę tak łatwo, że porównanie z warunkami pracy w Paryżu staje się utrudnione. To też zdanie Szanownego Pana więcej znaczy dla mnie w obecnym wypadku niż informacye mi przesłane, jakkolwiek godne uwagi.

FACULTÉ DES SCIENCES DE PARIS
12, Rue Cuvier

LABORATOIRE
de
PHYSIQUE GÉNÉRALE

Paris, le 19 marca 1913.

Szanowny Panie Profesorze,

Sprawa Stypendyalna, którą Szanowny Pan zechciał się zainteresować, przedstawia się obecnie znacznie zgodniej z naszemi życzeniami, niż poprzednio. Najpoważniejszy z kandydatów, profesor jednego z uniwersytetów tutejszych na prowincji, napotkał trudności w uzyskaniu urlopu, i jest dziś wątpliwem, aby te trudności mogły być usunięte. Wobec tego proszę Szanownego Pana, aby Pan zechciał zawiadomić P. Klemensiewicza, że dobrzeby było podjąć prośbę o stypendyum już obecnie. Prośba ta ma być zaadresowana do dziekana (Mr le Doyen de la Faculté des Sciences de Paris, Sorbonne) i zawierać informacye co do sytuacyi kandydata, jego stopni naukowych i projektów dotyczących pracy naukowej. Prace już ogłoszone drukiem mają być wymienione.

Odpowiedź ostateczną otrzyma P. Klemensiewicz w maju, wcześniej mieć jej nie może, ze względu na regulamin. Pragnęłabym jednak o jego kandydaturze pomówić już obecnie z temi, którzy w tej sprawie głos mają, i dlatego pragnę, aby prośba podana była wkrótce. Do prośby dobrzeby było dołączyć list rekomendacyjny od Sz. P. Profesora, streszczający dobrą Jego o P. Klemensiewiczu opinię. List ten może być również dobrze napisany do mnie po francusku, tak abym go mogła zakomunikować. Bardzo mi będzie miło, jeżeli sprawa da się pomyślnie załatwić, na co teraz znacznie lepsze są widoki.

Łączę wyrazy szacunku i poważania

M Skłodowska Curie

Wiadomość o śmierci Prof. Witkowskiego mocno mię dotknęła, tembardziej że zwałam go cokolwiek osobiście. Wielka to strata dla polskiej nauki.

174

FACULTÉ DES SCIENCES DE PARIS

12, Rue Cuvier

LABORATOIRE
de
PHYSIQUE GÉNÉRALE

PARIS 17 45 19 3 13 R. DE PONTOISE

Monsieur le Professeur
Smoluchowski
à Lemberg
Autriche

Lwów Ul. Długosza 8

list Marjanny do p. Curie-Skł. –
i dwa jej listy do niego, o sprawie prof.
Z. Klemensiewicza

+1

175

FACULTÉ DES SCIENCES DE PARIS

12, Rue Cuvier

LABORATOIRE
de
PHYSIQUE GÉNÉRALE

Paris, le 5 Kwietnia 1903

Szanowny P. Profesorze,

Czy Szanowny Pan otrzymał mój list, w którym prosiłem o przesłanie mi oficyalnej prośby P. Klemensiewicza o stypendyum Carnegie Curie? Podanie to jest mi pilnie potrzebne, bo bez niego nie mogę się tą sprawą zająć, a czas już na to wielki. Prośba może być adresowana do mnie lub do Dziekana, z wymienieniem kwalifikacyj i ~~[illegible]~~

projektów pracy naukowej. List rekomendacyjny od Sz. Pana, w języku francuskim byłoby się przydał.

Łączę wyrazy szacunku i poważania

M. Skłodowska Curie

Paris 36 quai de Béthune.

Tęcza. Ilustrowane Pismo Tygodniowe. Poznań.

Poznań 23. IV. 1928. [podpisany]: Emil Zegodłowicz.
Poznań 23. V. 1928. [podpisany]: Emil Zegodłowicz.
Poznań 19. 10. 1928 [podpisany:] Emil Zegodłowicz
Poznań [14. 11. 1929] [podpisany:] Jerzy Drobik
Poznań 18. 11. 1929 [podpisany:] Jerzy Drobik

szt. 5

Cybulski: Napoleon

Bachulski A.

/Zniesienie Akademickich Kół prowincjonalnych/

14 V 1927 Chojeck (szt. 1)

176

Serdecznie dziękuję za dowód pamięci i życzenia z okazyi 25-lecia mojej profesury

Z głębokim szacunkiem
i prawdziwem poważaniem
NAPOLEON CYBULSKI.

Kraków, w grudniu 1910.

Kraków, dn. 14. II. 1916

Zwierzyniecka 15.

Najłaskawszy Kolego !

Ogromnie potrzebuję Waszej pomocy w postawieniu strony fizycznej mego kalorymetru i z tego powodu ośmielam się prosić o pofatygowanie się raz jeden do mego zakładu/Grzegórzecka N. 16. Collegium medicum /; obecnie pracuję codziennie od 8 1/2 do 11., czy by więc nie znalazł Kolega czasu jutro lub pojutrze /wtorek lub środę / być obecnym podczas doświadczenia, zajmie to najwyżej 2 godziny.

Upraszając o łaskawą odpowiedź, pozostaję

z głębokim szacunkiem

Janusz Nyborek

8413

Zrzeszenie Akademickich Kół Prowincjalnych

Kraków 14. V. 1927.

[podpisani]: Prezes: Bachulski

sekretarz:

szt. 1.

Czermak W[iktor]

Związek Narodowy Polski
w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki
Wydział Oświaty Z. N. P.

List 1930 14 I podpisani: W. Kruszczyński
(prezes)
W. Kostrzewski
(sekret.)

Zakopane dnia 15/VIII 1911r.

178

W środę dnia 16 sierpnia o godzinie 5 odbędzie się w Hotelu Turystów schadzka literacka. Proszę bardzo o przybycie.

Z wyrazami uciskam Dłoń

M. Czermak

J.Wielmożny Pan

Prof. Dr. Maryan Smoluchowski

ZAKOPANE

Żywczańskie 139.

Ognisko Związku Podhalan w Warszawie

Warszawa 30. 4. 1930 [podpisy:] Gwiżdż Feliks

Zachemski Antoni

szt. 1

Czytelnia Akademicka, Lwów

Lwów 25/III 1900 179

Jaśnie Wielmożny
Panie Profesorze!

Wiadomość o mianowaniu JW Pana Profesora nadzwyczajnym profesorem naszej „almae matris" z radością rozeszła się w szerokich kołach młodzieży.

Pomni życzliwości i poparcia, którego nasze Towarzystwo ze strony JW Pana Profesora wieraz miało dowody przesyłamy

/.

JWPanu Profesorowi imieniem Wydziału Czytelni akademickiej najserdeczniejsze gratulacye w głębokiem przekonaniu, że są one wyrazem licznego zastępu młodzieży.

Za

Jarocki
za sekr.

Jan Matlachowski
zast. przewodn.

CZYTELNIA AKADEMICKA

WE LWOWIE, PASAŻ MIKOLASCHA (II. PIĘTRO, II. SCHODY).

Lwów 14/IX 903

Wielmożny Panie Profesorze!

Do ogólnych życzeń mich i nam będzie wolno przytaczyć najserdeczniejsze wyrazy radości i zapewnienie, że pracą Swą i zasługami, nagrodzonymi obecnie – zyskałeś Sobie poważanie i miłość między nami

Za

WYDZIAŁ
CZYTELNI AKADEMICKIEJ
we Lwowie

Jasnicki
za sekretarza

Edward Dubanowicz
prezes.

Czytelnia Akademicka

CZYTELNIA AKADEMICKA
WE LWOWIE, PASAŻ MIKOLASCHA (II. PIĘTRO, II. SCHODY).

Wielmożny Panie Profesorze!

Jako jedyne ognisko polskiej młodzieży akademickiej we Lwowie, spełniamy dwydziestosiedmioletni tradycyjny obowiązek krzewienia pracy naukowej wśród naszych kołegów. Atoli brak funduszów uniemożliwia nam często dostęp do książek, budzących zainteresowanie, dlatego często jesteśmy zmuszeni obwiązywać się do opłacania wypożyczalnia, a do oświetlenia jego dotychczasowego dnia życzliwością i zapałem nie możemy i w tym roku naszych prośb zaniechać, albowiem cykl i koniec wszelkie do cał obrzędy ale dążymy.

Wyrażamy tedy nadzieję, że i Wielmożny Pan prosby naszej o łaskawe ofiarowanie księgozbioru Czytelni Akademickiej Jego cenną pracą p.t. Przyczynek do teorji indukcyi elektrycznej i bilku ojcw. poszczególnych nie wzbędzie za złe, a może nawet za dobre, ustosunku

jeżeli gorąco poprzemy o rozważenie tego pomysłu, że Biblioteka Naszą, będąca na pokojowym stanie pełnością życiu dzieł, nie powstała wskutek przypadkowych przyczyn, ale będąc w przekonaniu swej głębokiej umożliwionej na wspólnem życiu wielkiej społecznej akademickiej staje się raz do kwestyi budowy, dobrowolną i dzielnej i dla pozytych generacyi akademickich. —

Dawkowski
zast. bibliotekarza

Cwiklinski Ludwik

Tetmajer Kazimierz

3 bilety wizytowe

list 189...

1897 30 VIII, 21 X, 27 X,

1898 25 I

1899. 16 III (d. s.), 10 IV,

1905 9 VII, 18 III, 14 IV, 11 X,

1908 21 VI, 3 VIII, 8 VIII.

1911 18 XII,

1913 9 III

Tetmajer Włodzimierz

list bez dok

1912. 21 X

Szanowny Panie Kolego!

Przyjechałem na jeden dzień do Lwowa. Miło mi donieść, że sprawa Pająka została już w ostatnie stadyum i zapewne wkrótce – wiadomo – Pająkowi i wtamowi przestanie być więzienia.

Łączę wyrazy poważania.

Lwów 26/IX 1900.

Ludwik Krzywicki.

Czubliński

185

Marienbad d. 13/9 903.
(Villa Thale t.).

Szanowny Panie Profesorze!

Cieszę się, że mogę przesłać wyrazy zadowolenia z odczytu nominacji profesora, gdyby mogło sprawić, że nie mogłem przesłać kwiatów na tej gratulacji uroczystej tj. gdy ale dzisiaj wróciłem z Galicyi Wschodniej. Zapewne 1914 wszyscy pozostaniemy i nasze i wstąpi

Adamy
Czubliński.

Spectabilis Domine!

Iam saepius praestantia monumenta
officiosissime exposuisti, ignota. V. spectabilem
ex libris patrocinii p. Mat. Stgiuschiep.
Iste ipse Iam. Sua scilicet praeclarissimi,
longissimi laboris alto perpetrabitur, alto
perfecta. — Id nos petimus: cuncta
exhibeas nobis ipsa. Quoniam praesertim
Iuvenum de Jesu Nazareno studiosissime
exposuisti ultima hac publicatione
insignibus Praemiis. — Interpretationem
operis, Libri Sapientiae pro ultimate

Kolegium z dni [illegible] wczorajszego posiedzenia
dziękuje, nie mogły być załatwione.
Jestem wszystkim [illegible], [illegible]
[illegible] wczorajszego [illegible] [illegible]
w [illegible] godzinach [illegible] o 3-4 wiecz.
[illegible], aby [illegible] [illegible]
[illegible] przyszłej [illegible]

[illegible] 1908.

[illegible] [illegible] [illegible]
w [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible]

[illegible]

[illegible]

188

Minium Smolučkowski

P.T. Herrn Professor

Herrn Prof. St. Ritter v. Smolučkowski,

d. Z. Decan der philos. Fak. der Univ.

Lemberg.

Abs.: Sektionschef K. L. Czerkenje
Wien. – Kk. Min. f. K. u. U.

189

1940

Die Daten im dienstlichen Eingange der mittels Typendruckapparates ausgefertigten Telegramme bedeuten: 1. den Namen des Aufgabeamtes, 2. die Aufgabenummer, 3. die Wortzahl (eventuell in Bruchform), 4. den Monatstag und 5. die Stunde und Minute der Aufgabe.
Urzędowe daty w nagłówku telegramów, pochodzących z aparatów drukujących tekst oznaczają: 1. nazwę urzędu nadawczego, 2. numer nadawczy, 3. liczbę słów (ewentualnie w formie ułamka), 4. dzień miesiąca, 5. godzinę i minutę nadania.
Дати в заголовках телеґрам, котрі походять з апаратів віддаючих текст друкованими буквами, означають: 1. назву уряду надавчого, 2. число надання, 3. скількість слів (зглядно в формі дроба), 4. день місяця, 5. годину і хвилю надання.

Gattung: / Rodzaj: / Рід: .....

Eingangsnummer: / Liczba nadejścia: / Ч. надісланя: .....

Die Telegraphenverwaltung übernimmt hinsichtlich der ihr zur Beförderung oder Bestellung übergebenen Telegramme keine wie immer geartete Verantwortung.
Zarząd telegrafów nie bierze na siebie żadnej zgoła odpowiedzialności za telegramy oddane mu do przesyłki lub doręczenia.
Управа телеґрафів не бере на себе в загалі ніякої відвічальности за телеґрами віддані єї до пересилки або доручення.

Dienstliche Angaben:
Dopiski urzędowe:
Урядові замітки:

Telegramm — Telegram — Телеґрама

aus — z — з

Aufgenommen von / Odebrano z / Відобрано з ..... auf Ltg. Nr. / na przewod. l. / провод. ч. .....

am / dnia / дня ..../.... 191.... um / o / о .... Uhr / godz. / год. .... M. / m. / м. .... Mitt. / poł. / пол.

durch / przez / через .....

gegeben am / dany dnia / даний дня ..../.... 191.... um / o / о .... Uhr / godz. / год. .... M. / m. / м. .... Mittag. / poł. / пол.

+ ss wien. 9+1350-26- 17-1 n

bitte morgen dienstag zwoelf mitags in rektorate anwesend zu sein um mir moeglichkejt zu telephonischen gespraech zu geben

cwiklinski ="

D. S. Nr. 759. (D.-poln.-ruth.) (1910.)

190

Ludwik Ćwikliński

dziękuje najuprzejmiej za łaskawie przesłane mu życzenia.

Tetmajer Włodzimierz

[b. m.] 21. X. 1912.

[b. m. i d.]

szt. 2.

k. 91 - 190